

༡༡། རྩེ་བཙུན་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟུར་
མ་བུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ།།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གིས་བསྐྱེད་སྤྱོད།
༼གསུང་འབུམ་ཐ་བ༽

༡༡། ཟུར་བཀོལ་གསུམ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པ་ནི་
མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། ཐ །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

2015

བྱ་གར་མེར་བྱེས་གྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

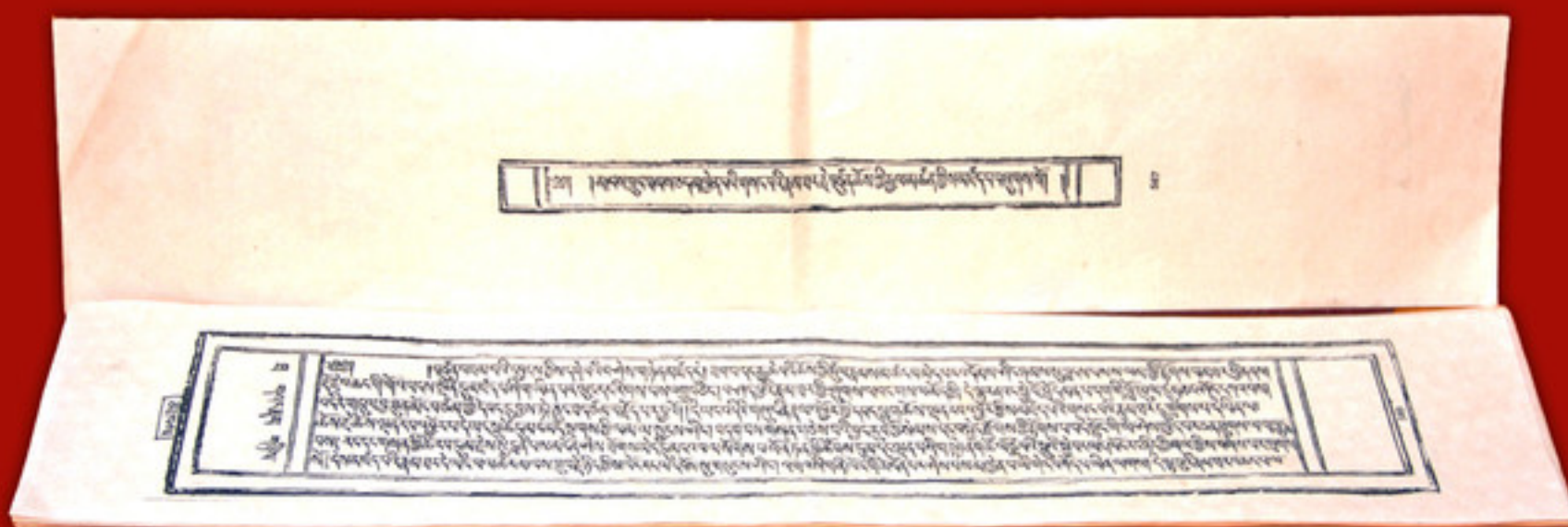
བྱ་གར་ལྷག་ས་ཚོས་ལྷར་དྲུ་བར་སྟུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

ཐུ་གར་ཇི་ཡིར་པར་སྐྱེན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

གཙང་པར་གྲས་སྤྱོད་བཞག་ས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

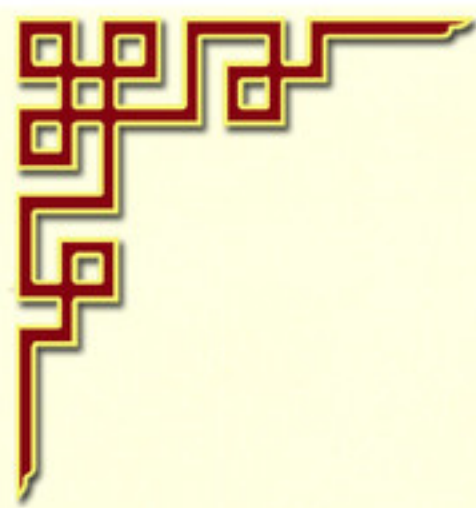
སྐུ་བཞུགས་ནས་པར་སྐྱེན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

THE DALAI LAMA

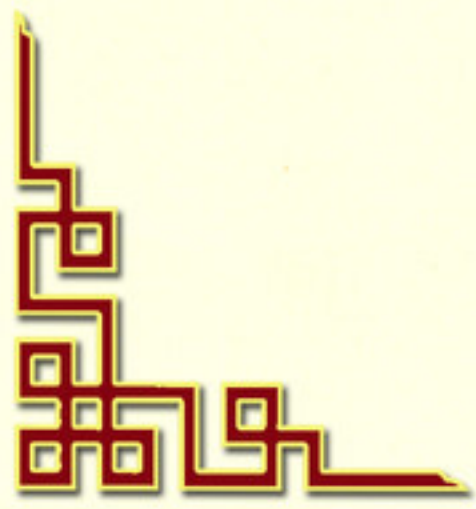
༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་
 རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱགས་གི་པན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྤྱི་བཙུན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་
 གཙོས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བཟུང་བའི་བཟུང་བའི་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤྱི་བཙུན་ལས་ཕྱི་གསུངས་པར་
 གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་
 རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་
 བསྐྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་བཙུན་དར་རྒྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉི་མ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སྤྱི་བཙུན་འགོའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱོད་མེད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྤྱི་བཙུན་མཛོན་ཉོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིས་དུ་མང་བ་ལས་རྗེ་
 བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་པར་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེད་རར་གྲགས་
 བའང་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆམ་ཞིང་སློ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སློ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་
 བས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲ་ཆང་ནས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཆ་
 ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་དག་ངེས་འདོངས་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་སྐྱོན་
 བཀྱིས་པར་འབྱེད་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། འབད་བས་བསགས་པའི་ལེགས་
 བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྱོན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྐྱོན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་དང་བཅས། ཏུ་ལའི་ལྷ་མར་འཕོད་པ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱོན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྱོད་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༥ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡
 ཆོས་ ༥ ལ།

༡༡། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མཛོད་བསྟར།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྱུང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
 པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཆོན་བཙུ་གཅིག་གི་སྟོན་པ་དོ་སྟོན་ཐུང་ཅམ་ཞུ།

༡། བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༩༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་
 རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དེ་བ་གཟུགས་སྟོན་སྟོན་གཉིས་དང་། དེའི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྲོ་སོར་སོར་བྱས་བྲལ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ལོར་ཅམ་
 མིན་པར་དོན་ལོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པའི་སྐབས་
 སུ། སོར་བྱས་བྲལ་ཆང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབུམ་དང་མཆོ་སྟོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱ་བ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་ངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱོད་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་བ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་སྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྒྲིངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་
 འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅིང་ཞིག་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱུང་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཅོས་བྲས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྩེ་བཅུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཟ་ཤིས་ལྟན་པོར་པར་སྐྱོན་བྲས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱོན་བྲས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྟད་མཛོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རུས་པའི་བཅོས་ལྟད་མང་དུ་སྒྲིང་། འདིར་བྱར་ཅམ་ཞིག་བཟིས་ལྟན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟར་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྲས་ཏེ་འགོད་ན། བཟར། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྒྲིང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྲས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆིག་ལྟག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་གྱི་ཆིག་ལྟག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཟར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཆིག་ལྟག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཞིགས།

༡༽ བསྐྱར་སྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་སྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་གྲེས་གྲ་ཆ་དང་དུ་སྒྲར་བོད་ནས་
གདན་ཁྱེད་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྣམས་ལྟ། བྱང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་སྤྱད་བས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བའོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མངོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་ལྷན་སེལ་
དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཆ་ང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་
 ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། དབུ་མ་དང་།
 འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཆའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་ཕྱིན་ཕྱི་
མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཆང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐུ་འབྱུང་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
བསྐྱར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་སྒྲིངས་སྐྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་གྱི་
པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གྲེས་གྲ་ཆང་དུ་སྒར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཆིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྒར་དཔེར་
མཆོན་ཅམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལི་འི་པར་མ་འི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་སྟུན་སེལ་དང་།
གོ་ལན་གནས་ལྷ་གས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྟུང་གཞི་འི་གས་སྟུ་བཞུགས།

དྲུག་པ་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྟོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྲི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྱོན་བྲས་
 པའི་སྐལ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་བྲེས་གྲུ་ཆང་དང་དགའ་བྲང་གྲུ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྲི་བྱིར་པར་
 སྐྱོན་གནང་པའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ཨན་ནས་པར་སྐྱོན་བྲས་པའི་དགག་ལན་སྒྲོར་དང་གྲུབ་དོན་
 ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ཟུར་ལྷེ་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆ་ཅང་ཞིག་ཉིན་ཉོང་དུ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདྲེན་པ་ལེན་པ་ཞུགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྐྱར་གཞི་དང་བྱར་མཆན་གང་གི་གས་སྤྲུང་མེད།

༣༽ ལྷང་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་ཚུམ་
པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷག་པ་ཤོག་གངས་ཡིག་སྤྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༤༡༥། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་ནུས། གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཚུམ་པ་པོའི་མཆན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐིག་སྤྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྩེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྲེང་། ༡༤༥། ལྷ་བུ་ཡིན།

༤༽ བསྐྱར་མཆན་འགོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་
ལ་མདུན་རྟགས་ (ན) དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལྷང་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ཀྱང་
ལྷང་མཆན་བཏགས་མཁན་དོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཙུག་རྩེ་ཡོད་ཤོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དཔེགས་བསལ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩེ་བཙུན་པའི་
པར་སྤྲོན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལྷང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལེའུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལྷང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྤར་བྱར་སྤང་།

༥༽ དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། སྤར་པོད་ནས་གདན་ཁྲ་གནང་བའི་གས། སེར་
གྲེས་གྲ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྷ་ལའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ་ལ་༼ག༽དང་། ལྷག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

[illegible]

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཏབ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱང་བའི་མཆམས་སུ་གྲ་ཆང་
 དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བབྱང་སྟེ་གཞུང་དགྲས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
 རིམ་ཡོད་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་ཚུན་བསྐྱར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 རིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆོག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་ཉགས་དང་ལྷག་ཉགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྱས་མེད།
 ཁོར་མཆོན་དང་ལྷང་མཆོན་དང་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆོན་བཅས་ལ་ཨང་ཉགས་སྟོར་བྱིམ་མ་འདི་(❶ ❷)བེད་སྟོང་
 བྱས་ཡོད།

༦༥ འོ་ར་མཆན་བཏགས་སྒངས་ཀྱི་སྒྲོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྱུན་དང་། ས་མཆམས་ལ་འཁྱུན་དང་། སྒྲོན་བྱང་བ་
པ་སོགས་འོ་ར་བ་རྒྱན་འབྲམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྒྲོན་བྱང་བ་
ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་
འོ་ར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྒང་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་བྱེན་པ་བཏག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་
བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གྲང་འབྲུར་བ་བཏང་མེད། འོ་ར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྒྲུར་
བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་གྲང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་བྱེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་འོ་ར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆམས་ལ་ས་འཆམས་བྲིས་པ་ལྟ་
བུ་མང་དུ་བྱང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། རྩ་ཆོག་ཡིག་གཟུགས་མི་
མཐུན་པར་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་
དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་ལྷང་ལ་ཆད་ལྟག་འོ་ར་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྲངས་རྒྱའི་ལྷང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གྲངས་
ཐེག་སྤོང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལྷང་མིང་འོ་ར་བའི་རིགས་
ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅུ་ལྷན་པེ་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།

༡༽ དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྒོར། སྒྱིར་རྗེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗེ་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བྱང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱང་བ་དཔེར་
ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། རོས་སྐལ་རོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་
དབྱེད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། རྒྱུ་རྒྱུ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲུང་། འདི་ནི་རྩེ་
བཅུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་བྱ་བ་དོ་བྱ་བ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དག་
ཀན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དག་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱང་བ་བཞིན་སྒྲུང་
བཅོས་ཟེན་ལྷག་ལུས་བྱང་བ་བྱེད་གཞན་པར་རྫིང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༥ བོད་གངས་མྱིག་སྒངས་ཀྱི་སྒོར། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་མྱིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་གོ་རིམ་འགོད་
སྒངས་ཐད་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ལས་སྒྲགས་དང་པོ། བོད་ལྗེ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་མཛད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྒྲ་
ཚོགས་ཤིག་སྒྲང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྗེ་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱས་བྲ་ཆང་གི་ཚུད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་
བཞེགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་བྲ་གསུམ་སྒོ་ཏྲགས་གཉིས་བཅས་མེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱས་བྲ་ཆང་གི་
ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཙུ་བྲག་གི་ཐ་མར་བཞེགས་འབྲུག་བྲས་ཡོད། མེ་བཙུན་
ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་
བོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྲས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱུ་མ་བྱར་བཀོལ་སོགས་ལ་བོད་ཏྲགས་མ་མཛད་
ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་བོད་གསར་བཞེགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཙུ་བྲག་
བྲས་ནས་བཞེགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཟེ་བཅུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་ཟེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབྱ་ནས་སྤྱན་ལྡ་མངོན་ཤེས་བར་དང་།
པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་ཇོགས་བར་དང་། པོད་བཞི་
པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྡ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་
དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་ལྡ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚས་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆ་དང་། པོད་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་སྤྱོད་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་དང་། བོད་དགྲུ་པའི་ནང་པར་སྤྱོད་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་
ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དང་འགོ་ག་སྟོམས་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་
འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་
པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་བྱར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད།
ལེ་ཏུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད། ལྷོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཙེ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་
དགོངས་རྒྱ། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་སྟུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་དྲུག་
པའི་ནང་བསྐྱུས་བྲ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། ལྷོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྟོམས་བོད་གྲངས་བརྒྱ་དྲུག་ཐོག་བསྐྱིགས་
བཀོད་བྲས་ཡོད།

༤༽ དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྒྲངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཚོད་
པའི་གཞུང་ཆོས་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྒོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྤུ་ཆུང་
བ་དང་། རྒྱལ་སྤུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་བ་དང་། ལུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས་
ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྟེ་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྟེ་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་རྩ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དགྲུས་སུ་གཉིས་
ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་རྩུང་རང་སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆོག་བདེ་མིན་
དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤིག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞག་སྤོང་
གསུམ་དང་། སྟེ་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་འིགས་དཀར་ཆག་རྩ་བཀྲམ་ཡོད།

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདྲེན་པ་ལེན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྤེལ་ཆོད་ལྡན་བཅད་དེ། དང་པོ་ལྷང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན། ལྔ་པ་དཔེ་གཟུགས་སྟོན་མཁན་དང་ལྔ་པ་དཔེ་བཞི་ནང་ནས། ལྷང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྟོང་དང་དབུ་མ་གསར་རྟོང་དང་པར་བྱེན་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྤེལ་ཆོད་ཀྱི་གསར་རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་པར་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མཐོང་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྟོན་མཁན་དུ་འབྲུག་བསྟོན་མཁན་ལེགས་པར་བེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོན་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་པར་མཐོང་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་སྐོར། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྲག་མཛོད་དང་། དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མཐོང་ལས་བྱེད་ཆ་ཆོད་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐོག་མཐོང་ལས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོར་གྲུ་ཆོད་ཆོག་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པ་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱིས་པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱར་བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྐད་སྐད་འགྲོད་སྐད་སྐད་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་པར་མཐོང་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༣ དང་བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤.༡.༡༦ ཉིན་
སེར་བྲེས་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས།	ྱ
དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱད།	
དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས།	1
༡༽ མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་བཤད་པ།	1
༢༽ མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དག་འདུན་བཤད་པ།	88
དང་པོ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	1
༡༽ དག་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག།	1
༢༽ དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག།	14
གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	15
༡༽ སྦྱར་བཤད་པ།	14
༢༽ སོ་སོར་བཤད་པ།	21
དང་པོ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ་ལྟ།	14
༡༽ དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ།	15
༢༽ འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ།	15
༣༽ ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བ།	15
༤༽ སྦྱང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ།	16
༥༽ སྦྱང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ།	17
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	21
༡༽ རྩལ་ཞུགས་ཞུགས་གནས།	21
༢༽ བྱིར་འོང་ཞུགས་གནས།	50
༣༽ བྱི་མི་འོང་ཞུགས་གནས།	58
༤༽ དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་གནས།	84

དང་པོ་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་གནས་ལ་གཉིས།	21
༡ རྒྱན་པ་བཤད་པ།	21
༡ འབྲས་གནས་བཤད་པ།	40
དང་པོ་ལྷགས་པ་ལ་གཉིས།	21
༡ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	21
༡ རང་ལྷགས་བཞག་པ།	39
གཉིས་པ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས།	39
༡ རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་བཤད་པ།	39
༡ རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	40
དང་པོ་ལྷགས་པ་ལ་གསུམ།	39
༡ མཚན་ཉིད།	39
༡ དབྱེ་བ།	39
༡ ས་མཆམས།	40
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ།	39
༡ དབང་པོའི་སྟོན་སྐུ།	39
༡ སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྐུ།	40
༡ སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྐུ།	40
གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་བཞི།	40
༡ མཚན་ཉིད།	40
༡ དབྱེ་བ།	41
༡ ས་མཆམས།	49
༡ སྐྱ་བཤད་པ།	49

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བྱུག།	41
༡༽ དབང་པོའི་སྒོ་ནས།	41
༢༽ སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས།	42
༣༽ སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས།	44
༤༽ སྤངས་པའི་སྒོ་ནས།	45
༥༽ རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས།	45
༦༽ སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས།	45
གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	42
༡༽ སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	42
༢༽ སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	44
དང་པོ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་གཉིས།	42
༡༽ མཆན་ཉིད།	42
༢༽ དབྱེ་བ།	42
སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	42
༡༽ བཤད་བྱའི་ཕྱང་འགོད་པ།	42
༢༽ ཕྱང་གི་དོན་བཤད་པ།	42
གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	50
༡༽ གཞན་ཕྱགས་དགག་པ།	50
༢༽ རང་ཕྱགས་བཞག་པ།	56
གཉིས་པ་རང་ཕྱགས་ལ་གཉིས།	56
༡༽ ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ།	56
༢༽ དེའི་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	57

དང་པོ་ཕྱིར་ཁོང་ཞུགས་པ་བཤད་ལ་པ་གསུམ།	56
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	56
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	56
༣ རྟེ་ས་མཆོམས།	57
གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་ལ་གསུམ།	57
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	57
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	57
༣ རྟེ་ས་མཆོམས།	58
གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ཁོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	58
༡ རྟེ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།	58
༢ རྟེ་རང་ལུགས་བཞག་པ།	67
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	67
༡ རྟེ་ཕྱིར་མི་ཁོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ།	67
༢ རྟེ་དེའི་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	68
དང་པོ་ཕྱིར་མི་ཁོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	67
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	67
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	67
༣ རྟེ་ས་མཆོམས།	68
གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ཁོང་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་ལྔ།	68
༡ རྟེ་མཆན་ཉིད།	68
༢ རྟེ་དབྱེ་བ།	69
༣ རྟེ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།	71

༤༽ ས་མཆམས།	78
༥༽ སྒྲ་བཤད་པ།	78
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི།	69
༡༽ དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས།	69
༢༽ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས།	69
༣༽ སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས།	69
༤༽ འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས།	69
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་གང་ཞེ་ན་འདི་ ལ་དུག །	75
༡༽ དེ་ལ་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །	75
༢༽ ཁམས་གང་དུ་སྤེལ།	75
༣༽ དང་པོར་གང་སྤེལ།	75
༤༽ སྤེལ་བའི་དགོས་པ།	75
༥༽ སྤེལ་སྒྲོམ་གྱི་དབྱེ་བ།	76
༦༽ སྤེལ་སྒྲོམ་གྲུབ་པའི་ཚད།	77
བཞི་པ་དབྱེ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	84
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	84
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	86
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	86
༡༽ དབྱེ་བཅོམ་ཞུགས་པ་བཤད་པ།	86
༢༽ དེའི་འབྲས་གནས་བཤད་པ།	86
དང་པོ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	86

༡༽ མཚན་ཉིད།	86
༢༽ དབྱེ་བ།	86
༣༽ ས་མཚམས།	86
གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	86
༡༽ མཚན་ཉིད།	86
༢༽ དབྱེ་བ།	86
༣༽ ས་མཚམས།	88
གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	88
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	88
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	97
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ།	97
༡༽ མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི།	97
༢༽ དབྱེ་བའི་གྲངས།	97
༣༽ དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	99

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	101
༡༽ རྒྱ།	101
༢༽ རྡོ་བོ།	140
༣༽ འབྲས་བུ།	178
དང་པོ་རྒྱ་ལ་གཉིས།	101
༡༽ གང་ལ་སྦྱོར་བ་ལུས་ཉེན་བཤད་པ།	101
༢༽ གང་ལས་སྦྱོས་པ་སེམས་ཉེན་བཤད་པ།	111

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ...	126
༡༽ རྒྱ།	126
༢༽ རོ་བོ།	140
༣༽ འབྲས་བུ།	178
དང་པོ་རྒྱ་ལ་གཉིས།	126
༡༽ གང་ལ་སྐྱེ་བ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ།	126
༢༽ གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་རྟེན་བཤད་པ།	128
དང་པོ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་ལ་གསུམ།	126
༡༽ འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ།	126
༢༽ ས་གོང་འོག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།	127
༣༽ སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།	127
གཉིས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	128
༡༽ ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	128
༢༽ བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ།	129
༣༽ ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	139
གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	129
༡༽ མཚན་ཉིད།	129
༢༽ དབྱེ་བ།	129
༣༽ སོ་སོའི་རང་བཞིན།	136
༤༽ ཡིད་བྱེད་དྲུག་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟུ་ཚུལ།	138
གཉིས་པ་རོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	140
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	140

༡༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	162
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ།	162
༡༽ དངོས་ཀྱི་དོན།	162
༡༽ དབྱེ་བ།	164
༣༽ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ།	165
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།	162
༡༽ རྩ་སྟེང་ལ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ།	162
༡༽ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ།	163
གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་དུག	165
༡༽ བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	165
༡༽ རྩ་སྟེང་ལ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ།	166
༣༽ དག་པ་བ་བཤད་པ།	166
༤༽ ཟག་མེད་བཤད་པ།	169
༥༽ བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	170
༦༽ གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ།	178
གཉིས་པ་སྟེང་ལ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	166
༡༽ གང་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི།	166
༡༽ གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས།	166
༣༽ རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ།	166
ལྔ་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	170
༡༽ དབྱེ་བ།	170
༡༽ བསྐྱེད་པ།	171

༣༽ ས་སའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།172
 གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། 171
 ༡༽ མཛོད་པའི་ལྷགས།171
 ༡༽ ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལྷགས།171
 གསུམ་པ་ས་སའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།172
 རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དབྱེད།
 དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།181
 ༡༽ རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།181
 ༡༽ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ། 184
 དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། 181
 ༡༽ མཚན་ཉིད།181
 ༡༽ དབྱེ་བ། 182
 ༣༽ སྐྱབས་ཤེས་པ། 184
 གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཞི། .184
 ༡༽ སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལྷགས། 184
 ༡༽ གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལྷགས།185
 ༣༽ འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལྷགས། 190
 ༤༽ རང་ལྷགས་བཞག་པ། 190
 བཞི་པ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས།190
 ༡༽ བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ།191
 ༡༽ མདོའི་དོན་བཤད་པ། 192

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	192
༡༽ མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ།	192
༢༽ གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ།	192
གཉིས་པ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཅུ།	192
༡༽ སྤྱིའི་མཆན་ཉིད།	192
༢༽ སོ་སའི་དབྱེ་བསྒྲ།	194
༣༽ གོ་རིམ་ངས་པའི་ཚུལ།	246
༤༽ གངས་ངས་པའི་ཚུལ།	247
༥༽ རྟོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ།	251
༦༽ རང་རང་གི་བྱེད་ལས།	251
༧༽ ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་བཤད་པ།	252
༨༽ ས་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།	264
༩༽ རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།	277
༡༠༽ དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན།	277
གཉིས་པ་སོ་སའི་དབྱེ་བསྒྲ་ལ་གསུམ།	194
༡༽ དབྱེ་བ་དངོས།	194
༢༽ སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།	194
༣༽ བསྒྲ་བ་བཤད་པ།	244
གཉིས་པ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་བཅུ་གཉིས།	194
༡༽ མ་རིག་པ།	194
༢༽ འདུ་བྱེད།	216
༣༽ རྣམ་ཤེས།	226

༤༥ མིང་གཟུགས།	230
༤༦ རྩེ་མཆོད་དྲུག་ཅི་རིགས་པ།	231
༤༧ རིག་པ།	232
༤༨ ཚོར་བ།	232
༤༩ སྤོང་བ།	239
༥༠ ལེན་པ།	240
༥༡ སྤོང་བ།	240
༥༢ རྩེ་བ།	241
༥༣ སྤོང་བ།	243
དང་པོ་མ་རིག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	194
༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	194
༢ རང་ལུགས་བཞག་པ།	213
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས།	213
༡ མ་རིག་པ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	213
༢ སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	215
གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	215
༡ མཚན་ཉིད།	215
༢ དབྱེ་བ།	215
༣ རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།	216
གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	216
༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	217
༢ རང་ལུགས་བཞག་པ།	219

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།	219
༡༽ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ།	219
༢༽ ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ།	220
དང་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	219
༡༽ མཚན་ཉིད།	219
༢༽ དབྱེ་བ།	220
༣༽ རོ་བོ་གང་ཡིན་དུང་པ།	220
གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	226
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	226
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	230
བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	230
༡༽ མཚན་ཉིད།	231
༢༽ དབྱེ་བ།	231
ལྔ་པ་སྒྲུ་མཆེད་དྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	231
༡༽ མཚན་ཉིད།	231
༢༽ དབྱེ་བ།	232
དྲུག་པ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	232
༡༽ མཚན་ཉིད།	232
༢༽ དབྱེ་བ།	232
བདུན་པ་ཚོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	232
༡༽ མཚན་ཉིད།	232
༢༽ དབྱེ་བ།	232

བརྒྱད་པ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	239
༡༽ མཆན་ཉིད།	239
༢༽ དབྱེ་བ།	239
གསུམ་པ་བསྟུ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	244
༡༽ ཡན་ལག་བཞིར་བསྟུ་བ།	244
༢༽ རྟེན་མཛུངས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ།	245
༣༽ སྟུག་ཀྱན་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ།	246
༤༽ རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ།	246
བདུན་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	252
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	252
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	256
བརྒྱད་པ་ས་མཆུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།	264
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ།	264
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	268
པར་བྱང་སྟོན་ཆེ་བ།	279
ལུང་མཆན་དང་བསྟུར་མཆན།	281

༣༣། །དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་འཐུང་གཙོ་དེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྩིས་དེ་མ་མེད་པ་མཁས་པའི་
 མགྲལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཆོན་བྱེད་དཔའི་
 དགོ་འདུན་བཤད་པ་དང་། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་^❶གཞག་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་
^❷གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ^❸དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་དེ་གང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 རང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྦྱང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཡིན་
 ལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཟག་
 མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 སོགས་བཞེར་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱེད་
 དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་བཟུན་པའི་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཞེར་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞི་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་གི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མཐོང་
 གྱུན་སྒྲུབ་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 བ་ལས། དང་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གི་འབྲས་བུ་དེ་
 རྒྱན་ཞུགས་གི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་
 སྒྲུབ་ཚུལ་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། གསུམ་པ་
 སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་སྒྲུབ་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་
 དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དེ་བརྒྱད། སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་
 གྲ་གཅིག་སྤངས་པའི་དེ་གྲ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་གི་སྐྱུག་བསྐྱུས། གྱུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་
 བཞི་སྤངས་པའི་དེ་བཞི་དང་། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གི་དེ་བཞི་སྤངས་པའི་དེ་བཞི་དང་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་དགུ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་རྣམས་
 ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད། སྤིང་
 ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་དགུ་ཉི་ཤུ་གཅིག་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གྲ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་དགུ་

ཡོད་པར་རིགས་འགྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^①དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་བྱི་མེད་
ལས། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅད་གྲུའོ། །གྲོལ་ལམ་
ཟད་^②པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་
སོགས་བཞི་པོ་དེ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་
པོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་རྣམ་པ་ལྔ་ཆང་བའི་བྱིར། རྒྱ་མཆན་ལྔ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
བཞི་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཞུགས་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བ། ཞུགས་པ་ལས་གཞན་འབྲས་
གནས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ། མཐོང་^③སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་
གཅིག་ཉིད་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་སྟོམ་པ། ཞེས་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས། ^④འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྔ་དག་ནི་སྤྱིད་བྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་
ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་དང་། །ཞེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་
དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་
འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་བཞག་^⑤ནས་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་པ་དེ་ལྟར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས།
དེ་ལས་སྤྱར་དུ་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅི་ན། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད།
དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་ཉེགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་
པའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་གྱི་
སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་ཉེགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་
ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ནས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་
གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ❶ མཐར་
གྱིས་ཐོབ་ན་སེམས་རྟེན་སྤྲུལ་པ་དང་འབྲས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྟེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་གང་རུང་མེད། དེར་
གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་
གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་གང་
ཞིག །ལམ་སྤྲོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཉེར་བསྡོགས་དང་
སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་
འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཆོས་མངོན་པའི་
སྤྱི་སྐད་ལ་འདོད་སེམས་ལམ་བཟུལ་མེད་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་

ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ས་དགྲ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ།
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་དུ་བྱེད། གཟུགས་མེད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་
རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་སྒྲིམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱན་
ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་
གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་སྒྲིམ་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་ཉན་དུག་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་
ཉན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞི་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་། འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀླུ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཞི་འདས་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ལམ་རྗེས་བཟོད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་
ཐོབ་ཅིང་། བཞི་པ་སྤིད་ཉན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞི་
གནས་ཤས་ཆེར་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་དང་
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད། དེའི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་
ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་
དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་མཐོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཐོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྷ་པོ་དེས་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་བརྩམས་ནས་གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་

ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་གྱིས་
གཟུགས་མེད་གྱི་ཉེན་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མངོན་ལས། ^①འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་
མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་ཚོམ་ཞིང་། །དེར་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྲུང་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དེ་རང་གི་
འབྲས་བུའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བོ། །རྒྱན་
ཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱན་
ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་ན་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་
ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱད་ལྗན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མཚན་ནམ་པ་ལྷ་ཚང་བའི་
དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་ལས། ^② ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་བཤད་པའི་ཆེ་ཁ་
ཅིག་གིས་ནི། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱན་ཞུགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལས་དངོས་

སུ་སྐྱེས་པ་འདི་རྣམས་མཁུན་སོགས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་
མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་རྣམས་པར་^❶གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་མ་
སྐྱེས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱིར་བ་རྣམས་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །རྩིས་ཀྱི་པ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་བྱ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས། དང་པོ་དེ་མ་ལྷུས་པར་
སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
དང་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ལས། དང་པོ་པལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བྱིར་
འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་མ་ལྷུས་^❷པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་དང་། གོང་མའི་དེ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་
པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་མ་ལྷུས་པར་
སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པར་ཐལ་
ལོ། །དར་རྒྱུ་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་
ཉན་བྱུག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུག། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན།
འདོད་ཉན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བྱུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཉན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྦྱོང་བྱས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^❸གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་

ཞི་གནས་ཤུགས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ^①དེའི་ཕྱིར་
 རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་
 བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བྱ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་དངོས་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་བརྒྱུད་^②རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་
 འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འདས་ལམ་དངོས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འགོག་
 སྟོམས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 གྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་དེའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ འགོག་པ་དང་པོ་མའི་❷ བྱང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་སྒྲོལ་བ་
ནམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འུང་དུ་དགུ་གཅིག་ཅར་དུ་
སྒྲོང་❸ བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་འུང་དུ་འུང་དུ་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་
པའི་ཉོན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་རང་དང་
རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་འུང་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་འུང་དུ་འུང་དུ་དངོས་གཉེན་དུ་
གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉོན་ཐོས་གྱི་
སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོལ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་འུང་
ཆུང་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་འུང་དུ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན།
ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་

སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་
ཚུང་དུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་བྱུང་སྟེ།
འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་ཚུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་དགྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཐབས་དགྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་ལམ་ཆོས་བཟོད་དེས་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྫོགས་པར་སྤྱོད་བའི་^①
དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་འགྲེ། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་ཚུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
རྩེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་ཚུང་དུ་སྟེ་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྩེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་ཚུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་ཏེན་
པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྩེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་ཚུང་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་རྩེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་

གྲུང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཆུང་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགུ་བཅོམ་པས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགུ་བཅོམ་ཞུགས་པས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་རང་འཐོབ་

བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ་ཁ་
 ཅིག །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མེད་དེ།
 འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་
 འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
 ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
 ན་འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་
 ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ^①འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཛོད་ལས། ^②འཕགས་ལ་བྲལ་བས་ཐོབ་

རྣམ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^①བར་པ་གཉིས་
མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་
སྤྱོད་པ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་སྤྱིར་མི་འོང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱིར་མི་འོང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་སྤྱིར་
མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲ་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་

པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཞུགས་གནས་
གང་ལ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་དང་། སྤང་
བུ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་འབྲའི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲའི་རྒྱུ་ཞུགས་
ཡོད། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་ཡང་ཡོད། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཡོད། དེ་འབྲའི་དག་
བཅོམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་
འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྲས་པའི་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་མེད་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་དག་བཅོམ་མེད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་
ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་རྒྱུ་^①ཞུགས་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་
སྒྲོལ་དུ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་

པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་མཐོང་
སྤང་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ཕྱིར་འོང་མེད་དེ།
ཆགས་བྲལ་སྦྱོར་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྦྱིར་འདོད་ཉོན་དང་། བྱེད་པར་དུ་འཇིག་
ཉོན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་
ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཇིག་ཉོན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ཕྱིར་
མི་འོང་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྦྱོར་སོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་དེ་སྤངས་^①པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
འབྲེལ་དག་བཅོམ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་དུ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་
བོ་^②ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྦྱོང་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་
སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདོད་
ཉོན་དུག་པ་དང་སྤྱིད་ཉོན་དུག་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་^③པའི་ཕྱིར་འོང་ཡང་མེད། འདོད་
ཉོན་དགུ་པ་དང་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་^④པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^⑤འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་བ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
ཉི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེ། སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲིམ་སྤང་དུག་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་
པ་སྦྱོང་བའི་ཆེ། སྤྱིད་ཅེའི་དགུ་པ་སྦྱོང་བ་མི་སྤྱིད་པས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཁོ་

ན་ལ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་
སྤང་ཉན་མོངས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དགུ་གཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་དེ། དེ་དགུ་གཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་^①པའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་
ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་
གང་རུང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་གང་རུང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་
གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱུ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་རྗེས་སུ་དེ་གསུམ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དང་པོ་
གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དག་བཅོམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་
བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། གཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་
བྱ་གཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པ་
གང་རུང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།

འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀྱིས་བའི་དག་བཅོམ་དུ་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དེ། འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་
མི་འོང་དེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་ཆས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཁ་ཅིག །ཆགས་བྲལ་སྡོན་
སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་ལ་ཡང་
མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་
ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྒྲིམ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དོན་
གཅིག་གམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་ཡིན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་
ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་
གྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་

གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་
གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་
བུ་བར་བ་གཉིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་
བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་
བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་
ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། མཛོད་
འགྲེལ་དོན་གསལ་ལས། ^①འབྲས་བུ་བཞི་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད།
ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བ་
དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་གཉིས་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་

ཅིག །ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་དྲག་པ་ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩིས་^①ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མི་འཐད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་
དེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ཚན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཛོན་ཏྲོགས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་
བ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་དེར་སྐྱེ་བ་^②སྤངས་སྤྱོད་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩིས་^③ཏུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་
གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་སྤྲོ་ཉོན་དྲག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རེ་ཞིག་དེའི་
སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤྲོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། དེའི་སྤྲོ་རྩིས་ཏུ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་ཏྲོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་

ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་
མངོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་
ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་
འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་
བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་བྱས་པ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན།
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག །ཀྱུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཅོཅ་བཞིན་པའི་གང་ཟག །རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་
ཞུགས་ཡིན་ན་ཀྱུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཇིག་ལྷ་ཀྱུན་སྒྱུར་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
❶འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ❷ལྷན་ཅིག་བྱེད་
པ་མ་སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ནའང་སྤྱིད་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །མཐོང་སྤང་ཀྱུན་སྒྱུར་གསུམ་སྤྱིད་ཕྱིར་དུ་བཅོཅ་བཞིན་པའི་གང་ཟག །དེའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱིད་ཕྱིར་དུ་བཅོཅ་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག ། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག ། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་
 ཕྱིར་དུ་མི་བཙུན་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་གང་
 ཟག ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་
 གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བཙུན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་མི་
 འཐད་དེ། སྒྱུར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཀྱན་བརྟུས་ལས། ^①རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཙུན་ལ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་གོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས། ^②ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་དུའོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^③ས་མཆོམས་^④སྒྱུར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
 རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་དོ། ། ཞེས་
 དང་། སྒྲོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ^⑤དེ་ལྟར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་ཕྱི་སྟེང་དུ་མི་
 མཐུན་པ་གཉིས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ན་གང་ངེས་པའི་དོན་དུ་
 འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱགས་དང་པོ་ནི་ཁས་

མི་ལོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་
 ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགོ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་
 སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། དགོ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་
 མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་
 པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ^①འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་
 བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། དེའི་འོག་ཏུ། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་སངས་
 རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱད་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྟུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། ^②གཏི་ལྷག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་མཛོན་ཏྲོགས་ཡིན་
 ན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ^③རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་

པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
 རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་
 ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ལ་བརྒྱད་པའི་སའི་སྤྱོད་པ་འདད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་གྲེང་ལས། ^①སྤྱོད་པ་འདད་དང་
 བསྐྱུན་ན་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སྤྱི་དོན་མེད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤའད་ལས། ^②མཐར་གྱིས་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་
 བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་
 ཅན། བརྒྱད་པའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གནས་སྐབས་
 ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
 སྤངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཉན་ཐོས་སོ་སྤྱིའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་
 མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། དེར་ཐལ། ཕྱིར་
 འོང་ཞུགས་པ་དང་སོ་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་དེའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་མ་བྱེད་ཐེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤའད་ལས། ^③ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟར་

ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་
ཡོད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་
པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་
དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟུས་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དང་པོར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད། དེ་རྗེས་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད། དེ་
རྗེས་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུང་རབ་ལས།^① དང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་
པ། དེ་རྗེས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། དེ་རྗེས་འགོག་བདེན་པ། དེ་རྗེས་ལམ་བདེན་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།^② རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་
པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་སྤངས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་གི་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྱལ་སྟོན་
སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དེ་དག་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགྲུ་བ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་སྟོབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ཀུན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གོང་དུ་བཀག་^❶ཟེན། ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་
དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་
ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགྲུ་བའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་

ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་
པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་
སྒྲོམ་སྤང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བའི་
དགོ་སྦྱང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་
བའི་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་
ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱང་བ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ།
དེས་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འབྲས་བའི་དགྲ་བཙེམ་ཞུགས་པ་མེད་དེ། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། དེ་
འབྲས་བའི་དགྲ་བཙེམ་འབྲས་གནས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་
ལས།^①འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་
བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲས་བའི་འབྲས་

གནས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བུ་
 ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་
 དེ་རང་གི་ཞུགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་ལྷ་ཆང་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་
 རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་སྤང་
 གུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་
 ཞུགས་ཀྱི་^①ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། བསལ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་དེར་
 ཐལ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡོད་ན། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
 རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ^② དབྱེ་བ་འདི་ནི། མཐར་
 གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་
 བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ན། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཞུགས་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བུ་

ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཁ་མའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་
 ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཁ་ཅིག་ཤྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་
 ཉགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཉན་
 མོངས་ཆུང་དུ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཁྲིམས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྟེ་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཐེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 འཇུག་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཚེས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཉན་
 ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། ① ཉན་ཐོས་མ་ངེས་ནམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་
 མཐོང་དག །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་
 དམན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེ་
 གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ② མཐར་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་
 རུང་བ་ནི་ཞིན་ཏུ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་གང་རུང་
 ཡིན་ན་འདོད་པར་འཕགས་ལམ་སྟེ་བ་རྒྱད་མར་བསྟེན་པས་བྱལ། འདོད་པར་འཕགས་
 ལམ་སྟེ་བ་རྒྱད་མར་བསྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། མཛོད་ལས། ❶ འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། ། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་
འགོ་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ།
ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེར་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྣམས་ཏུ་འདོད་ཉོན་
ལྡན་པ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད། དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ❷ རྣམ་ལུང་བར་བཅོམ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་
འདོད་ཉོན་ལྡན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་ཟེར་ན།
འབྲས་གནས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
ཡོད་པར་ཐལ་ ❸ ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་
བར་པ་གཉིས་རྒྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན།
 ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་པོ། །འོ་ན། གཟུགས་སུ་
 ཉར་འགྲོའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་ལས་ཉན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་
 ཟེར་ན། འབྲས་གནས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱིར་འོང་གིས་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག །རྒྱུན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ལ་ཉམས་པའི་
 གང་ཟག་དང་། དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གང་རུང་གང་^❶ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་
 འདྲ་བའི་འཕགས་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་^❷ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་པའི་འཕགས་
 པ་གང་ཞིག །དེ་མ་བཟང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་
 གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དད་མོས་པ་དང་དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། སྦྱར་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་
 ཅམ་ཁུད་གཉིས་ཡོད། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་རྒྱུན་ཞུགས་སྤེད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་

དང་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གང་
ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བཙོན་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པ་དེ།
དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་དེ་འབྲ་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོན་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས། དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱད་པར་
ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་ངེས་པར་སྤོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་
གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། སྤང་བའི་བྱང་
པར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་
པར་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་
ལན་བདུན་པ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པས་མ་བྱུང་། གཟུགས་སུ་
ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་
ལ་ཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། ❶གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདར་
རུང་བར་བལྟའོ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་❷ནི། བན་ཆད་དུ་
འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་
བདུན་པ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། དེ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
ཟེར་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆེ་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་བར་
སྲིད་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། རྒྱུན་ཁྲིམས་གང་ཞིག་། རང་དང་
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་
པ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་པ། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་
མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་། དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་

བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་པའི་རྒྱན་
 རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་རྒྱགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་ལན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 བརྒྱད་ལེན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟེན་ལ་སྲིད་དུ་
 སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ཁུབ་
 པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་འོང་ལ་དེས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟེན་ལ་སྲིད་
 དུ་སོང་བའི་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སྤངས་ཟེན་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་དེ་
 མ་དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁུབ་ན། དེ་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། ^①འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བུ་མ་
 ཟད། །རེ་^②ལྟར་སྒྲོམ་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན།
 རྒྱན་རྒྱགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་དང་རྒྱན་རྒྱགས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
^③འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བུ་མ་ཟད། །ཅེས་སྒྲོམ་ནས། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བུ་མི་
 བཅོན། །ཞེས་མ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་^④གསུངས། འོ་ན་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་
 སྤང་བར་དེས་པའི་དེས་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་

ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པས་མ་བྲལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། གསེར་^①འབྲེང་
ལས།^②ཉོན་མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ནི་མཆོན་ཉིད་
འཇིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཁྲིམས་
གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པར་
དེས་ཤིང་ལྷ་མི་ལེན་པ། རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། འདོད་པར་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད། རྒྱུན་
ཁྲིམས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་བུ་གནས་ཅམ་པོ་བའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་ཞེས་
བེར་ན། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་
རིགས། །ཞེས་པའི་^③ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི། ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་
རིགས། །ཞེས་པ་འདིས་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྲད་པར་གཅིག་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱུན་
ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུན་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པར་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་མི་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་སྤངས་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
པའི་སྐྱོན་དུས་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་

ཡང་ཡོད། འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྒྲངས་ནས། ལུས་འཕགས་པོའི་
 སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^①རིགས་ནས་རིགས་སུ་
 སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་
 རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་ལྟའི་རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
 ལས་འདའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། མི་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་
 སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་སྒྲིང་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་
 སྤྱོད་གསུམ་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་
 གཉིས་སྒྲངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་མཛོན་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་དང་པོའི་དོན་དང་། འཇམ་
 བྱ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་སྒྲངས་ནས་ལུས་འཕགས་པོའི་སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལུང་
 གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྒྲངས་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གིས་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྒྲངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་^②དངོས། གཞན་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་

ལས།^①སྒྲོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་པ་སྤངས་^②པའམ། བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་སྤྲོད་དུ་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་
དེ་སྤྲོད་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བྱད་པར་
ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཅམ་པོ་བའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས། ལྷ་པ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་
སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཁྲིམས་
རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། བྱོད་གྱིས་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདོད་ཉོན་ལྷ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་
གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤྲོད་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་
དུག་པ་སྤྲོད་ངེས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤྲོད་རྒྱས་སུ་
མཐོང་ན་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་
ཡང་ངེས་པར་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཐོང་འགྲེལ་ལས།^③ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྷ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
སྤངས་ན་དུག་པའང་གཏོན་མི་བ་བར་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི།
བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁམས་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་
པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་བཞི་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྟེ་དང་། རྒྱུན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་བཞི་པའི་
ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་
ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་ཉོན་ལྔ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། འདོད་ཉོན་དབྱུ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསལ་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་
གྱིས་སྟེ་སྟོན་གཉིས་ལེན་པར་ངས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་
རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྟེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྟོན་
གཉིས་སྤངས་ཟེན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན།

རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྤྱི་ཡོན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་
པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་རིགས་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་ལས། ^①རྣམ་
གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་བཞད་པ། རྒྱུན་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་
བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། ཁྲིམས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་ཀྱང་སྤྱིར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་
དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་
པའི་སྤྱོད་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་
རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་དབང་རྣམ་ཚུལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ^②
དབང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དེ་དག་དུ། །དད་དང་ཚུལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
བྱིར་དུ་བཙོན་པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། རང་ཉིད་
གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་
པའི་རྒྱུན་ཁྲིམས་ཁྲིམས་པ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་བརྒྱས་ལས། ^③དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་པ་རོལ་
གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་
བའོ། །ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་
བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་
 གྱིས་པ་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་མ་སྤང་ཉོན་
 མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
 རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་དགྲ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བའི་རིགས་
 ཅན་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྤང་^①
 བྱའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས་དེ་ལྟ་
 པ་སྤངས་པའི་དེའི་བར་དུ་གཡོད། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དུ་གཡོ་བ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ།
 མཛོད་ལས། ^②སྒོ་མ་པའི་^③སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་
 ལུ་བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པའི་བར་
 ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་འབྲས་བུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་
 བའི་འབྲས་བུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ས་
 མཆམས་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས། ལམ་རྗེས་བཅོད་གྱི་བར་ན་ཡོད།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། སྤྱོད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་ཀྱན་
 སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་
 གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།

མདོ་ལས། ① གུན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་གསུམ་སྤངས་ནས་རྒྱུན་ཏུ་ཁྱུག་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་ཏུ་
བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གསུམ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཐོང་སྤང་གུན་སྒྲུབ་གསུམ་དེ་གང་། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་གུན་② བརྟགས། ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྟུལ་ཁྱུག་པ་མཆོག་འཇིག་། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེས་བདག་ཆད་གྱིས་
དོགས་པའི་འཇིགས་པས་བྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད། གཉིས་
པས་ལམ་ནོར་བ་འབྲིད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད། གསུམ་པས་ལམ་
རྣམ་དག་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས།
③ འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྒྲེད་ཅིག །ཐར་པར་བགྲོད་ལ་
གོགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བཟླ་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས། སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་
ནས། སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་
བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུན་ཁྱུག་དད་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད།
རྒྱུན་ཁྱུག་འབྲས་གནས་གང་ཞེ་ག །རྒྱུན་ཁྱུག་ཁྱུག་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་
འབྲང་གི་ཉོགས་པ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞེ་ག །རྒྱུན་ཁྱུག་
ཁྱུག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཉོགས་པ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
ཉེ། མཛོད་ལས། ④ དེ་ཆེ་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་
ཐོབ། །ཅེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། ⑤ དད་པས་མོས་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་རྗེས་སུ་

འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་། འབྲས་བུའི་དུས་ནང་། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་། འབྲས་བུའི་དུས་ནང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤའ་པ་དང་།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤའ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་
ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞེ་ག །ཁམས་གསུམ་
གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དབྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའི་རིགས་ཅན། དེའི་
མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ་བ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་
པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག །

སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤའ་པ་ལ། བཤའ་བུའི་ལུང་འགོད་པ་དང་།
ལུང་གི་དོན་བཤའ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^①ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་
པ་ནི། གང་བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་སྣུགས་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དབྱ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་
ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ཀུན་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་
ཡང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་
དུ་སྦྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་ཐོས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་

མོངས་དགུ་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེས་དེ་དགུ་པོ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་དེ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་སྤྱིད་
ཉོན་དགུ་པ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བྱས་ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེས་དེ་དགུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་། བྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱོད་
བའི་བྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་
པ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་མི་
སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་འཆད།

ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ན། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་སྟེ། དེ་དང་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་། བྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱོད་བའི་
བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཞེས་པས་འཆད།

ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེས་དེ་དགུ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་
སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ནས། དེ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་
དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་སྟེ། ཞེས་པས་འཆད།

དེ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཞུགས་གནས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་
ལ་ཡོད་ཅིང་བར་པ་གཉིས་ལ་མི་འཇོག་པའི་བྱིར། དེ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས་གདགས་

སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་བར་སྲིད་གྱི་རྟེན་ལ་བྱེད།
དེ་ལ་མ་བྱས་ན་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ན་དེའི་
ཉན་ཐོས་དང་། མ་སྤང་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཞེས་
སོགས་^①གྱིས་འཆད། དེ་ཡང་པལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་བཟླས། འཆི་བའི་དུས་གྱི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་བར་
འདའ་བ་དེ་བཟླས་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །ས་དགའའི་སྒྲོམ་སྤང་^②ཉན་
མོངས་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་དགའ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་^③བའི་རིགས་ཅན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུར་མ་ཞུགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་
བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ། གཉིས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^④འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་
མེད་པས་དེ་ཡི་བྱེད། །འབྲས་བུ་གནས་བྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱེད། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ལ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱན་
 ཁྱུགས་དང་། དེ་དང་པོ་ཙམ་སྤངས་པ་ནས་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་དེ་དུག་ཡོད།
 དང་པོ་ནས་ཉོན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས་ཡིན་ན།
 འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་ནམ་སྤངས་པ་ནས་ཕྱིར་འོང་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་
 རྒྱན་ཁྱུགས་ནས། དེ་དང་པོ་སྤངས་པ་ནས། དེ་བརྒྱད་པ་དང་སྟོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད།

ལྔ་པ་ལ་མཐོང་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས་དང་། སྟོམ་ལམ་པར་གྱུར་པའི་
 རྒྱན་ཁྱུགས་གཉིས་ཡོད། དུག་པ་ལ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་སྟོན་གཅིག་གྱང་མི་
 ལེན་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས་དང་། དེར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་གྱང་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་
 ཁྱུགས། གཉིས་ལེན་གྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་གཉིས་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས། རིགས་
 མཐུན་གྱི་གཉིས་ལེན་གྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་བཞི་མི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས། རིགས་
 མཐུན་གྱི་བཞི་ལེན་གྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་བདུན་མི་ལེན་པ་དང་། རིགས་མཐུན་གྱི་
 བདུན་ལེན་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཁྱུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། གཟུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཁྱུགས་དང་།
 གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་
 ཁྱུགས་ལྟ་བུ། དང་པོ་རྒྱན་ཁྱུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་^①གྱིས་
 སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པར་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་

གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྒྱུ་དུ་འཕགས་ཆོས་
 ❶བསྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་
 དགོས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ❷འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ། །ཁམས་གཞན་
 དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་འདོད་པར་
 ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་འོང་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་བསྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུགས་ལྟ་བུ། གསུམ་
 པ་ནི། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་བསྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཞུགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 སྤྱིད་བཞི་ལེན་ ❸པར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་
 ནི། ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུ།

འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གང་ཞིག །སྤྱོད་སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་
 བས་ཀྱང་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྤྱིད་བཅུ་བཞི་དང་། བར་སྤྱིད་བཅུ་བཞི་སྟེ་སྤྱིད་
 པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པའི་རིགས་ཅན། རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་
 པ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་
 ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གཉིས། རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་
 བ་གང་ཞིག །འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་ངེས་པའི་
 རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་
 གཉིས་ཡོད། ངེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག །ལྷའི་རྟེན་ལ་

མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས།^①གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་
འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མུ་འཇུག་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། འདོད་
ལྟ་རིགས་དུག་གི་ཉེན་ཅན་གྱི་དེ་དུག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་མཐའ་ཉེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^②གང་
ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་
ཡོངས་སུ་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། མིང་གསུམ་གྱི་
ཉེན་ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད།

འོ་ན་དེས་སྲིད་པ་ཉིད་བརྒྱད་ལེན་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་བཞུགས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་རྣམས་བདུན་ཆན་དུ་འབྲེལ་བས་དེ་
ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགལ་ཞིག་ལ་འདབ་མ་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་མ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་ན། ཤིང་ལོ་
མ་བདུན་པ་ཞེས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་རིག་^③པའི་གནས་བདུན་ལྔ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་རིག་པའི་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགོ་
སྒྲོང་ཞེས་བཞུགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྔ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྔ་ཡང་
ཡོད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པ། དེའི་ཀྱན་འབྱུང་བ།
དེའི་འགོག་པ། དེའི་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ། དེའི་རོ་སྒྱུང་བ། དེའི་ཉེས་དམིགས།
དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཉེ་བདུན། དེས་སྤང་པོ་
ལྟག་མ་ལ་རིགས་འགྲེ་བས་སོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེས་སྲིད་པ་ཉི་ལྔ་ཅུ་བརྒྱད་ལེན་
ཚུལ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་སྲིད་ལྟར་ན། ལྟའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྲིད་

པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་ལྟར་སྐྱེ་སྤྲིན་དུག་སྦྲངས། དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྤྲིན་
བདུན་སྦྲངས་ནས། མཐར་ལྟའི་སྐྱེ་སྤྲིན་སྦྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད།
དེས་མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་རིགས་འགྲོ། དེ་ལྟར་གསེར་སྤོང་ལས། ^①སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་མིའི་
རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག། ལྟར་ལན་བདུན་སྦྲངས་ཤིང་། མཐར་མིར་
སྐྱེས་ནས་འདའ་ལ། ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་འང་ལྟར་ལན་དུག་དང་། མིར་ལན་བདུན་སྐྱེས་
ནས་མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་འདའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་བདུས་ལྟར་ན། ལྟའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདོད་པར་མིའི་སྐྱེ་སྤྲིན་གཅིག། དེ་རྗེས་ལྟའི་སྐྱེ་སྤྲིན་
གཅིག། དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྤྲིན་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲེལ་ནས་མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་
ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། འདིས་མིའི་རྟེན་ལ་རིགས་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^②རེ་
^③ལྟར་ཐོགས་ནས་ནི་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྟ་དང་
མིར་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་དུ་སྤྲིན་པར་འཁོར་བར་བྱས་པས། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་མ་
ཐོབ་པའོ། ། ^④ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་གང་རུང་གང་ཞེ་ག འདོད་པར་སྤྲིན་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་མ་ངེས་པའི་
རིགས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲིན་པ་ལེན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་སོགས་སྤྲར་དང་
འདའོ། །འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞེ་ག །འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་
སྤྲིན་གཉིས་ལེན་པར་ངེས་ཤིང་། བཞི་མི་ལེན་པར་ངེས་པ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་། བཞི་པ་སྤངས་མ་སྤངས་
གཉིས་ཀ་ཡོད། ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྲིན་གཉིས་

ལེན་པས་བྱུང་། གསུམ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད། བཞི་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་
ལས་།^① རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་
རིགས་། །ཞེས་དང་། གློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་།^② ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྟེ་
བ་གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤང་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་བ་སྤངས་དང་སྟེ་བ་
ནི། །གསུམ་བ་སྤངས་དང་མ་སྤངས་འདྲ། །སྤང་བྱ་ལྔ་བ་སྟེ་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་
སྤངས་མ་སྤངས་པ། །རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་བྱང་ཆོས་སུ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་
མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཡོད།

ས་མཆམས་^③ནི། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ས་མཆམས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་
བཅུ་དྲུག་བ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་དངོས་
གཉིན་གྱི་བར་ན་ཡོད། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ས་མཆམས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་བ་ནས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད། ཁོ་ན་
རེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པའི་དངོས་གཉིན་ཐོབ་
པས་བྱུང་བར་ཐལ། ས་མཆམས་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་འདས་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར།

སྐྱ་བཤའ་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་རྒྱུ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་
གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པས་ན་རྒྱུ་ཞུགས་ཞེས་བཤའ་པའི་བྱིར་དེ་ཡང་སྐྱ་བཤའ་ཅན་གྱི་
བྱུང་བ་འཆའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདྲོད་ཉོན་ཏུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་ཞིག །འདྲོད་ཉོན་དང་
 ཐོ་ནས་ཏུག་པའི་བར་གང་རུང་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག །འབྲས་བུ་རིམ་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདྲོད་ཉོན་ཏུག་པའི་དངོས་གཉིན་
 ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྒྲ། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དག་
 བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་
 ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བཙོན་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཞུགས་པ་བཞིའི་
 ནང་ཆན་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བཙོན་པ་
 དེ་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདྲོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ❶ ལན་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདྲོད་པ་ན་སྤྱོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་པ་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ^①་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་ས་མཆམས་
^②སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
 བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ས་མཆམས་སྦྱར་ལམ་
 ཉོན་གཅིག་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་^③སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པའི་དངོས་
 གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད་ཟེར་ན། སྦྱར་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེས་དེ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ས་མཆམས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་གྱིས་དེ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱུང་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་
 པའི་ཉོན་ཐོས་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་གནས་དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་
 འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱོར་གཅིག་ལེན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་

དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་
ཁམས་གོང་མར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་། དེ་ཡིན་
ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་ལེན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ས་
ལས།^① ལྟའི་སྲིད་པ་དང་མིའི་སྲིད་པ་ཅིག་སྟེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^② ལྟ་དག་གི་ནང་
དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ།
ཕན་ཆད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྟའི་སྲིད་པ་གཅིག་མིའི་སྲིད་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་
སྲིད་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་
གཉིས་མི་ལེན་པས། དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
གྱིས་འདོད་པའི་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་དང་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ལེན་པ་གང་ཞིག་། དེ་
གཉིས་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་
བཅུ་བཞི་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་
འདྲ་བའི་ལྟའི་བདུན་དང་མིའི་བདུན་རིགས་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་
སོང་། དེ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཁམས་སུ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག ། ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན།
འདོད་ཉོན་དྲག་པ་སྤངས་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་པལ་ཆེར་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་
སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
དུ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ^①གཉིས་པ་པལ་ཆེར་དང་།
མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
གང་ཞིག ། འདོད་ལྟར་སྤྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད།
ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་
སྤྱོན་དུ་སོང་ཞིང་། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དྲག་པ་
ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དྲག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱེ་བ་གཅིག་
ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པའི་རྟོགས་པ་སྤྱོན་དུ་སོང་བའི་འདོད་
ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ། འདོད་ན། ལྟའི་
རྟེན་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྷུང་

འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པའི་རྟེན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། མིའི་རྟེན་ཅན་
གྱི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། མིའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
ཡིན་ན། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱེད་པར་ཐལ། གྱུན་བརྟུས་
ལས་ཏེ་^①བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ་གྱི་ནང་ཉིད་དུ་
གང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། འགོག་
སྟོམས་གསར་དུ་སྟེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
འོ། །མངོན་ལས་ཏེ་^②འགོག་པ་དང་པོར་^③མིའི་ནང་དུ། ཞེས་པ་དང་། གྱུན་བརྟུས་
ལས་ཏེ་^④འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མི་རྒྱུས་
གྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟངས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། གྱུན་བརྟུས་
ལས་ཏེ་^⑤ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས།

རང་རེས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་^⑥བར་ཆད་གཅིག་པ་དོན་གཅིག་ །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་
ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་

མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་གས་
 ❶བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་
 སྤངས་པས་བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ❷ཉིས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱུད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་
 ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན།
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པས་བྱལ་པར་
 ཐལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན། དེ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བཀག་ཟེན།

མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❸ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
 གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན།
 རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་བྱལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཡིན་པས་བྱལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སུ་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
 ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཏྲགས་པ་ཐོབ་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེར་ལམ་སྟན་ ❹གཅིག་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་གང་
 རུང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཞིང་།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག ། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་དེའི་དབང་
བཅོམ་གཉིས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པའི་དབང་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ཁྱད་པར་
ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་ན། རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གནས་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་པའི་སྒྱུར་
བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དེ་གཉིས།
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཞིག ། སྒྱུར་ལམ་སྟན་གཅིག་^① པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཅོད་གྱི་བར་གང་
རུང་ལ་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་རྒྱལ་^② དད་པའི་རྗེས་འབྲང་

གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དེ་གཉིས་ཡོད། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་ས་མཆམས་^①སྒྲུབ་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆམས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྒྲོང་བ་ལ་བཙུན་པ་ནས་དེ་དུག་སྒྲོང་བ་ལ་བཙུན་བཞིན་པའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སལ་ཆར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས་ཡོད། བྱོད་ཡིན་པ་ལམ་བྱོད་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པ་ཡང་ཡིན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་^②ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ནས་དབང་རྟུལ་^③དད་མོས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། དབང་རྣམ་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དད་མོས་པ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཞུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་དེ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས། ཕྱིར་

འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བྱ་ལ་མ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཆེ་
གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དོན་གཅིག །^①མཛོད་ལས། ^②ཉིས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་
བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་ས་མཆམས་
^③བདེན་པ་མཛོད་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
གཉེན་གྱི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། དེ་དྲུག་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ནས་དེ་དགུ་
པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ན་ཡོད། སྐྱབ་པ་འདད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱ་ན།
འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་^④ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་^⑤། སྐྱེ་སྤྱིད་གཅིག་ལེན་པས་ན་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཉོན་ཐོས་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་
བདུན་པ་ནས་དགུ་བའི་བར་གང་རུང་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག །འབྲས་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་
གཉེན་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་
བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་
པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐ་མའི་ཆ་

མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་^① གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
 པའི་གང་ཟག། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 བཙོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ན། འདོད་ཉན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^② ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
 པའི་ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་ཡ་མཐའི་
 ས་མཆམས་^③ སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཉན་བདུན་པའི་
 དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད། ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་
 མཆན་ཉིད། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ།
 གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེ་ག། གཟུགས་སུ་ཉིང་^④ མཆམས་སྦྱར་བ།
 གཟུགས་སུ་ཉིང་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱིད་ཉན་བརྒྱད་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ།

དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་ཉེན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འདོད་པར་
ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་
པ་ཁས། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ལས། ❶ ཕྱིར་མི་
འོང་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་ན། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་སྐྱེ་བའི་ཉུང་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འོག་མིན་གྱི་
ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་འཕར་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤང་

འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲུག་
སྟེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་ན་ཡང་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་
ཡིན་པས་འབྲུག། དེ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་དེ་གོང་འཕོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། ❶ གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྱུར་བ་འད་
དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འབྲུག་པར་རྒྱུ་ལས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བརྟུས་དར་རྒྱུག་ལས། ❷ དབྱེ་བ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་འདོད་
པའི་རྟོན་ལ་དབྱེ་བར་བྱད་གྱི། དངོས་སུ་གཞན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་
ན། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུག་སྟེ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་དགོས། གཞུགས་གྱི་བར་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་བ་
སྤངས་ཅེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཞུགས་གྱི་བར་སྤྱོད་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་འདུལ་ལས། ❸ བར་དོར་འདའ་བ་ནི། གཞུགས་
སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས། གཞུགས་
གྱི་བར་སྤྱོད་གྱི་རྟོན་ལ་སྤྱོད་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་
ཅིག །གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཞུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
སྤངས། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས། གཞུགས་གྱི་བར་སྤྱོད་གྱི་རྟོན་

ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། བར་འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །དེར་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱེར་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱེར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་
 བས། དེའི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། སྐྱེ་འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་
 གི་མཆོད་ཉིད། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་
 གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་བྱིར་མི་འོང་དེ། བར་འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་
 ཡིན་ཡང་། གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་གསེར་འབྲེང་ལས། ❶ དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ་ལྷ་ལ་ནི་གོང་མའི་
 རྟེན་ཅན་གྱང་མེད་❷ ལ། ཉར་འགྲོ་གཉིས་སྤྱི་བའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་བར་
 སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་བྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། བར་འདའ་བའི་བྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་
 འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲོའོ། །

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་
 ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་
 བའི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་ནས་མུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྤྱི་བ་
 གཉིས་རྒྱུད་སྤངས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གོང་འཕོའི་མཆོད་ཉིད། ཟེར་ན།
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གཟུགས་སྤྱི་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆངས་པ་མདུན་ན་

འདོན་གྱི་བར་སྤྱིད་གྱི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། ❶གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་འདར་
རུང་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆངས་རིས་གྱི་རྟེན་ལ་ཕྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཟིན། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པའི་བྱུང་བྱེ་མ་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲངས་པའི་རྟེན་
དེ་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་
ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
ཆངས་རིས་དང་གནས་གཙང་དང་ཕོ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❷གོང་དུ་འཕོ་བ་
དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆངས་
རིས་གྱི་རྟེན་ལ་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ❸གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །བསམ་
གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་
འགྲོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པའི་གཟུགས་
སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡང་ཡོད།

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་བར་སྤིང་གི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་སྐྱེ་
སྤིང་དུ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །བསམ་
གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་
མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་
མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་
སྒྲོམ་བྱས་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆངས་རིས་
དང་གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དང་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་བྱེད་འཕར་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆངས་
ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འོག་

མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒར་བཞིན། གཞན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❶གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྒྱད་ལེན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྒྱད་ལེན་པའི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་གཉིས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་བར་དོའི་ཆེ་ལོགས་པར་མི་འདྲན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་ལས། ❷གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་

འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱར་མ་
སྤངས་པས། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་མིད་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ཆངས་^①རིས་
ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཉ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སྟེ།

ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
གང་ཞིག །འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་
ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་
སུ་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གཟུགས་
མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སུ་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། །གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་

པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
སྤངས་པས་ཁྲབ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཉོན་
དགུ་པ་སྤངས་ན། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པས་ཁྲབ་བེར་ན། མདོ་ལས། ཐ་མའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་སྤངས་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞོད་སེམས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་
ན། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་གནས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞུགས་
པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྤྱོད་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དང་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག ། གཉིས་པ་དང་

ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་གི་དེ་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ལྟ་བུ། དང་པོའི་ས་མཆམས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཆེས་སུ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་དེ་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་
པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆམས་^①སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་ཆེས་
ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ས་མཆམས། སྤྱོད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་དགེ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འོ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་
པས་བྱུང་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པོ་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^②ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོད།
ཞེས་གསུངས་པས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས་
ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་འགྲོ་བའི་ཐ་མར་སྤྱོད་བ་
ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་
འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་
ལས། ^③ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་^④པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པ་དགུ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། གང་གི་ཆེ་
འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྒྲོམ་པས་སྤང་^⑤བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་
བར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལྷ་སྤངས་པས་ཕྱིར་
མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་

བ་ཐ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། མཛོད་
ལས།^①ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ནམ་ལ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་
པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ས་ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་
པ་གཉིས། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བ་དང་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེའི་སྒྲོན་ས་འདོད་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་དོན་གཅིག །གཉིས་
པ་དང་རྒྱ་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་གཅིག །སྦྱར་བའི་སྒྲོ་
ནས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས། འཕགས་ཆོས་བསྟེན་^②ཚུལ་
གྱི་སྒྲོན་ས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་
སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོད། འདོད་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་རྒྱད་དུ་འཕགས་ཆོས་
བསྟེན་^③པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དེས་པའི་རྒྱ་ཞུགས་སྟོན་
པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རྒྱ་ཞུགས་རིགས་སྟོན་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ལྟ་བུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཉིས་
པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཞུགས་མེད་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་
བཞི་ཡོད། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཞུགས་སུ་ཉེར་^④མཆོམས་
སྦྱར་བའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྷན་དབྱེ་བ།
བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དགུར་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། ཉིང་ཐག་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་དང་

དུག་པོ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདུག་གྱེ་འདུག་གྱེ། གོང་འཕོ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ①གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་གྱེ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བར་འདུག་གྱེ་ཙམ་ནས་འདུག་གྱེ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉར་འདུག་གྱེ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདུག་གྱེ། གོང་འཕོ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ②དེ་ནི་བར་སྐྱེ་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་ངན་འདུག་གྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བར་འདུག་གསུམ་གྱེ་འདུག་གསུམ་གྱེ། གོང་འཕོ་དང་བདུན་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཉར། མཛོད་ལས། ③གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་གྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་། །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་དེ་བར་འདུག་གསུམ་གྱེ་འདུག་གསུམ་གྱེ། གོང་འཕོ་གསུམ་སྐྱེ་དགུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ④གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་གྱེ་ནས། །གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ་དགུ་པོ་དེའི་སྟངས་དུ་སྟོང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་བཅུ་ཡོད་དོ། །
 དུག་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བྱི་ཉིས་སྟངས་དགུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཡོད་དེ། དེ་བར་འདུག་གཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། སྐྱེ་ཙམ་ནས་འདུག་ལ་ཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉར་འདུག་ལ་ཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་དེ་ལྔ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་ལྔ་འཇུག་ལ་ཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་བཞི་ལ་ཉིས་སྟངས་ལྔ་བརྒྱ་ཆེན་པ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟངས་དུ་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་ལྔ་ལས་གོ་གཉིས་པ་ཆེན་པ་བཞིའི་སྟངས་

དུ་གོ་གཉིས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་སོ་གཉིས་སྟེང་བ་དེ་གཉིས་བསྟོམས་^①པས་དགུ་
བརྒྱ་དང་། གོ་གཉིས་པ་གཅིག་པོའི་ལྷག་མ་ལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་འདའ་
བ་ལ་དགུ་བཙམ་པའི་རིགས་ཅན་དུག །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
གཅིག་གྲང་མ་སྤངས་པ་ནས། དེ་བརྒྱད་སྤངས། དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད།
དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་ལྷག་མ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་
གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན། འོད་ཚུང་། ཆད་མེད་འོད། འོད་གསལ།
དགེ་ཚུང་། ཆད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས། སྤྱོད་མེད། བསོད་ནམས་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ།
མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྲ་ལོ་སྤང་བ། ལྷན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་གྱི་བར་འདའ་བ་
ནམས་ལ་ཡང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་བསྟོམས་པས་ཉིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་ཅམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཡང་ཆངས་ཆེན་མ་
གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ལ་ཉིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས།
དེ་བཞིན་དུ་མདོན་བར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། མདོན་བར་འདུ་བྱེད་མེད་
བར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད། འོག་མིན་འགོ་ལ་ཡང་ཆངས་རིས་
སྟེ་བའི་འོག་མིན་འགོ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྟེ་བའི་འོག་མིན་འགོ་བའི་བར་བཅུ་དྲུག་སྟེ།
དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱར་བཞིན་བྱེ་བས་ཉིས་སྟེང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སྟེ་ཉེར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་
ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱད་དུ་ཉིང་མཆམས་^②སྟེ་བའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སྟེ་ཉེར་
འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་

ཡང་སྐྱུར་བར་འདའ་བ། སྐྱུར་བ་མིན་པར་འདའ་བ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་འདའ་
བ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱར་གཉིས་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དེ་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྐྱེ་ཙམ་ནས་
འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཉི་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་
ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་
གྲུབ་ཙམ་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལམ་
སྒྲོམ་པ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་
མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པར་ལམ་སྒྲོམ་པ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད།

གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱོད་
གཉིས་བརྒྱད་སྤངས་ནས། འོག་མིན་དང་སྤྱོད་ཅེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོའི་མཆན་ཉིད།
དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་དེ་
སྤྱོད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་
གང་ཞིག །འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་། དེ་
བྱེད་འཕར་བ་དང་། དེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། འོ་ན།
མཛོད་ལས། ❶གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་རྣམས་ནི། །བསམ་གཏན་སྤེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་

འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་མོར་འགོ། །ཞེས་གཟུགས་
 སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྲིད་ཅེ་མི་མཐར་ཐུག་འགོ་དེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ནམས་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་
 སྒྲོམ་བྱེད་པ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྲིད་ཅེ་མི་མཐར་ཐུག་
 འགོ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཆངས་
 རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་གཟུགས་གྱི་སོ་སྐྱེའི་གནས་ནམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་
 གནས་གཙང་ནམས་དོར་ནས། གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་སྲིད་ཅེ་མི་ཉེན་
 ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གོང་འཕོ་སྲིད་ཅེ་མི་མཐར་ཐུག་འགོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འཕར་བ་གསུམ་པོ་དེས་ཆངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལས་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་དེ་ལས་ཉམས་ནས་
 དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཡིན་ཉེ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་དེས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
 སུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་རོ་ཐུང་བའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་
 ལས་ཉམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་མ་ཉམས་པར་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་ཆངས་རིས་
 སུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས། ཉེན་དེ་ལ་སྒྲོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་
 སྐྱངས་ཉེ། ཉེན་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་ཕྱིར་

མི་འོང་གོང་འཕོ་འཕར་བ་དང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དེས་དེའི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་
སྒར་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་
སྒོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ། གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ཉེན་
དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ཆེས་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས། དེ་བྱེད་
འཕར་བ་དང་། ཡང་དེས་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒར་བཞེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ཞི་
འཕོས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་
སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་ཆུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་བྱས། མི་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་འབྲིང་
དུག་སྤེལ་བྱས། མི་གདུང་བར་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ་བྱས། གྲ་ལོ་མ་
སྒར་བར་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ་བྱས། ཞིན་ཏུ་མཐོང་
བར་སྐྱེ་བ་སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་ཆེས་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བྱས། འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་
སྦངས། ཉེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་འི་སྤྱིར་མི་
འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་^①འཕོ་བར་བཞག་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་འཕར་བ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་འི་སྤྱིར་
མི་འོང་གང་ཞེ་ན། ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཁོ་ན་སྦངས་ནས་འོག་
མིན་གྱི་ཉེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞེ་ན། ཆངས་རིས་དང་གནས་གཙང་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་འོག་མིན་
ཏེ་སྐྱེ་སྤྱིད་གསུམ་ཁོ་ན་སྦངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་ཆངས་
རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་འོག་མིན་
གྱི་ཉེན་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།

འོ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲིམ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་
གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤེལ་སྒྲིམ་བྱེད་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག །ཁམས་གང་དུ་སྤེལ། དང་
པོར་གང་སྤེལ། སྤེལ་བའི་དགོས་པ། སྤེལ་སྒྲིམ་གྱི་དབྱེ་བ། སྤེལ་སྒྲིམ་གྲུབ་པའི་ཆད་
དང་དུག །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དེ་ཐོབ་
པའི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་ལ་
མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲིང་གསུམ་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས།^① དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ནི་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་
སྤེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་བརྒྱད་དང་བྲལ་ཞིང་སྤེལ་སྒྲིམ་འགྲུབ་སྟབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དང་པོ་བཞི་བ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པ་དབང་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་^② གྱི་
སྤེལ་སྒྲིམ་བྱེད་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲིམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་

ལས།^①སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་བྱིར་
ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲིམ་ལ་ལྷར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གནས་
གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།^②དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་
བྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲིམ་ལ་ལྷར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱང་དུ་གསུམ་སྤེལ།
འབྲིང་དུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཞེན་ཏུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཞེན་ཏུ་
ཆེན་པོ་བཙུག་སྤེལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^③དང་པོ་ལ་ནི་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་སེམས་
གསུམ་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་
པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་བཙུག་སྤེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འབྲིང་
དུག་སྤེལ་གྱི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤལ་ལས།^④གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་
དང་། །ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གསུམ་སྤེལ་དུག་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་
སོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་བཙུག་སྤེལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་དང་། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི་རིང་སྒྱུར་དང་།
དེ་རྗེས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དེ་རྗེས་

ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉེ་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བསྐྱེད་ས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་སྟོམས་འགྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ①སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེད་ས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་སྟོན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་བསྐྱེད་ས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་སྤྱོད་སྟོམས་འགྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ②སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །སྤྱིད་ཅེའི་ཉེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། སྤྱིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བའི་མཆན་ཉིད། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །ལས་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་ཉེན་དེ་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མཛོད་

ལས། ❶གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བར་འདའ་
བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་
མཆན་ཉིད། མཛོད་ལས། ❷གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ❸ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྟོབ་པ་རྣམ་པར་
ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ❹འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་། །ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད།

ས་མཆམས་ ❺ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་
པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་སྤྲོད་ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་བར་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་སྤྲོད་
ཉོན་དགུ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད།

སྐྱ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་ ❶ །སྐྱེ་བ་མི་ལེན་
པས་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྲོད་སྐྱ་
མ་སྐྱ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འཕོ་བས་གོང་འཕོ། འོག་མིན་དང་སྤྲོད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བས་འོག་མིན་དང་སྤྲོད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་
ཕྱིན་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་
ཁོ་ནར་ཕྱིན་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་
 དགུ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་
 ན། འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པར་
 ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཞིག་^①ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
 རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་།
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་
 བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེས་དེའི་སྤྲོ་རྩ་ཏུ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་

གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་སུ་ཐལ། དེ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས། དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས། དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་
སྤངས། དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❶ ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་མའི་ཆ་
མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཐ་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དང་དགྲ་
བཙུམ་ཞུགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉོན་ཐོས་དང་དགྲ་བཙུམ་ཞུགས་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་

མི་འོང་དེ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་སོང་། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་
 སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྲུབ་ཉེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དེ་དེའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
 ཉེ། དེའི་ས་བོན་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་ལམ་ཉན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་
 གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་ས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། གཞན་ཡང་།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་ན། དམན་ལམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་
པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་
ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ།
ལོ། །ཟེར་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་
ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་

ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཉོན་དགྲུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། གཞུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་
ཞིག ། གཞུགས་སུ་ཉེར་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སུ་སྒྱེ་བ་ལེན་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་དེས་
གཞུགས་སུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྒྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ལ་དེའི་
ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ^①སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་འཁོར་
བར་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཡང་། གཞུགས་སུ་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་སུ་སྒྱེ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྤངས་
པར་ཐལ། གཞུགས་སུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་སྲིད་དུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། གཞུགས་སུ་སྒྱེ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་ཡིན་ན། དེའི་སྒྱེ་སྲིད་དུ་སྒྱེ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། བར་འདའ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་བར་
སྲིད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤངས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་

རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གྱི་
བར་སྤྲོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། སོ་སྤྱིའི་རྟེན་ལ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སོ་སྤྱིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་
པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
དེ་ལ་སྤྱོད་ངེས་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཆན་ཉིད་
དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་
པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེའི་མཆན་ཉིད། དེས་ན་
མཐོང་ཆོས་ཞིའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་
བར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་དང་
པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་ངེས་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྤྱིའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་
ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་
གང་ཟག །དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགྲ་
བཅོམ་ཞུགས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་

བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཟེར་ན། དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀླུ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གང་
ཞིག །དེ་ཅིག་ཅར་བའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། རིམ་གྱིས་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །སྤྱི་ཉམས་དགྲ་བ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག །དགྲ་བཅོམ་
འབྲས་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག །དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཆན་ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས། རྟོད་པ། རང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་རིག་པ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་
ལྷ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷའི་ནང་ཆན་དུ་མ་རིག་པ་འདྲན་རིགས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
ན། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་
སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དུ་

གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་འབྲས་གནས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞུགས་པ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག ། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་བཙོན་པའི་སྤྱིར་བ་རྒྱན་ཆགས་ལ་གནས་པས་རབ་
ཏུ་སྤྱེ་བ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་
བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས། ས་
མཆོམས། སྒྲོམ་སྤང་ལྷག་མ་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བྱ་མ་ཐོབ་བར་ན་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་སྤྱོད་ཚུལ་
གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད། གོང་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས། རྟོད་པ། ང་
རྒྱལ། ཉན་ཐོས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱི་བ་འཛིན་
པའི་རྒྱ་བྱེད། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
མཛོད་ལས། ❶ གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྷ་ཉིད། ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྤྱེས་
པའི། ། འདོད་ཆགས་གཉིས་རྟོད་ང་རྒྱལ་མོངས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དབྱེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱང་
ཡིན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ།
གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཡང་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་
འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན། རེས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་
དུག་ཤིང་པོ་ལྷ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དབང་རྟོན་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས། ❶ དགྲ་བཅོམ་དུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྷ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་
སྐྱེས། ཤེད་དག་ནམ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྱུར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། ཤེད་ཕྱིར་དེ་
དུས་མི་སྒྱུར་གྲོལ། ཤེད་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་
སྤྲ་བ་ནམས་ནི་དང་པོ་ལྷ་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བར་
དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཟེར། མདོ་སྡེ་པས་དང་པོ་ལྷ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དོ། །དང་
པོ་ནི། རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་
པར་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ཞིག་❷་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་❸་བཏང་ན་མཐོང་ཆོས་བདེར་
གནས་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དགྲ་
བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ཞིག་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་
ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་
ལོ། །བཞི་བ་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ན་དེ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་ནས། མཉམ་
གཞག་ལས་མི་ལྷང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་ལོ། །ལྷ་བ་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་
དོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་ལོ། །དུག་པ་ནི། དེ་

ལས་ཉམས་གྱིས་དོགས་པའི་འཇིག་པ་མེད་པའི་དག་བཅོམ་དབང་ཚོན་གཅིག་ལ་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་
 ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་རྒྱུ་^①བའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི།
 འགོག་སྦྲུམས་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྦྲུམས་
 རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^②འགོག་ཐོབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ས་མཚམས། ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 ཆོས་ཅན། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 གུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བ་
 ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འགོག་པའི་སྦྲུམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་
 སྤངས་པའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་གུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་
 རྟེན། སྤྱི་དེ་ཉན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་
 སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་གུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་། བྱིར་མི་སྤྱོད་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་
 འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། བྱིར་མི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་
ལམ་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་
གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཅིང་། ཉན་རང་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དོན་ཐུང་འདས་
ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་ལ་ཐུང་
འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་
ལ་གནས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
གནས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས། སྤིད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།
གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱིས་སྤིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་སོང་། གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ❶ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
རྒྱུན་ལས་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་
མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་^①པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་གནས་
ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^②དེ་ལ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་
འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^③བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་
ཤུ་ཉེ་གངས་འཛེན་ཚུལ་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ། རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། འཕགས་པ་
ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་
རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་དང་།
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ་ལྷ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱད་པར་

ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་
མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་
དང་། བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྒྱད་དེ། འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ་ལྷ། ལྷག་པ་གཞུགས་
གྱི་ཆགས་བཅོམ། བདུན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི། བརྒྱད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད། སྐྱེས་བུ་བདུན་
པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། བརྒྱད་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་མིང་ཅན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅེས་བེར་
ན་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་པའི་ཐད་གྱི་ཉི་ལྔ་ལས། ❶ དེ་ལ་
གང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། འོག་ནས་འཆད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
ལྷག་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྷག་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དབང་པོ་རྩལ་པོར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི། དད་པས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དབང་པོ་རྫོན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལམ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་རྩལ་
དང་རྫོན་པོ་དག། ཅེས་པས་འབྲས་གནས་དབང་པོ་རྫོན་རྩལ་གཉིས་བསྟན་པ་གང་
ཞིག །འབྲས་གནས་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དང་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་རྣམ་གཞག་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལས། ❷ དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྫོན་རྩལ་དག། དད་པས་མོས་དང་
མཐོང་བས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་
པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་
བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་པ་

དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ཉི་ལྔ་ལས། ^①འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་པས་མོས་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
^②ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 གཞུང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐྱང་བའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མིན་འགོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དོར་
 ལ། གཞན་རྣམས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བགྱངས་པ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣམ་པོ་དག །ཅེས་པས་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
 ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་
 འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ལ་མིང་སྟོར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།

དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣམ་པོ་དག །ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་
 གཉིས་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་གནས་གཉིས་བསྟན་
 པས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གང་ལ་སྟོར་བའི་སྟོར་གཞི་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 བོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བས་ཁ་མི་འགོང་བའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་བས་ཁ་མི་འགོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་བསྟན་པས་
 རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བས་ཁ་མི་འགོང་བའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། འདའ་བ་བཞི་བསྟན་པས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཞུགས་

པས་ཁ་མི་འགོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་མངོན་བྱེད་བསྟན་པས་ཉོགས་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྩོན་པོ་དག ། ཅེས་
 གཉིས་ཆིག་སྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དག་འདུན་གསུམ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྩོན་རྒྱལ་དག ། ཅེས་གཉིས་ཆིག་སྟོས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། གཞུང་འདིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་
 དང་སྦྱོན་སོགས་དང་། ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། ། འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་
 ཡིན། ། ཞེས་གཉིས་ཆིག་སྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་སྟོམ་
 པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་རྒྱ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་སོང་།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོན་ནི། ཉི་སྣང་ལས། ❶ འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་འབྲས་བུ་བར་བ་
 གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས། ❷ གོང་དུ་
 འཕོ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། འདིར་
 བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དགུ། དག་
 བཅོམ་ཞུགས་པས་ཁ་བསྐྱང་བས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 གཞི་ཡིན་པས་དོར་ལ། གཞན་རྣམས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བགྲངས་པས་བཅུ་དགུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། ❸ གང་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་སྣངས་པ་
 ལས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷུར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འདི་ལྟ་སྟེ།

བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་པས་དང་པོ་དོས་བཟུང་། སྤྱི་ས་
ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི། ཞེས་^①པས་གཉིས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི། ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་། མདོན་
པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་པས་བཞི་པ་དང་།
གོང་དུ་འཕོ་བ་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་ལྷ་པ་དང་། གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པར་སྤྱི་བར་
འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུག་པ་
དང་། བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། ཞེས་བདུན་པ་དང་།
གང་ཡང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི། སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་དོས་
བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་གི་ལུགས་ལ་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྤྱི་ཅེར་འགོའི་
བར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཉི་མཐའ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཉི་མཐའ་དཔྱད་པར་
འདྲན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྤང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྤྱི་ཅེར་འགོའི་བར་
ལྷ་པོ་དེ་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་འདྲན་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་སྤང་ལས། ^②གོང་དུ་འཕོ་བ་ལྷ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་མེད་དེ། ཉི་སྤང་ལས། འོག་མིན་འགོ་ནས་
སྤྱི་ཅེར་འགོ་བའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་གོང་འཕོ་ཞེས་ལྷ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་
གྱི་མིང་ཅན་དུག་པར་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་སྤང་ལས། དེ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གོང་
འཕོའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་དེ་ལ་འོག་མིན་འགོའི་མིང་ཅན་དང་སྤྱི་ཅེར་འགོའི་མིང་

ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། འོག་མིན་འགྲོའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་དང་། སྤེད་ཅེར་འགྲོའི་མིང་ཅན་ལ་གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་
བཏགས་ནས། དེ་ལ་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་མཐོང་ཚོས་ཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་
གཞུང་གི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བགྱངས་པའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
ལྟར་རྒྱན་སྒྲུང་དང་ཉི་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་དེ་
ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ།
མ་གོས་པའི་སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པས། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་
ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད། མ་གོས་པའི་སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་གཉིས་
པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་
བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ་ས་བརྒྱ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ།
རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཉེ་ལྔའི་མིང་ཅན་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་
ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། དེ་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་
དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་། དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པ་ལ་
དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། སྤེད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་

ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བྱུག་པ་ནས་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ^①སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་བྱུག་པ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཉི་མཁའ་འཛོན་བརྒྱད་ལས་གཞན་རྣམ་
 པ་གཉིས་སོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་
 བའི་སྦྱེ་བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྡ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
 རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་
 དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྡ་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེ་གཉིས་ཀྱི་
 མིང་ཅན་དང་། ས་བྱུག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ས་བདུན་པ་བ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞུགས་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་བ་ལ་བར་འདའ་བ་ནས་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་བར་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་སུ་འཛོག་ཅེས་བེར་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱབ་བསྐྱལ་
 ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྡ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉ། གསེར་སྤང་ལས། ^②འདི་དག་རིམ་པ་ལྟར་ས་རིམ་ཅན་ལ་

སྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཆོས་འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་
ལས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སེམས་དཔར་བཤད་པས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བའི་གངས།
དངོས་བཅུགས་གྱི་བྱང་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་འདིར་
བསྟན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པའི་
ལུགས་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དག་
འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག་ །ལུགས་ལ་བསྟན་
པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅས་
པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ཆོས་གྱི་རྗེས་
འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅས་པས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གྱི་
ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། བར་ཆད་གཅིག །ཅས་
པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་
ཅན་དང་། བར་སྐྱེས་གནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
འདའ་བ་བཞིའི་མིང་ཅན་དང་། འོག་མིན་འགོ། །འཕར་གསུམ་སྤྱི་ཅེ་མཐར་ཐུག་
འགོ། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འཕར་བ་གསུམ་དང་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
གོང་འཕོའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། གཟུགས་གྱི་ཆགས་བཅོམ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་མིང་ཅན་དང་། ཆོས་ལ་ཞི །ཞེས་པས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མིང་ཅན་དང་། ལུས་མདོན་སུམ་བྱེད། ཅས་པས་དངོས་སུ་

བསྟན་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་གི་མིང་ཅན་དང་། བསེ་རུ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་གི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། བྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གི་དགེ་འདུན་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་
ཞུགས་གི་སྐོར་ལ་ལྟ། བྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་གསུམ། བྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་ལ་བཅུ། དག་
བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་གི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་།
དབང་རྣོན་ཆོས་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་
བའི་མིང་ཅན། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ་བའི་མིང་ཅན། བྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན། འདའ་བ་
བཞིའི་མིང་ཅན་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའི་འཕར་བ་གསུམ་གི་མིང་ཅན་
གསུམ། སྤྱི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་
གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལས་བྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གི་མིང་ཅན་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་བདུན་དང་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད།

གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་དག ། ཅེས་པས་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཆོས་གི་རྗེས་འབྲང་

གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་
 ཅན་དེ་བསྟན། རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེའི་མིང་ཅན་གཉིས་
 དངོས་སུ་བསྟན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་
 མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དད་མོས་པ་དང་
 མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་
 གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། བར་ཆད་གཅིག་ ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པའི་མིང་ཅན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱགས་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་
 བའི་མིང་ཅན་དེ་བསྟན། བར་སྐྱེས་གནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་འདའ་
 བ་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན། འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ། ཞེས་པས་འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་
 གཞིར་བྱས་པའི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན། སྤྱིད་ཅེའི་
 མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་
 སུམ་བྱེད། །ཅེས་པས་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་དངོས་
 སུ་བསྟན་ནས་རྒྱགས་ལ་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དེ་བསྟན། བསེ་རུ། ཞེས་པས་
 བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་
 ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 ན་བྱང་སེམས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 དགོས་པས། ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་པ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་
 བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་

མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་
ཀྱང་མེད། དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། ^①བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་^②འོང་
ཞེས། ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉིས་མི་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ^③འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། ། ཀྱ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། ། དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་
མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་འཛིན་མཐའ་དཔྱད་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཅོམ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །

ཞེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྙིང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །
ལྷང་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མ་ཞོར་བར། །
གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དེའི་བཞེད་སྟོལ། །
བརྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་ཤོག། །

དག་ལེགས་འཕེལ། །

༢༡། །རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་
 ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་ལས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་
 མཐའ་གཅིད་བཞུགས་སོ། །

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ། ^①འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 བཤད་པ་ལ། རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་ལུས་ཏེན་
 དང་། གང་ལས་སྐྱེས་པ་སེམས་ཏེན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ངན་སོང་
 གསུམ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་^②རྣམ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་མིན་ཀྱི་ཏེན་ལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་སྤྲུག་དོག་
 གི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་ཏེན་
 ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ངན་སོང་གི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཏེན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད་ཡིན་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཏེན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཏེན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ལ། མཆོམས་^③མེད་བྱས་པའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་

གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་རྟེན་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ངན་སོང་གསུམ་དང་སྤྱི་མི་སྟན་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་ཤེས་མེད་པ་དང་སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ངན་སོང་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་དེ་རུད་འགྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཁ་ཅིག །དེ་རུད་འགྲོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ལུས་དེ་རུད་འགྲོའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རུད་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ལུས་དེ་རུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་བྱད་བཞིན་དེ་དུད་འགྲོའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་
 བར་ཐལ། དེའི་ལུས་དེ་དུད་འགྲོའི་ལུས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། བྱད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ། རྒྱུད་
 སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ་ལས། ❶འཁོར་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

གཞན་ཡང་། འདུཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཏེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། སྒྲེ་སེམས་དང་འཆི་སེམས་
 གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་
 ལས། ❷ཆད་དང་མཚམས་སྦྱར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་བ་
 རྣམས། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་འོག་མའི་ཏེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྒྲུལ་ལྟུག་
 གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་སའི་ཏེན་ལ་རང་སའི་སྒྲུལ་ལྟུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་

མེད་དེ། རང་ས་ན་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་
ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གོང་ས་ན་རང་སས་བསྐྱུས་པའི་
རང་གི་འོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་རྟེན་
ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེར་བཏང་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་
ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མངོན་ལས། ❶ བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
འོག་དགོས་མེད། །སྤྱིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་
པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་
ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེར་བཏང་
དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་རྒྱལ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས་།^①གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒྲོང་། །གང་
ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་འཆི་འཕོ་ག་མའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་དེའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་ལས་ཉོན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སའི་ཏེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དེའི་ཏེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེར་ཐལ། དེ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདོད་པའི་ཏེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
དེ་གསར་དུ་སྐྱེས། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏེན་ལ་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་ཏེན་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་ཏེན་ལ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན།^②འགོག་པ་དང་པོར་མའི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་ཏེན་ལ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་དེའི་རྟེན་
ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ^①གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་
གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་ལམ་ཤེས་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་མཁྲིན་གསར་དུ་
ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་
མཁྲིན་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ལ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱལ་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྟོམ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ།
དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་

ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཏེན་ལ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་གི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་
མེད་མན་ཆད་གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྲིད་ཅེའི་ཏེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་
སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཏེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཅི་
ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་ཟེར་
སྒྲུང་ཡང་། སྲིད་ཅེའི་ཏེན་ལ་གསར་དུ་སྒྲེ་བྱེད་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད་གི་^①དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟམ་
ལོ། །སྒྲིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་
འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཏེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཏེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་
འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྟུང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཏེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཏེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གི་མཐོང་ལམ་
གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ཏེན་ཅན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་
གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་^②མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་
ཅིག །སྒྲེ་འཕགས་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་མ་ཁྱགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ལམ་

ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཐོབ་
 པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ལམ་ཅེ་མོ་མན་
 ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་
 བྱུང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཐོབ་
 པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་
 པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 མ་བྲལ་བས་བྱུང་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པའི་
 སྤྱིར། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་བྱུང་།
 གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བསྟན་པ་འོས་བསྟན་པ་བསྟོད་ལས། ❶ བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་

རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་གྱི་མིག་རས་བཙའ་
བཞིན་དུ། །སྤྱིད་པ་དག་ནི་ལྷོག་པར་བསྒྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དག་བཙའ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་^❶ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཙའ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་པར་
ཐལ། དག་བཙའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དག་བཙའ་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙའ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། སྤང་བྱ་ཅིག་^❷ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙའ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྒྲིམ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་
གཅིག་སྒྲིམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་
རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྒྲུབ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་^❸དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་འདོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་ཉེར་
བསྒྲགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་ཉེར་
བསྒྲགས་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་
བས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆེ་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་
ལས་བྱུང་བས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
པ་ཁས། འདོད་ན། དེས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག །དེས་དེའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྦྱགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
མ་གྱུར་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་
པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་གྱིས་^①དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་འདྲི་དངོས་གཞི་འདྲི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ་
ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་འདྲི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཞི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར།
གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། མདོ་^①སྡེའི་རྒྱན་ལས། ^②དེ་ཆེ་ཆོས་
གྱི་རྒྱན་^③ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་^④ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་
བྱའི་སྤྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ལོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
ཡང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་
ཁས། འདོད་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་^⑤གྱིས་འཕོངས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་ན། རིགས་གྱི་ཉེས་
དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། སྐབས་འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་རྟོག་ནས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲི་སྟོམས་འཇུག་འཕོབ་
བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ།
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་

བསྐྱེད་གས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འཐོབ་བྱེད་
གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། དེའི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་བསྐྱེད་གས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་བསྐྱེད་གས་ཡིན་ན་དེ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་
སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་
བསྐྱེད་གས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་དག་བས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་དེའི་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་ཟག་མེད་
 མེད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མ་བྱེན་ཅིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དག་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲོ། ཟེར་ན། ཉིང་དེ་
 འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་མེད་པར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ❶ དེ་ཡང་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་ནི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྒྲགས་མེད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྒྲགས་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་
 གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ།
 བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལའང་
 རིགས་འགྲེ། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྒྲགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 གང་ཞིག །ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲོད་
 པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་རྩ་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་ཀྱི་གང་ཟག་

གང་ཞིག ། ཁྱོད་སྤྲོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་
འདོད་པའི་ཏེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མི་སྟོས་པར་
འདོད་པའི་ཏེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་
① ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྟོན་
འཕེན་པ་ཁ་ཅིག ། དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་
པའི་ཞི་གནས་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་སས་བསྐྱས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ② ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་
བྱེད་དེ་སྟོམ་བྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེས་རབ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འགོ་ལྡོ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱེས་བྱ་ཆད་མ་ཡིན་ན།
ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། རང་ལན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྷག་མཐོང་གིས་

བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ས་ལས། ^①མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
 པའི་ས་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་
 རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲགས་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་སུ་ཐལ། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་
 སྤྱས་མ་ལས། ^①མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་
 རགས་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། སོ་སོར་
 རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ^②མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། །སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་དང་^③བསམ་བྱུང་གི་སྒོའི་གཞི་མཐུན་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲེས་མའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འགྲེལ་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། ཁོ་
 ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ། ཁ་ཅིག །དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སས་

བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ།
ཁ་ཅིག །དེ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སེམས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤའ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་མི་ལྷོགས་མེད་ཡིན་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པས་ཁྱབ་
ཟེར་ན། དེ་མ་ཟུབ་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེས་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་
དུ་སྤྲོང་བ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་
ཅར་དུ་སྤྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ^①ཉེར་བསྐྱུས་ཀྱི་དང་པོ་
ནི་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་བཤའ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཟུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ་སྟེ། ཉེར་
བསྐྱུས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཉེར་བསྐྱུས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཐག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱུས་མི་ལྷོགས་མེད་དེ་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་དང་། དེའི་ཉེར་བསྒྲགས་
མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་
ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་
མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲགས་མི་སྒྲུགས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྒྲུགས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོ་སྤལ་ཀྱི་འཛོག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉན་
ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་སྤལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དམ་
བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྒྲུགས་མེད་ཡིན་
ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིད་
བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
འབྱུང་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་བསྒྲགས་ཐག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཟེར་ན་

མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྒྲིབ་ལམ་སྟོན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
 ཟུགས་ཟུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ^①ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་
 འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཟུགས་ཟུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟུག་ཀྱན་
 གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་ཞི་
 རགས་སུ་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

རེ་ཞིག་དོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 ལས་དང་པོ་ཐོབ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྒྲིབ་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིབ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། དེའི་སྒྲིབ་བ་མཐའི་འབྲས་

བྱ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་
ན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་
བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་
ཞུགས་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། དེའི་སྦྱར་བ་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲ་
རོལ་ཏུ་དེ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་བུ་གནས་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་འབྲེལ་
ལས།^① སྟོན་རྣམས་པ་གསུམ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པའམ། བདུན་དང་བརྒྱུད་སྤངས་པ་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། ཇི་སྟོན་དུ་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་
སྟོན་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
སྟོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། སྒྲིམ་སྤང་གི་སྒྲ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཟེར་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པར། ལྷག་མཐོང་

ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མ་
 ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་
 མའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མཉམ་
 གཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། །སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉམ་གཞག་
 གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། །སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག།

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ❶ ལྷག་མཐོང་ཐོག་
 མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། དེའི་དོན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པའི་❷ ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོང་བ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
 འབད་མེད་ལྷན་གྱུར་ཏུ་འཇུག་རུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
 ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིན་སྐྱུངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཞིན་སྐྱུངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱིན་

པར་ཐལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤིན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་
 སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཤིན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 མཛོད་ལས། ^①དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྟོམས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་
 ཡོད། །ཅ་བ་རྣམ་གཉིས་མི་འཆེ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། ^②རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྒྲོལ། རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ན་རེག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་སྟེ། ལུས་ཤིན་
 སྦྱངས་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། ^③ལུས་གྱི་
 རེག་བྱའི་ཁྲུང་པར་དགའ་བས་ཟེན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཤིན་
 སྦྱངས་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྒྲོལ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་
 སྟོན་ཞི་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོའི་སེམས་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་
 ཐལ། །ཁྲབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། ^④ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་^⑤པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་

ལས།^①ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཏེན་ནས་སེམས་འཛོག་པ་ཞི་གནས་དང་།
ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོན་གས་
མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཀྱིས་བེན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་
དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཁ་
ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཀྱི་བདེ་བས་བེན་པའི་སྟོན་
ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ལྷག་མཐོང་གི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་
ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཞིན་འགོག། ཁ་
ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཀྱིས་བེན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་
སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན། ལྷག་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་གཙོ་བོའི་སེམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
ཤེས་རབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོན་གས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་
དེ་ལས་བཞིར་འདུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོན་གས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་
ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྦྱར་ལས་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།
སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། དཔྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་

གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་བསྒྲགས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དག་པ་བདེ་མིན་སྤྱག་བསྐྱུལ་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ❶ ལུང་དེ་བྲངས་ནས་འདི་ལ་ཉེར་བསྒྲགས་གྱི་
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ནི། འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཉེར་བསྒྲགས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཞེས་ ❷ བཛོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་དགའ་བ་
སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཛོད་པ་ལ་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། ❸ ཆོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱོགས་ཡིན་ན་དེའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་
ལས།^① བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་རོ་པོ་འབྲས་བུ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན།
ཁྱོད་དེའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་རོ་པོ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་ལུས་
ཏེན་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཏེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ས་གོང་འོག་གི་ཏེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ཏེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་
དང་། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་མ་ཡིན་དང་བླ་མ་མ་ནིང་གི་ཏེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
དེ་རྣམས་དེར་གྱུར་པའི་ཕྱག་དོག་གི་སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྤིང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་འདོད་ལྟ་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་ཏེན་ལ་དེ་གསར་

དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་
བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་
མའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤིང་
ཅེའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་ཉར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དེ།
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤིང་ཅེར་སྐྱེ་བ་ལེན་མ་
སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་
འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས། འདོད་ཉོན་
དགྲུ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་^❶འོང་འབྲས་གནས། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་
ཟག་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་
སྒྱུར་ཏེ་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་
ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་སྒྱུར་། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་
སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་སྒྱུར་།

གཉིས་པ་ལ། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པ། ཉེར་བསྐྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྱུར་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་སྒྱུར་། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་།
ཉེར་བསྐྱོགས་པལ་ཆེར་དག་པ་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་དག་པ་
བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤང་བ་ཡོད་པའི་སྒྱུར་། སྤེ་བ་ཁ་ཅིག་། དེ་ལ་དག་པ་
བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་ཟེར། དེ་སྤྱིད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། ❶ དེ་
དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མིན། །དང་པོ་འཕགས་
པའང་ཞེས་བཞུགས་པའི་སྒྱུར་།

རང་ལུགས་ནི། ཉེར་བསྐྱོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དེ། ཉེར་བསྐྱོགས་རྣམས་
རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་བསྐྱོགས་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱིས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྒྱུར་། ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་།

རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་
 གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱས་ཤིང་།
 རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་
 མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་ཐུག་འཇིག་ཉེར་པའི་ལས་བཞིར་བསྐྱ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སས་བསྐྱས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
 རྣམ་སྦྱང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་ས་ལས། ①དེ་ལ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བས་ནི། ཅེ་གཅིག་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྟེན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱང་བར་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྩམས་ཤིང་ལེན་པ་ལ་གོ་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་
 པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་ཐོབ་②པ་སྟེན་

དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དང་།
 ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དོན་གཅིག །བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་གནས་འབའ་
 ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དོན་གཅིག །ལྷག་མཐོང་
 གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཐོབ་པ་སྤྱོད་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྤྱོད་དུ་འགོ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ^①ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ།
 ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ^②ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། སྒྲིམ་
 རིམ་བར་པ་ལས། ^③དེ་ལྟ་བུ་ན་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས། ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲིམ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྤྱོད་དུ་འགོ་དགོས་ན། ཞི་
 གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་དང་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་
 སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱས་མཐའ་
 ལས། ^④ཉེས་པ་ལྡེ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་
 བར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^①ཞི་གནས་གང་ཞི་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་
 སེམས་འཛིན་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱར་ཏེ་^②འཛིན་པ་དང་། ཉེ་བར་
 འཛིན་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རང་ཉིད་དུ་
 འཛིན་པ་ནི། དང་པོར་ལྟ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་
 གཏན་དེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཛིན། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་འཛོ་
 མ་ཐུང་དེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་འཛིན། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་སྒར་
 གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཆོ། སྒར་ཡང་སེམས་སྒར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏན་དེ་
 སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་འཛིན། །བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་གོང་འཕེལ་
 དུ་བཏང་སྟེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་འཛིན། །ལྔ་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་
 སྒྲིམ་པའི་ཆོ་བྱིང་བ་རུང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒྲི་ནས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་བའི་སྒྲི་བ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལ་བྱེད། རྒྱག་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་གོང་བ་རུང་བ་ན།
 རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་སྒྲི་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་
 དགའ་བ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གཅིག་ལ་བྱེད། བདུན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་^③བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་རུང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་^④པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བྱེད།
 བརྒྱད་པ་ནི། འབད་ཚེལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲི་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་
 འདོད་དུ་འཛིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བྱེད། དགུ་པ་ནི། འབད་མེད་ལྟོན་གྱུ་རུ་རང་གི་

དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཇོག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་བྱེད། འདི་ལ་འདོད་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཞེས་གྲང་བྱ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་
 ཟེན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་
 ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོ་ཐོབ་པ་དང་། གོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ^①དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་
 པར་གཡེང་མི་བྱ། །རྣམ་གཡེང་སྦྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྦྱར་ནི་བསྟན་པར་
 བྱ། །སྟོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟར་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་
 དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྟོ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་
 ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་
^②ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡི། །དངོས་
 གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་པས། ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་
 པ་དེ་བསྟན། དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་པས། རྒྱན་དུ་འཇོག་པ་དེ་བསྟན།
 རྣམ་གཡེང་སྦྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྦྱར་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པས།
 བསྟན་སྟེ་འཇོག་པ་དེ་བསྟན། སྟོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟར་
 བར་བྱ། །ཞེས་པས། ཉི་བར་འཇོག་པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་

ཕྱིར། ཁྱིའ་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་པས། དུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན།
ནམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་པས། ཞི་བར་
བྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲིམ་བཅོམ་ཅན་གྱིས་ནི། །ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་བསྟན། དེ་གོམས་པ་ལས་
འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་པས། མཉམ་པར་འཛིན་པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷས་དང་
སེམས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས། ཞི་གནས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུབ་ཐོབ་པའི་མཆམས་དེ་བསྟན། དེ་^①ཡིས་དེ་ནི་སྤེལ་བྱས་ནས། །ཞེས་སོགས་
རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུབ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་།
དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྒྲིམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཀྱན་
བརྟམ་ལས། ^②ལ་ལས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷག་
མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གིས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་
སྟོབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་དུ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས།
^③གཞན་ཡང་། ལྷག་བསྟུལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་

འཛིག་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་དང་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རང་
གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་
ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་
གནས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་དང་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ལྟ་
མཐོང་གི་མཆན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་མཐོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་དེ་དམིགས་པ་བྱེད་
པར་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དབྱེ་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས། སྦྱར་
བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་གཡོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ❶ ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
བདུན་གང་ཞེ་ན། མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐའ་
དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
བྱེད་དེ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་

ཐོས་དབང་^①རྩལ་གྱི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཉན་ཐོས་དབང་ཚོན་གྱི་རྒྱད་གྱི་དེ་དེའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་
དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ས་མི་མཚུངས་པས། ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་གྱི་རྒྱད་གྱི་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་མི་རུས། ཉན་ཐོས་དབང་ཚོན་གྱི་དེ་དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྒྲུབ་བ་མཐའི་འབྲས་
བུ་ཡིད་བྱེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
གཞི་ས་མཚུངས་པས། ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སྒྲུབ་བ་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་
སྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^②ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །ཉེར་
བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མིན་
འཕགས། །བརྒྱད་གྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྒྲུབ་བ་མཐའི་འབྲས་
བུ་ཡིད་བྱེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། དེའི་སྒྲུབ་བ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན།
དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་
ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། ལྷང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་
སྟོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
ལས་དང་པོ་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ཞི་
གནས་དེའི་རང་ནས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་
མཆན་ཉིད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་
པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་མ་ཐེན་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་
ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་
འཇོག། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་
པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཐེན་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོན་གས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་། གང་ཟག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཞི་ལྷག་
བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་
པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ་
རྣམས་དུས་མཉམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་རབ་ཏུ་
དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག། དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་

གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་
སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་^①སྟེ་དུག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གི་ཆེན་
པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲགས་དགའ་བ་སྤྱད་^②པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་^③པར་འཇོག །དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། འཇིག་
རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་^④རིམ་བཞིན་དུ་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་དང་།
དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འབྲིང་
སྒྲོར་གསུམ་སྟེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པ་ནས།
འདོད་ཉོན་སྤངས་སམ་སྒྲུམ་པ་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་
བྱས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་སམ་མ་སྤངས་སྒྲུམ་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་
ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་དཔྱོད་པ་དེ་ཉིད་འཇོག །དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་
འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མ་སྤངས་པར་མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་
གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་སྒྲུར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག །དེ་ལ་ལྷ་
ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་རིམས་
བཞིན་དུ་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་

སྒྲིབ་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་
 དང་ཆུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དེའི་འབྲིང་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་
 ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུའི་ཆུང་
 དུ་སྤངས་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ❶ དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི།
 སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ངས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤང་བར་བྱ་བ་སྤངས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་
 ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་❷་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །

མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ནི། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་❸་སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི།
 ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། མདོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་དུ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་བསྒྲམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་
 སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་ཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་དེ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་

པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་
གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་
བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། ❶ མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་
གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལམ་རྣམ་པ་
བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉེར་བསྒྲགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་
ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་དུག་དུག་ཏུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། ཀུན་བརྟུན་ལས། ❷ བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རིམ་བུར་འདུཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་
མཆེད་གྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
བསྒྲགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བར་འཇོག། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་
སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་གྱི་བདེ་བས་མ་བེན་པའི་ཡིད་བྱེད་
ཅིག་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་
ཏུ་འཇོག། དེ་ལྟར་དཔྱད་ཅིང་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་

ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག། དེ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ན། དེའི་
ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་པར་འཇོག། དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། དེས་
གཞན་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།
གཟུགས་མེད་ལ་རིགས་འགྲེ་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ^①དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་
འཇུག །བསམ་གཏན་མཐའ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་པ་གང་
ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདི་
^②གནས་དོན་དུ་སྤྱིད་ཅེར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་

སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་
 ལས་འདས་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་
 བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་
 ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་དགེ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་
 གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱག་བསྟུལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རང་གི་འཕང་བྱར་
 གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་འཕེན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བར་དམིགས་པ་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་དེའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད། ཆེ་
 རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
 སྟེས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆེ་

རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་
བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུ། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་
པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་གྱི།
གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
སྟེ། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་
བར་སྟེ་བ་ལེན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་འགལ་
ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
ཡིན་པས་ཁྲབ། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། ཁ་ཅིག །དང་པོ་འཐད་ཀྱང་སྤྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་སྦྱར་བུང་ཡིན་དགོས། སྤྱི་
མ་ཡིན་ན་སྦྱས་ཐོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་
བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀག་ནས། དེས་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་སོགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
ནམས་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཁེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་སྒྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་
ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་
འཁེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྱུར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཉིད་བསྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་བ་འཁེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྱུག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་དེའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སྒྱུ་ཉིད་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་
འདའ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །སྒྱུག་བདེན་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་
ངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་

བྱེད་ཀྱི་ལས་སྤྱར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
སྐྱེས་ཐོབ་^①ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་ཞི་འཕོས་ནས། བསམ་གཏན་དང་
པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་
ལས་སྤྱར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་
གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་
མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བ་ཁས། རྟགས་གསལ་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་
གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་རྒྱ་
སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྟེན་ལ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་

ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་
ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་སའི་རྟེན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་རང་གི་འོག་
སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་བསྟོགས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་གཉིས་
འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ^①སྟོམས་འཇུག་དགོ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཏན་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^②རྣམ་སྟོན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
བསྟོམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་མེད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ^③གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་
བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཆངས་^④འིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཐོབ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དེ་དེའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །སྐྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིན་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རབ་ཏུ་དྲངས་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིན་ས་རྟོག་དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་
 ཞིག་ཀྱི་དང་འཇོན་ལས་སྤྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། བློ་ཤེས་བཞིན་
 བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་དགའ་བ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག །

དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། བློ་པ་དང་བཏང་
 སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་
 ཞིག་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་
 བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་
 པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས། འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞིག་
 ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་
 ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུང་པ་དེ་
 ཉིད་དགག་བྱར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུང་དུ་
 བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྒྲུབ་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་སྟམ་དུ་བསྟོམས་
 བ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་
 ཉིད། སྒྲུབ་བའི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའོ། །འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བའོ། །གྲ་ལོ་མ་པ་འོ་
 སྟམ་དུ་བསྟོམས་པ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་དགོ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། སྤྱི་དུང་ཅེ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར།

དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 རྩོམ་ན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བཏང་ཟིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྩོམ་ན་འདོད་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པར་
 ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་འདོད་ཉོན་གྱི་^①དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་
 ཡན་ལག་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^②ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་ཡང་ཡིན་
 རོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་

ཇི་ལྟ་བུ་^①ཡན་ལག་ལྷ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་དེ་ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་བཟོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
བྱབ་སྟེ། ^②དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
བྱེད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོའི་ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
བྱིར། འདོད་ན། བྱིར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉེས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས།
^③རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
ཆོས་ཅན། དཔེན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། མཛོད་ལས། ^④རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱད་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཞེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་

ཀྱི་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚེར་བ་
 ཡིན་ན། ཚེར་བ་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག་། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུཤེས་མེད་མིན་ཞི་བ་
 དང་། བྱ་ལོ་མ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རྣམས་
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱད་ཀྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❶ མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
 སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། ཏྲག་དཔྱད་གང་རུང་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 གང་ཞིག་། དགའ་བདེ་དང་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་གང་རུང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ལྡན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱུང་པར་

ཅན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒོ་
ནས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དཔྱད་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་
ཞིག །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་
གང་རུང་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅུ་མ་པོ་བ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོའི་བྱར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་མི་
ལྡན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། དགའ་
བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རིགས་འགྲེ།
སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། མཚན་

ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོད་ན་འབྲེས་རུང་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པར་
 གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་པ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མེད། བྱོད་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་
 མ་གྲུབ་ན། བྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 གང་ཞིག་། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། བྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོད་ན་འབྲེས་རུང་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
 རྟེན་རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་
 དཔྱོད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྐྱོད་ན་འབྲེས་རུང་དུ་
 འཇིག་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱང་
 པར་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱང་པར་ཅན་གང་ཞིག་། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་
 དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་

ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན།
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བའི་གཉིན་པོའི་ཡན་
ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་ལྷགས་
མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཆོས་ཅན། འགོག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤེལ་ཆོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
ལྡན་ན་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། འདོད་ན།
འགོག་པ་དེ་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་གནས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །

སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཙམ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་

ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དར་ཐལ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རིམ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་
 ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོ་སྒྲོང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རང་རིག་
 དེ་རང་རིག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཉམས་སུ་
 སྒྱུང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་
 པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་
 དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སེམས་ཅིང་བའི་ནམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་
 དེ་སེམས་ཅིང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་
 ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དཔྱད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་

ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དཔྱད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ནམ་པ་ལྷ་མཚུངས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་སེམས་ཞིབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་རྩེ་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་རྩེ་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། སེམས་རྩེ་པའི་ནམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཞིབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཞིབ་པའི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་རྩེ་པའི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་ནམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྷན་ནམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཟུགས་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། ཞེས་སོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་ཞེས་ཟེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གང་
ཞིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། མཆན་ཉིད་དང་པོའི་བྱར་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་
ཐག་པའི་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཉར་བསྡོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་
མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཅུ་ག་
ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་དེ་བཅུ་ག་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཞེས་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་སོགས་བཅུ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
བཅུ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་འོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་ནང་རབ་ཏུ་དྲངས་པ་གཉིན་པོའི་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་
བླན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པས་ཁྲབ་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱུད་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཁྲབ་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
 བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ^①གང་ཡང་།
 འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་
 འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་
 ཅེས་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་དེ་ཡོད་པ་ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལྷང་དེའི་དོན་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་
 ལས། ^②ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་
 སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་

བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བཅས་
 དཔྱད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟག་མེད་ས་དག་མེད་
 པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་
 ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྡོགས་སྟོམ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དུས་
 སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་རྗེས་སུ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྡོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་གཅིག་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཉར་བསྡོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེའི་རྒྱུ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་
 རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་གོང་ས་
 མེད་པར་ཐལ། བྱེད་སྤྱོད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱེད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་ཅེའི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་གོང་ས་ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉེར་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་གོང་ས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 གི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །དེ་
 གཉིས་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན་སོང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ཉིར་བསྟོགས་མ་ཡིན་པའི་^①ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་^②བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་ཉིར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཡིན་ཁྱེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱེད། ཉགས་གྲུབ་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་ཡིན་ཁྱེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་རབ་

མཐའ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་བྱུང་།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་ཀྱི་
དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་
བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་
པའི་ཆོས། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་
ཉིད། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་
འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

དེས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གོང་མ་
གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
བྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལ། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་

རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་རགས་པ་རྣམས་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ཅིང་།
ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་
རྣམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་
ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཆངས་རིས་
ནས་འོག་མེན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ། ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
གཉིས་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཟུ།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཟུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་
པའི་ཟུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་
པ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་གྱི་ངོ་
ཐོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་སྤྲ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནས། སྤང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ལ་ཉེན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མངོན་ལས། ❶ དེ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྣམས། །རྣམ་པ་བརྒྱུད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལས་སྤང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པར་བཤད་དེ། ཀྱན་བརྟས་ལས། ❷ འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་ཉེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤང་ཅེ་ན། །སྤང་ཅུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། སྤང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡོད་དེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟེག་དམན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་དང་སྤང་ཅེའི་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉེན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་སོ་སོའི་ངོ་
 བོ་བཤད་པ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ། དག་པ་བ་བཤད་པ། ཟག་མེད་
 བཤད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་གྱི་དམིགས་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་པ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཅམ་བྱད་
 གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །ཆོར་བ་བདེ་
 བའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཅམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་
 ཅམ་བྱད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབྱེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 མ་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་དཀའ་
 སྒྲའི་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་
 དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།
 དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། །རང་གི་འོག་ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བའི་རིག་

པ། སྤེད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་ཉོན་མོངས་པར་
བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་^①ཆས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^②འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་
ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤེད་པ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^③ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ། སྤེད་པ་དང་། ལྟ་བུ་
དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ^④གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་
འོག་པ། །དེ་དག་སྤེད་ལྟ་དང་རྒྱལ་མོངས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཀུན་
བདུས་ལས། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་སྟོས་པས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེས་ན་མི་དགོ་བས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་དེ།
ཁམས་གོང་ན་མི་དགོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྩ་བ་བཞི་པོ་ཞེས་སྟོས་པས། ཁོང་ཁྱོས་ཉོན་
མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁམས་
གོང་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྤྱོད་གི་སྤེད་པ་སྟེ། བྱིས་
སྟོམས་འཇུག་དེ་སྤེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྤེད་པས་ཉོན་མོངས་པར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་
དང་བྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཏྲག་པའོ་སྟུམ་པའི་ལྟ་

བ་ངན་བ་སྦྱེས་ཏེ། ཕྱིས་སྦྱོམས་འཇུག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལྟ་
བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བདག་གིས་
ནི་སྦྱོམས་འཇུག་འདི་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཐོབ་པོ་སྦྱམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་
རྒྱལ་སྦྱེས་ཏེ། ཕྱིས་སྦྱོམས་འཇུག་དེ་ང་རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བ་ནི། ང་རྒྱལ་
གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་མ་རིག་པའི་
དབང་གིས་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མེན་སྦྱམ་པའི་
ཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེ་སྟེ། ཕྱིས་སྦྱོམས་འཇུག་དེ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་
བ་ནི། མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྦྱོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྦྱོམས་
འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
❶ ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱ་བ་དང་། །བཏང་
སྦྱོམས་བྱ་བ་དག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་
མོངས་ཅན་རྣམས་སྦྱོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ན། ❷ དེ་ལྟར་སྦྱོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་
རྒྱུ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སྦྱོམས་འཇུག་གི་དབྱེ་བར་བཞག་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་རྣམས་སྦྱོམས་འཇུག་གི་རྒྱུ་རྒྱན་ཅམ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་སྦྱོམས་འཇུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། ས་བོན་རུལ་བ་དེ་ས་བོན་མིན་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་

ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^①ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། མོག་པར་
སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་
ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་གང་ཞིག །རང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་
དེ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་བཤད་པ་ལ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་པའི་དག་བས་བསྐྱེད་པ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བའི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། དེ་དག་
པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་
གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་
མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པ་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དག་པ་བ་
གཞན་སྐྱེ་བ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པ་དེ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དངོས་གཞིའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྩིས་སུ་
མཐུན་པ་དེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^②དག་པ་ཉམས་
པ་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་^③བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་
དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྩིས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་

གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་པའི་དག་བས་བསྐྱུས་པ་དེ།
གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་མཆན་ཉིད། ཡང་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
བཞི་པའི་བར་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་
ཞིག །འཇིག་རྟེན་པའི་དག་བས་བསྐྱུས་པ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་
པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དོ། །མཆན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཅེས་བར་དུ་ཡང་སྤྱི་མས་
རིགས་འགྲེ། བྱད་པར་ནི། སྤྱི་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བྱད་པར་ཆ་
མཐུན་མེད་དེ། སྤྱི་ཅེས་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཅེས་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤྱི་ཅེས་སེམས་དང་ཐེག་དམན་
གྱི་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པ་གོང་
འོག་ལྟར་ན་ཡང་། སྤྱི་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱི་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་
མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱི་ཅེས་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཅེས་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་ཅེས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་རང་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ་དེ། དེའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ་དེ། དེའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^①ཟག་མེད་
འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་^②ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་
ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ། གཉིས་པའི་བཞི། གསུམ་པའི་ལྷ། བཞི་པའི་བཞི་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱེད་
གཉིས། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ།
གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོད་དེ། གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་བླན་པ་ཤེས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ།
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་
ཡོད་དེ། གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་བླན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིས། བན་ཡོན་
གྱི་ཡན་ལག་ཚར་བ་བཏང་སྟོམས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིང་ངེ་འཇིན་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱེད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་
འཇིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལས་

སོགས་། །གསུམ་པ་ལ་ལྟ་བུ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བླ་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་
གནས་། །མཐའ་ན་བཞི་བླ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱད་མིན་ཏིང་འཛིན་
རྣམས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

❶གཉིས་པ་བསྐྱ་བ་ནི། མཛོད་པའི་ལུགས་དང་། གུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་
གཉིས་། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་མིང་གི་སྟོན་ས་བཙུང་དུ་དབྱེ་
བ་དེ། རྩས་ཀྱིས་བསྐྱ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས། དགའ་
བདེ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན། རང་རབ་ཏུ་དང་བ། བླ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་། ཚོར་བ་སེམས་བདེ་བའི་དབང་པོ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་
རྣམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། གུན་བཏུས་ཀྱི་རྩས་སུ་འབྲང་ཞིང་། དེའི་ལུགས་ལ། བསམ་
གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་པ་དགུར་འདུ་སྟེ། དགའ་བདེ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་ཅིང་། རང་
རབ་ཏུ་དང་བ་བླ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གསུམ་དུ་ཡང་འདུ་སྟེ། གཞོད་
པ་སྟོང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །པན་པ་སྐྱབ་པ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་
རབ་ཏུ་དང་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་རྣམས་
གཞོད་པ་སྟོང་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཏིང་

དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་
བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ།

བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་འདུ། བཞི་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནས་བཞི་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གི་བར་རྣམས་རང་
རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སྐབས་གྱི་གཉིན་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ནས། བཞི་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་བར་རྣམས་གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་^①སྤངས་པའི་
པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་གྱིས་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་རྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་གསུམ་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ^②གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་པན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྟོག་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཅིང་བའི་རྣམ་པས་
འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་གཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་དཔྱད་པ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་གཅིག་
ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་
ལས། ^③རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ། ཞེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་ཏུ་འཚོལ་
བའི་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་བའོ། །དཔྱད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་

པའམ། ཞེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་གིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་
ཞིབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་པ་དེ། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་
དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཏ་ཅང་ཅིང་བར་མི་
བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་པ་ཚུ་གང་མའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་བཞག་
པའི་ཆོ། ཉི་མས་ཏ་ཅང་ཆ་བར་མི་བྱེད་ཚུས་ཏ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

མཐོང་པའི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་
ནི་དེར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་གཅིག་ལ་འཛོག་སྟེ། མཐོང་ལས། ^①ལུང་རྣམ་གཉིས་
བྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་
ཞིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་དེ། མཐོང་ལས། ^②དང་པོ་ནི། །ཞིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་བདེ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམས་པར་
སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་

ལྷན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་
 སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། ཉན་ས་ལས། ^①གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱང་བར་བྱེད་པས་ ^②ནི། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་
 ཀྱིས་སྤྱང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་རུང་རྣམས་དཔེགས་པ་གཅིག་
 ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་
 ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཡན་
 ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མིན་ཀྱང་། དེའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོ་
 པའི་དཔག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔག་མིན་ཀྱང་། དཔག་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ལ་
 བསམ་གཏན་ཡང་ཡིན་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་གྲག་
 བོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔག་རྗེ་ལྟ་བུར་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་དང་
 འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་
 རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་

འབྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་ལས།
 ❶རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ❷དེའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བློ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་
 བདེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམས་པར་སྤྱོད་བ་
 དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་དེ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བར་བཞག་པའི་བྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི། དགའ་བའི་ཀྱན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་པ་ནི། དགའ་བའི་ཀྱན་དགྲིས་ལྟོག་
 པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་
 ལ་བྱེད། དེའི་ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་གློད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་དང་དགའ་བའི་སྒྲིན་
 དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཅིག་ལ་བྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤར་དང་འབྲ། བསམ་གཏན་
 དང་པོར་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྒྲིས། གཉིས་པར་དེ་

གསུམ་ལ་རང་མིང་གིས་མ་སྟོས། གསུམ་པར་དེ་གསུམ་ལ་རང་མིང་གིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པར་དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་དང་བཅས། གསུམ་པ་དེ་དང་
 བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསྐྱ་བ་ལས། ❶ དེ་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བླ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་
 པ་དང་དཔྱད་པའི་སྟོང་གིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་
 སོ། ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་། སེམས་
 དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་
 བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་སོ། ། བཞི་པ་ནི།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ལ་
 ཡོངས་དག་གི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་
 གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོན་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས། དབྱུགས་འབྱུང་རྟུག་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
 གཉིས། རྒྱལ་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ལས། ❷ སྟོན་བརྒྱད་
 ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ། བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབྱུགས་
 དག་དང་། ། བདེ་བ་ལས་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་བྱིང་
 རྟོན་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་སྟོན་
 བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོར་

བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ལྷན་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་བོ་ཞིང་དེ་ན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའི་སྒྲ་ཡང་མེད་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྒྲ་དག་ཉི་ག་
ལ་ཡོད། ཅེས་^①གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་ནམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། པན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་
དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྐྱེལ་བ་ལས། ^②བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ།
ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། པན་འདོགས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱུང་
པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་

ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བློ་པ་ཉིད་
གཞག་ཡིན་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་མངོན་འགྱུར་
བ་སྤྱ་རགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོར་བར་བྱེད་ཀྱི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་
སྟོམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོར་བ་མི་བྱེད་དེ། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་རང་ག་བ་རྣམས་
ཀྱིས་^①འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་^②ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཉོག་གས་པར་དཀའ་
བའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་མངོན་འགྱུར་བ་སྤྱ་རགས་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་
བ་སྤྱད་བསྐྱེད་རགས་པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་དང་། བདེ་བ་རགས་པ་ཡིད་བདེ་དང་། སྤྱ་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞིར་
བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྱ་རགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། གཟུགས་མེད་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ། ཐོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་དང་ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཟུང་བར་འཇིག་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
དང་པོ་ལ་སྤྱེ་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིན་པོ་རྣམ་མཁའི་འདུ་
ཤེས་གཉིས། ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཟུང་བར་འཇིག་པ་ལ་སྤྱང་བྱ་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། གཉིན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་མེད་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་

པོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་
ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་^①སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད། གཉིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་ཆུང་། ཚད་
མེད་འོད། འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱེད། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དགེ་ཆུང་།
ཚད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད། བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དེ་རྣམས་རིམས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིན་མེད།
བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྐྱོམ་ལྟ་བུས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་ལྟ་རྣམས་སུ་སྐྱེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཟུགས་མེད་རྣམ་མཁའི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དུ་སྐྱེ། དེས་ཕྱི་མ་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲེ། སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་གྱི་བྱད་པར་ནི། ཆེ་རིང་ཐུང་དང་། ཉོན་མོངས་མང་
ཉུང་སོགས་ལ་འཛོག།

གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གོང་དུ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་བཤད་ནས། དེ་
རྗེས་སུ་འཇུག་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་འདི་
བྱང་། འོན་ནི། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་བར་
དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྒྲིང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །
ལུང་རིགས་ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ་མ་ལོར་བར། །
གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དེའི་བཞེད་སྟེན། །
བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱལ་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་ཤོག། །

༡༡། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འབྲེང་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
 རྗེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 གསུང་རྒྱན་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་
 ལྟ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ།
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཞི་བྱུང་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞི་བྱུང་ན།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་
 ལས།^①གང་བྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་བྱིར་
 སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱུང་
 པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་
 བྱུང་མཆམས་^②ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱིར་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། བྱིར་དགག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱིར་
 འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་

དེར་ཐལ། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་མ་པ་ངེས་འབྱུང་བ་ཞི་ག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐ་སྙད་ནམ་འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་
ནི། རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་དུ་འཛོག་པ་དང་། བ་རི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་རི་འཛོག་པ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་
གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན། རྟེན་
གསུམ་ནི། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན། མི་རྟག་པའི་རྟེན། ལྷན་པའི་རྟེན་ནམས་ལ་བྱེད།
དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་ཆོག་བྱུང་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་
རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་
དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་སམ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་
ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེ་ནམས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་
མ་ཡིན་པར། དེ་ནམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ^①འདི་ཡོད་
པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་དང་། གྱུན་བཏུས་ལས། ^②མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཡོ་བ་
མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་དེའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མི་
རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ནམས་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་དང་། ཕྱག་བསྐྱེད་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་སམ་སྟམ་

དུ་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
ལས།^①འདི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་འདི་སྤྱི་སྟེ་ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས།^②མི་རྟག་པའི་རྟེན་
ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྟུས་པའི་རྟེན་ལས་
བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རང་གི་
རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དང་། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་
ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་ངམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རང་
བསྐྱེད་རྟུས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།^③འདི་སྟེ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་
ཀྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས།^④རྟུས་པའི་རྟེན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་རང་བསྐྱེད་རྟུས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འབྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག

ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་དེ་གཉིས། རྒྱུད་
ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ། དང་པོའི་མཆན་
ཉིད། དཔེར་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་སྐྱབ་པཤད་པ་ནི། མྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པའམ། འཕྲད་པའམ། ལྟོས་ནས་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཉི་མེ་ཉི་མ་སུད་པ་ཉི་མེས་འབྱུང་བའི་པ་ཉི་མེ་ཉི་མ་རྟེན་པ་དང་། འཕྲད་པ་དང་། ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་ལ། ས་སུད་པ་ཉི་མེས་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱབས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་གཙོད་པའི་ཆེ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། མ་དེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་^①དེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདུས་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རིག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། ཆོར་བ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྲིད་པ་དེ་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་སྤྲོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་
རྣམས་སྤོང་བ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་ཞིག་པ་ཞི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་གྱི་བླ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་སྤྱོད་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་བྱི་མར་འགོ་
བའི་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན།
ཆེ་སྤྱོད་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་
པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཆེ་སྤྱོད་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་གསོག་
པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་
ཉིང་མཚམས་^①སྤྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་^②རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ། སྤྱོད་མཆོད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་འདུས་ནས་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱོད་བཏང་
སྟོངས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འབྲིག་པ་སྟོང་མི་
 རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། འབྲིག་པ་སྟོང་རྒྱས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། འབྲིག་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་སོགས་འཆོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འབྲིག་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་སོགས་འཆོལ་བ་
 ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟེན་བ་སྟེ་མར་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་བ་སྟེ་མར་འགྲོ་བའི་ལས་
 གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་བ་
 སྟེ་མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྟེར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྟེན་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་བ་སྟེ་མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྟེར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 རྒྱས་བཟུང་སྟེ། འབྲིག་པ་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། ཀ་ཤིའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ག་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་
 གནས་སྐབས་ན་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^①མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་
 ལས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་མཆམས་སྟོར་ཕུང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཞུགས་ནི་དེ་པན་
 ཆད། །སྟེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རེག་པ་བདེ་
 རྟེན་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་འབྲིག་ཚུན་ཆད་སྟེང་པ་
 ནི། །འོངས་སྟོང་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འོངས་སྟོང་རྒྱམས། །ཐོབ་

པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱལ་པའི། །དེ་སྤྱིད་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྱུར་^①བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་
སྤྱིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་
ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་^②འདོད་ལོ། །གཙུག་པོའི་བྱིར་ན་ཡན་ལག་
བསྐྱུགས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་
བ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་དང་། འདི་ནས་བྱི་མར་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས། ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་
ཚོར་བའི་བར་ལྟ་བུ་པོ་དེ། ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱིད་ལན་སྤྱིད་
པ་གསུམ་པོ་དེ། ཆེ་འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། སྦྱེ་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་འདི་ནས་བྱི་
མར་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་
ཚོར་བའི་བར་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་རེའམ། སྤྱིད་ལན་སྤྱིད་པ་གསུམ་རྒྱ་
དང་། སྦྱེ་ཆ་གཉིས་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་
གཉིས་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་^③རང་འབྲས་རྣམ་
སྤྱིན་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྲེན་པ་ཡང་སྤྱིད་ལན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་རག་མ་
ལས། སྤྱིད་ལན་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་^④རང་འབྲས་རྣམ་སྤྱིན་སྦྱེ་ཆ་གཉིས་འབྲེན་པ་དེ་
ཡང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལ་རག་མ་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཆེ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་སྤྱི་མའི་

སྒྲ་མ་ནས་སྒྲ་མར་འོངས། སྒྲ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་སྟེང་ལེན་གང་རུང་གི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་^① གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
 ཆེ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ནས་སྒྲ་མར་འོངས། སྒྲ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་སྟེང་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་
 སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ནས་སྒྲ་མར་འོངས། སྒྲ་མ་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་གང་
 རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་གྱི་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་ལེན་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་སྐྱེ་མ་
 ནས་ཡང་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་སྐྱེ་མ་ནས་
 ཡང་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་སྐྱེ་མ་ནས་ཡང་སྐྱེ་མར་
 སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཀ་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆེ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་སྐྱེ་མ་ནས་ཡང་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བ་སྦངས་
 པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་གང་རུང་ཡིན་པས་བྲལ་གོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན།
 བཅུ་བྲག་ཏུ་འགྱུར། བཅུ་ན་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཅུ་བྲག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་
 བའི་བར་ལྷ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གྱི་གཉིས་པོ་དེ་
 ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལྷ་ཡོད། ཆེ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་

མོངས་པ་དེ་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཆེ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་
མ་རིག་པ་དེ་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ཆེ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་
གསུམ། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ལྷ། ཆེ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་
དེ་ལ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱུ་ན་བརྒྱད་དུ་འདུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ནས་ཕྱི་
མར་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟེ་ཆ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆེ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་འོང་
བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་སྟེ་ཆ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཆེ་
སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཕྱར་འདུ་བ་བཞིན་དུ། ཆེ་
འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་སྟེང་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཕྱར་འདུ་
བས། ཆེ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས། ཆེ་སྤྲུལ་
ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་
ན་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ❶གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་
བསྐྱུས་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་བཤད། ཆེ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་
འོངས། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ཚུལ་
ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་སྤྲུལ་ལ་རྫོགས། རྣམ་ཤེས་ནས་སྟོང་བའི་
བར་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆེ་བར་པ་ལ་རྫོགས། སྟེ་ཆ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། ❷སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་
དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ཕྱང་པོ་ལྷའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ལ། དེ་དང་འདུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་འདུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྲས་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། འདུས་བྲས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་སྤྱི་མི་ཉི་མ་ཐུད་སྤྱི་ཉི་མ་ཞེས་འབྱུང་བའི་^①སྤྱི་ཉི་མི་ཉི་མ་ཞེས་པ་སྐད་པ་ལ་འཇུག་ལ། སྐད་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྟེན་དང་སྐད་པ་དང་། ས་ཐུད་སྤྱི་^②ཉི་མ་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་། སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །བྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྲས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། དེས་གཟུགས་ཡིན་ན་འདུས་བྲས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས། རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་ན། དེས་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་བཤེན་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཞིག །རྣམ་བྱང་བཤེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་ལས། ❶དག་སྟོང་དག་སྟུས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །སྟུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་
རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་།
འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་གྱི་
རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་
དང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་གྱིས་སྟེ་མཆེད་དུག །སྟེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་གྱིས་❷རེག་པ།
རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་❸ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་
པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྟིད་པ། སྟིད་པའི་རྟེན་གྱིས་སྟེ་བ། སྟེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཀ་ཤི་
དང་། ལྷ་ངན་དང་། སྟེ་སྤྱུགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་
འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག། འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འགག། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག། མིང་
དང་གཟུགས་འགགས་པས་སྟེ་མཆེད་དུག་འགག། སྟེ་མཆེད་དུག་འགགས་པས་རེག་
པ་འགག། རེག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག། ཚོར་བ་འགགས་པས་སྟེད་པ་
འགག། སྟེད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པས་སྟིད་པ་
འགག། སྟིད་པ་འགགས་པས་སྟེ་བ་འགག། སྟེ་བ་འགགས་པས་ཀ་ཤི་འགག། ཀ་ཤི་
འགགས་པས་ལྷ་ངན་དང་། སྟེ་སྤྱུགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་

པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་ནས། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད།
ཅེས་པ་ནས། སྤྱི་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དེ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷགས་ལྷོག་དེ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་
པས། ཞེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
རྣམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷགས་ལྷོག་དེ་
ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་
ལ་ཚྲངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚྲངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ས་^①ལུ་ལྗང་པའི་མདོའི་འབྲེལ་པ་ལས། ^②གང་དག་འཁོར་བར་འཇུག་
པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་ཚྲངས་པ་རྣམས་ཚྲངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་སུ་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
བུ་གི་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་^③གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་ལ།
སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྒྲ། གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། གངས་ངེས་པའི་ཚུལ།
རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་བཤད་པ། ས་མཚུངས་ཀྱི་

ནམ་གཞག། རི་ལྷར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྷར་བསྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅུ།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག། རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་
ཞིག། སྤྱུག་ཀུན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། མ་དག་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱུག་བསྐྱུས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གཞན་དུ་བསྐྱབས་ཟེན། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། རང་
གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷག་བཅས་བྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བྱུང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྤྱུག་བསྐྱུས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས། ^①དག་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན།
ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ལྷག་བཅས་བྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། །

རང་ལུགས་ནི། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག ། ལྷག་
ཀྱན་གང་རྩུ་དུ་རྒྱུར་པའི་འཁོར་བ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བསྒྱུ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།
བསྒྱུ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེར་རྒྱུར་པའི་ལྷག་ཀྱན་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས། ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ལག་
གི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་
འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དུ་རྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དུ་རྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཀྱན་སྒྲོང་དུ་རྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ཡང་
འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་།
ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་།
ཁམས་གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མ་རིག་པ་ནས། ཆ་ཤིའི་བར་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུར་པའི་རིག་པ། མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད།
ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།

མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་
བྱུང་དེ། མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་
དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ^①འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་
སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་
ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་
བདག་འཇིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཇིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་མ་

རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དེ་མ་རིག་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོངས་བ་ཞེས་སྟོས་
 བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། ❶རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་
 བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་❷དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཉོན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ། འཛིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་❸། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་འགྲེལ་ལས། ❹ཉེས་
 བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་སྟེ་དེ་
 ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག །འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གི་རྒྱད་
 གི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གིས་བསྐྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ལས་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་འཕེན་བྱེད་གི་
 ལས་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གི་ཀུན་
 སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གི་ལས་
 གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བའི་སེམས་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གི་
 ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་དག་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྱུན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གི་རྒྱད་གི་ཡན་ལག་
 བརྩ་གཉིས་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གིས་བྱུང། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དད་པ་ཆོས་ཅན།

དག་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དག་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དག་བའི་བྱེ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་པ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཀྱིས་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་
ན་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་མི་ལྟོག་པ་མིན་པས། འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་
མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་
ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཐད་ཀྱི་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^②དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་
བཏགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་
འཛིན་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཐག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱེད་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཐག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཐག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྤར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བ་སྤང་
བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
ཉན་ཐོས་ཅན་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དུས་
མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པ་
གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལས་སྤྱ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

འདོད་ན། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དག་བཙམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུ་ལ་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ལན་གྱིས་བསྒྲིག་པར་
 མི་རྒྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ❶ འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་
 མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
 རོན་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པ་ལྷང་
 དེའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་
 བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀྱན་བརྟགས་མེད། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས།
 ❷ སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངས་པ་དམིགས་བྱེད་པར་རྟེན་པ་ཞིན་ཏུ་
 གལ་ཆེལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་དུ་❸ གྱུར་པའི་
 ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས། ^①རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་
 ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ། གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་
 རི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱང་གང་ཞིག །རང་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་བྱེད་པ་དེ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་
 མ་རིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་ནང་འགལ་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱོང་པ་ལས་འབྲས་བྱ་
 བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་སྤོངས་པ་ཡང་ཡིན། ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱོང་པ་ལས་
 འབྲས་བྱ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་སྤོངས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་
 བྱང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཉགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

འགལ་ཆེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱ་དགོ་
བ་སྐྱོད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་
པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གསེར་
སྒྲིང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གང་
ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། རྟོན་གསང་རྣམ་བཤད་པ་ན་རེ། དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
དེ་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཁྱོད་བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།
རང་རྒྱ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ངན་སོང་བའི་གཟུགས་
སྤང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ངན་སོང་བའི་སྤང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ག་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་
བརྟུས་ལས། ^①ངན་སོང་བའི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཁྱོད་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་དེའི་རྟོན་ལ་ཁ་ཅིག །ངན་སོང་བའི་སྤང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་སྤང་དེའི་རྟོན་ཡིན་ཟེར་ན། ངན་
སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐོང་

སྤང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངན་
སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བརྟགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཁྱོད་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ངར་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་གང་ཞིག ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། ❶ རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་པ་སྟེ། གང་ཡང་
རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་
བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སོ། ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་
སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། ། འདོད་ན། ཁྱོད་དེའི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་
རྒྱད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱན་

ཞུགས་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གི་ཤེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ཞུགས་དང་རྒྱུ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་བྱབ་མཆམས་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་
ཞིག །ཁྱོད་རྒྱུ་ཞུགས་དང་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཞུགས་ཁྱོད་དང་རྒྱུ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱུ་ཞུགས་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུ་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
ཡིན་ན། གློམ་སྤང་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གློམ་སྤང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུ་
ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད་པའི་སའི་ལུང་དེའི་
བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ^①། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གློམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
ཁས། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན།
གློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་འབྱད། ཅ་བར་འདོད་
ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དེ་
མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྒྲིམ་སྤང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་^①། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགོ་བར་གྱུར་པའི་
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མི་དགོ་བར་གྱུར་པའི་
 དེ་འདྲ་གཉིས་སུ་ཡོད། ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་འདྲ་མེད་ཟེར་ཞིང་། དགོ་བར་
 གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་
 ལས་^②གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ལུང་མ་བསྟན་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་
 བྱེད་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་^① བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་དགོ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ། །ཅ་བའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བེར་ན།
 མཛོད་ལས། ^②རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་སྟབས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་
 གསུམ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་དགོ་བས་ཀྱན་
 ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
 ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་
 ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
 རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྐྱངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་དེས་མ་
 སྐྱངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ།

སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དགེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་ལ་ཁོང་གིས་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱོད་དེ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 གང་རུང་གང་ཞིག །སྤྱོད་སྤྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱོད་ཉོན་སྦྱིབ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་གཙོ་བོར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཕྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་
 ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འཇུག་པའི་རྟོག་ཆེན་ལས། ^①མདོན་རྟོགས་རྒྱ་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་
 གསུངས་པས། གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་
 འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕྲོ་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕྲོ་བྱེད་གྱི་ལས་
 གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ^②བདེན་པ་
 མཐོང་ལ་འཕྲོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སོ། །མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག །འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕྲོ་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་
 རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་
 གསོག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་
 ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ① འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་
 རི། །བཅེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
 མཆོམས་ལ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
 སྟོན་སོ་སོའི་② སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ།
 རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་ལྟ་མི་དག་བའི་ལས་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྟེ་
 བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སོ་སྟེའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་

ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྟོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱོན་མེད་དེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཁ་ཅིག་སྐྱོན་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འགྱུར་
 གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྟོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ།
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་
 རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་གསལ་
 ❶ ཁས། གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་

གསུམ་པའི་སར་གཏོགས། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསོག་པ་མེད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་
ཁས། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་
སྐྱེ་བའི་གྱུར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསགས་པ་ན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པར་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ^① ཉ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བོང་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་བོང་བུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྤེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་

བརྟེན་ནས། བོད་བྱུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། བོད་བྱུང་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བོད་བྱུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདྲིར་མ་བྱུང་། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ^①དོམ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེད་མོ་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོམ་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དེད་མོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེད་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེད་མོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
བསགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དེད་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་
མཆམས་ལ། ཏའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བོད་བྱུང་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།
མ་བྱུང་མཆམས་དང་པོ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་བོད་བྱུང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་བྱུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཏར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་བོད་བྱུང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་
བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་བྱུང་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་བོད་བྱུང་མིང་གཞུགས་ནས་ཆོར་
བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་
འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བོད་བྱུང་

མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་ཆེ་བོང་བུའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གང་རུང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་བོང་བུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། རྟེན་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བོང་བུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །གསལ་བ་ཁས།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཇིག་ལྟ་དེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་བའི་
 ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །ས་མཆོངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་གང་ནས་
 ཞི་འཕོས་ཏེ་སྤྱད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ས་ས་བསྐྱུས་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་
 ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད། འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་
 ས་ས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པ་གང་

ཞིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་
མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་
ཉོན་སྤངས་^①པའི་བྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤིང་ཅེའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
ས་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྤིང་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཉམས་ཁས་ཤིང་། རང་ལུགས་ལ་འང་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མ་རིག་པ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།
སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ་གྲུབ་
མཐའ་སྤྱི་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བས་མཛའ་བ་བཀག་
ཅམ་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་ལ་རྩོན་ཆོག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་དུ།
རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་རིག་པར་མི་འཛོག་པས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་
མཐུན་སྤྱོད་ས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཚོངས་པ་ཅིག་ལ་མ་རིག་པར་འཛོག་ལ། རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དག་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཉི་ལྷག་མེད་པའི་
སེམས་བྱང་ལ་བཞེད་པས། དེའི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་
ལ་མ་རིག་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འགལ་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་ཚོངས་པའི་ནམ་པས་འཇུག་ལ། དཔྱོད་པའི་ནམ་
པས་མི་འཇུག །འཛིག་ལྷ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ནམ་པས་འཇུག་
པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལྷང་གིས་གྱང་འགྲུབ་སྟེ། ལྷང་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་
དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་མཛོད་ལས། ^②མ་རིག་མི་མཛའ་རྩོན་སོགས་

བཞིན། །ཀྱན་སྐྱོར་སོགས་ཆོག་སྒྲིལ་འགལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟའི་
 སྒྲིལ། །ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་སྒྲིལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་སྒྲིལ་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྒྲིལ། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་འགལ་སྒྲེ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། ^①རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲིལ་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་འཇིག་ལྟ་
 མ་རིག་པར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ^②ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲིལ། དེས་ན་ལུང་ལས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟན་པའོ། །ཞེས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་མ་རིག་པའི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 སྒྲིལ། བ་ལྷ་ཤ་^③དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཆལ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་
 ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འཇིག་ལྟ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་
 ལེན་ཏེ། དེས་ལྟ་བུའི་ཀྱན་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཀྱན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། རྒྱན་
 རྟགས་གྱིས་^④འཇིག་ལྟ་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིལ། དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་ཚོངས་
 པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་སུ་
 ཡོད། ཉོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིན་པོའི་
 སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྒྲོ་མ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་
 སུ་ཡོད། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། འཇིན་སྤངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལོག་

ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། བདག་
རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བཞི་
རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་
ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྲངས་
པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་
རིག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིན་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་
སྤང་གཉིས་ཡོད། དེ་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །དེ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་
བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ། འཁོར་
བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཟུ། དེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཟུ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་
སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི།
ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་སྦྲངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྲངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀྱན་

བརྟུས་ལས། ❶ རྫོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རྫོངས་པའི་
 དེ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྫོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རྫོངས་པས་ནི།
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་
 པས་ནི། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རྫོངས་པས་ནི་
 ཞེས་པས་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྲང་བྱེད་པར་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། ལུང་བྱི་མ་དེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས། བསོད་
 ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་བྱེད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
 མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་ཡིན་ན་ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས།
 བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་
 མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་
 ཡིན་ན། དགོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་ཐོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་དགོ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། སྤང་བྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་ཐོ་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན། ལུང་ཐོ་ལྗེའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཐོ་
 ཡིན། གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྤྱི་ཐོ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། འཕགས་
 རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱད་
ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་དེ་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དགག་གཞིས་^❶གཤགས།

ཡང་ཁ་ཅིག ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་།
རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ངན་སོང་བའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་
ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་
གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངན་སོང་བའི་
ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
ནམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཤིང་། རང་གི་འཕང་^❷བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག ། ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ངས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲི་བོའི་རྒྱད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་
 རྟེན་དེ་འདྲའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འཕང་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་གྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་སྤང་བོ་དེ་ཁྱོད་གྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་
 འཕང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་བསྐྱབས་^❶ཟེན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་
 པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་སྤང་སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ།
 མཛོད་ལས། ^❷སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་
 ལས། །ཞེས་དང་། ^❸ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱེབས་སུ་འདོད། །ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་
 ངག་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ^❹སེམས་པའི་

ལས་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ^①རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
བྱུང་ནམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། སེམས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་
རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱེ་བས་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་
བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས་ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་
བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཟུབ་མཚམས་དེ་ལ་ཟུབ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་
དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་
གི་གཞི་མཐུན་ཡོད། མི་དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་འབྲེལ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་
བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་
དགོ་བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོམ་ཆེན་དེ་དེ་འབྲེལ་
གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟུབ་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལས་
ཀྱི་ནམ་གཞག་སྐྱེར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་
པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་
རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་། རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
དང་། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་
འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདོད་པའི་ལྷའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་གྲིང་བཞིར་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད། གཉིས་པ་ལའང་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དུག་ཏུ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད། དེ་ལ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་
པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་
དེ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅུ་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་བཅུ་དུག་ཡོད། གཉིས་པ་ལའང་གཟུགས་
མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་འོ་པོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱི། དེ་ཡིན་
ན་མཚུངས་ལྟར་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་
སེམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པ་ལ། ལས་དེ་ལ་འོ་པོའི་སྒྲི་ནས་
དབྱེ་ན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བདུས་ལས། ❶ ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་།

བསམ་པའི་ལས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་དང་། ལུས་
ངག་གི་ལས་དེ་བསམ་པའི་ལས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶སེམས་པ་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ལས་
གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དག་མི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་།
དང་པོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ། །ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཤིང་། ལུས་ངག་གི་
གནས་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་
བྱང་སེམས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ ❷ ལུས་ངག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་
སེམས་བྱང་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་འཛོག་ །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་
འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་
དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ངག་གི་ལས་སུ་འཛོག་གོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་
ཡང་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དུ་ཡོད་དེ། སྒོག་གཅོད་པ། མ་བྱེན་པར་ལེན་པ། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་
པའི་ལུས་ཀྱི་མི་དག་བའི་ལས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལུས་ཀྱི་དག་བའི་
ལས་གསུམ་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངག་གི་ལས་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ། སྒྲ་
མ། ཆོག་རྒྱུ། ངག་འབྲེལ་ཀྱི་ངག་གི་མི་དག་བའི་ལས་བཞི་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
ངག་གི་དག་བའི་ལས་བཞི་སྟེ། བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱུ་
སེམས་། གཞོད་སེམས་། ལོག་ལྟ་རྣམས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
རྣམས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ❸གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་
ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་སྟོན་སྟེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
 དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་
 ལ་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྫོགས་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འབྲིན་རུང་ཙམ་དུ་བྱེད་
 པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འབྱུང་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་སོ་སོར་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དེས་ན་
 འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགེ་
 བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་
 བས་བྱས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་
 དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ནད་མང་བ་དང་། ཆེ་སྤང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་
 བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མི་པལ་ཆར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
 ནི། རན་སོང་བ་པལ་ཆར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན།
 ལྷའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་ན། མཐོང་
 ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གངས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་མ་ངེས་པའི་ལས་དང་བཞི་ཡོད།
 དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་ངེས་པའི་
ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆེ་གསུམ་པ་ནས་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པར་
ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་
བཤགས་པས་འདག་པར་ངེས་པའི་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་དེ་ལ་ནམ་སྟོན་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་ལས།
སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་ལས། བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། མི་དགོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
སས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འགྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ལྟ་
བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ནམ་གཡོང་གིས་མི་གཡོ་བས་ན་
མི་གཡོ་བ་ཞེས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་
ནམ་སྟོན་ཁམས་དང་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ནམས་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
པར་སྦྱིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་

གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྟན་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་ལ།
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཤེས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀྱན་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བ་
ལྷ་མོ་དེ་ལ་བྱེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་པར་རྒྱད་ཟླ་
མ་ཅུ་འབྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། ① ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
གྱིས། །གཡུང་བྱུང་བྱིར་ན་ཆ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། ② དེ་
འདྲ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་
ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྐྱངས་ནས། སྐར་
མི་ལྷང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སྐྱངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མཉམ་གཞན་ནམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་③ དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བའི་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གནག་པའི་ལས།
དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དག་
བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མི་དག་བས་བྱས་པའི་
ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་དག་བས་བྱས་ལ། སྦྱོར་བ་མི་དག་བས་བྱས་པའི་
ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་དེ་ལ་^①དབྱེ་ན། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས། བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་
ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཚང་བའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བའི་ལས་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་
བྱས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཡང་ལས་དེ་ལ་དབྱེ་
ན། སྒྲིམ་པའི་ལས། སྒྲིམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་
པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ན་སྒྲིམ་
པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མིད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་
ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་བཤུན་པ་དང་བཅོན་སུང་གི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྱུར། སྒྲིམ་མིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་
མ་གྱུར་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་
བུ་ལ་བྱེད་དོ།

ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་
གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་གྱི་ལས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཟག་མེད་གྱི་ལས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ལས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས།
ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་སྒྲིམ་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེ་འགྲོའི་མིད་པ་

འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ངན་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྤྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཉིས་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྱུབ་སྟེ། དེ་རེ་
 རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་
 ཡང་སྲིད་སྤྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བདེ་འགྲོའི་སྲིད་
 པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་སྤྱི་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་
 འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངན་འགྲོའི་སྤྱི་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། །མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ། མེ་དུ་གཉིས་ཀའི་དངོས་
 འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་
 འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་དུ་བའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཉོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་

ཞིག་ རྣམ་སྒྲིན་ཕྱང་མ་བེན་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་དེ། གསུམ་
 པ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་
 ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན།
 མིར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་
 ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་འཛིན་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
 པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་ནམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ །ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་མིར་སྐྱེ་
 འགྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་གི་སྟངས་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 གོང་དུ་འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རུད་
 འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་མི་རུས་ཉེ། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་དགོས། རུད་
 འགྲོའི་དེ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བུད་དོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་
 ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་

འཇིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། མིར་སྐྱེ་
བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་ཡོད་པ་བྱུང། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །མིར་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙུག་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
རིག་ཀྱང་ཡིན། ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན། མིར་སྐྱེ་བའི་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་སྐྱེ་
འགྱུར་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་
གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བ་
དེའི་ཆེ་ན། ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྟའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་འགྱེད་ལས། ①འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་གི་བར་
དུ་འཇོག་ཅེ་ན། སྲིད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།
སྒར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མ་རིག་པ་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གང་དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཟེར་བ་
ནང་འགལ་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་
གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་

ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་
 བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་གངས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་
 སོང་དུ་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། ངན་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་
 པར་སྐྱེ་བའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ནམས་དོན་གྱིས་དངོས། འདོད་ན། ངན་སོང་བའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ལྟར་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་
 ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་
 གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ངན་སོང་བ་དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ལྟར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ནམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ནམ་ཤེས་ཆོགས་ཏུ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
 འབྲེལ་ལས། ❶ འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ན། མིག་གི་ནམ་པ་
 ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་
 ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་མཚུངས་འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རང་དུས་སུ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་

ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་དེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་
དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
བྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་སྤེང་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོག་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོག་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་
འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་
གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རང་དང་རྟོག་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་དེ། དེའི་
ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་
འབྲེལ་དོན་གཅིག །

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕྲུག་བྱེད་ལས་ཀྱི་
འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་མ་དོད་གོང་གི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ། རྩས་སྐྱེས་
ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་
མཐོང་ཐ་མལ་པ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་
ཆང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆོར་སོགས་
ཕུང་པོ་བྱེ་མ་བཞི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ། མིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་སོགས་ཕུང་པོ་བྱེ་མ་བཞི་ལྟ་
བུ་མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་གཟུགས་
ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན། འོ་ན། མིར་ཆགས་པ་དང་། མ་ཆགས་པའི་^①ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། མི་
ལ་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡོད་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་མིར་ཆགས་པར་འཛོག་
གོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་ནི་མེར་མེར་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ།
བཤེན་ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ། ལྷ་ལྷ་པོ།
དར་ལ་བབ་པ། དར་ལོ་ལ། ཀླས་པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕྲུག་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་^②འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་དུག་
ཆང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་

འགྱུར་བ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅི་
རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུག་ཡོད།

དུག་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དུལ་དབང་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྤྱོད་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་
སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ།
དུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་དུག་ཡོད།

བདུན་པ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་
སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་གདུང་བར་མ་
གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས་
ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་བར་དུག་ཡོད།

དེ་རྣམས་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྐྱེས་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་འབྲེལ་
མདོ་འབྲེལ་ལས། ^①རྩམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་
ཅེས་བྱའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩམ་སྐྱེས་གྱི་
མིང་གཟུགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟོག་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་
འཕངས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དུལ་དབང་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཕྱང་
པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཕྱོགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟོག་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་འཕངས་འབྲས་གང་ཞིག །དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་
དོད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། མིང་གཟུགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
རྩམ་སྐྱེས་ལ་དབང་པོ་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་དོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་གི་མ་ཁྱབ་
མཆོམས་ལ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་
ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་
རྟོག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟོག་འབྲེལ་ལ་མིང་གཟུགས་
གྱི་རྟོག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་བྱད། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྟོག་འབྲེལ་
དང་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟོག་འབྲེལ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་

རྒྱས་ཏེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱེ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་གྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། སྟོང་གྲུབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྟོང་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འཕངས་
འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་
གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་
ཆོས་ཅན། སྟོང་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོང་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་སྟོང་ལེན་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱུང་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་དེ་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །འདོད་ལན་ཟེབས་ཏེ། སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
❶ མི་ཤེས་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་
པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱ་དང་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། དེའི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་དགོས། དེའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་བྱད་དོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། འཕངས་འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་ཡང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འགལ་ལོ། །བྲས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་ཀླག་གཉིས་གྱི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་ཀླའི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཀླའི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་^①པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་
རྣམས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཅ་ཁྲབ་འགྲིག་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཞེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གསུམ་པོ་དེ་དང་སྐྱེ་གཤིང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ།
དང་པོ་གསུམ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཆེ་རབས་བརྒྱ་ཉྱེད་ལ་སོགས་པས་^①ཆོད་པ་
སྤིང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྐྱེས་གྱི་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་
ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅེས་བྱ་ཡི། སྐྱེ་མཆེད་
དུག་གི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་ཁྲབ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མིང་
གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ན་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་

ཞིག མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གི་རྟོན་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོན་མཆེད་དུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་མཆེད་
དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཆེད་ཉིད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོན་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་ཡིན་ན། རྟོན་མཆེད་དུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོན་མཆེད་དུག་གི་
རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན།
གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་རྟོན་མཆེད་དུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་^①ཅི་རིགས་
པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྟོན་
མཆེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བའི་མ་ཁྱབ་མཆེད་མས་གཉིས་ཀ་ལ་
ཁྱབ་པ་མེད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆེད་མས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་སྟེན་གྱི་
ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཆེད་མས་སྐྱར་ནས་
དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་རྟོན་མཆེད་དུག་
གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆེད་མས་སྐྱར་མ་ཐག་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་སྟེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་
ཡིན་ན། མིང་གི་ལྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན།

མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངལ་དུ་ཉིང་
མཆམས་སྐྱར་ནས་དབང་པོ་དུག་ཆང་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་
པོ་ཆོས་ཅན། མིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ལྗོག་པ་ཡིན་ན། མིག་གི་ལྗོག་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྟེ།
ཡང་ཁ་ཅིག །མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་
སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེ་སྲིད་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་པ་ལ་གནས་
པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ལྷག་བཅས་མྱང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་
ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 ཕུང་བའི་ཐག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྱེལ་ལ་གནས་པའི་སྤྱག་བཅས་ཕུང་འདས་ལ་གནས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀ་ཤིའི་ཉེན་འབྱེལ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀ་ཤིའི་ཉེན་འབྱེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 ཕུང་པོ་ན་ཆོད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། སྤྱག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་
 མེད་པར་འགགས་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

བརྒྱུད་པ་སྤེད་པའི་ཉེན་འབྱེལ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རང་དང་ཉེན་འབྱེལ་ཆར་མི་གཅིག་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྤེད་པའི་
 སྒོ་ནས་རང་དང་ཉེན་འབྱེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། སྤེད་པའི་ཉེན་འབྱེལ་
 དུ་འཛོག། སྤྱིར་སྤེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་དོན་གཅིག། སྤེད་པ་ལ་དབྱེ་ན།
 འདོད་སྤེད། འཇིག་སྤེད། སྤེད་སྤེད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་
 པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་
 འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་
 བུ་ལ་བྱེད། མཛོན་པ་བ་ཁ་ཅིག། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་
 སྤེད། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་འཇིག་སྤེད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་
 པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སྤེད་སྤེད་དུ་འདོད་དོ། །

དགྲ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྤར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་པར་
འཕེལ་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཡིན་པར་
གྱུར་པའི་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ། ལྷ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉི་བར་ལེན་པ། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་
ནི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ངན་དུག་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཟས་གཙོད་པ་དང་མེ་ལྷ་
བསྟེན་པ་དང་། བ་ལང་དང་བྱི་པག་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་
ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་ཆགས་
པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

བརྟུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་
བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་སྟེ། ཡང་སྲིད་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བྱེད་
ཀྱི་ལས་དེ། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པ་སྤར་སྲིད་པ་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཤིང་
པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བར་སྲིད། སྦྱེ་སྲིད། སྦྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་སྲིད་དང་བཞི། དང་པོ་
ནི། ཆེ་སྤྲེལ་པའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་འདིའི་སྦྱེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད།
གཉིས་པ་ནི། མངལ་སྦྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་མ་ཐག་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་སྦྱོན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་བྱུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། སྦྱེ་སྲིད་བྱུང་
པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་མ་བྱུང་པའི་བར་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྷ་བྱུ་ལ་བྱེད། སྤར་
སྦྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྦྱེ་སྲིད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཞུགས་སུ་ཉི་བར་འགྲོ་བའི་
སྤར་མི་འོང་སྦྱེ་འདའ་བ་ལ་གསུམ་གསུངས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དེ་

གཟུགས་ཀྱི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྟོན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིར་
 སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། སྲིད་པ་ལ་བཞིར་བྱེ་བའི་དེ་
 གཉིས་འགལ་ཏེ། སྲིར་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གཉིས་མི་འགལ་གྱང་། ཉེ་ཉོན་དང་ཉོན་
 མོངས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉེ་ཉོན་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 མིའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྟོན་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། འབྲིག་པའི་བསམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། བླག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་
 སྟོང་སྐུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྐུམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕར་ཕྱོགས་
 མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་པལ་
 ཆར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བརྟེན་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི། སྲར་བཤད་པའི་སྲིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
 དེའི་མཐུས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྲུང་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 ཐུང་པོ་དེ། སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངལ་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ཡོད་
 དེ། མཛོད་ལས། ❶ དེར་ནི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་
 ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞི། །དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་
 མ་བརྩུས་ཏེ་སྐྱེ། །ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་❷། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མི་ལ་བརྩུས་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་བྲོད་
 གཤེར་སྐྱེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྟོང་སྐྱེས་ཡོད་དེ།
 བྱ་ཆག་པའི་ཆོང་པ་ཁྱུང་ཁྱུང་མོ་དང་འགྲོགས་པས་སྟོང་གཉིས་བྱུང་བ་ཁྱེལ་གཉིས་སུ་
 བྱུང་བ་ཕྱིས་གནས་བརྟེན་གྲགས་དང་ཉེ་བའི་གྲགས་སུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་

བཤད་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་
མཁའ་ལྗོང་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་བ་བར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡི་
དྲགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་
ལྷག་གི་བྱང་དུ། འཕགས་པ། བདག་ལ་མཆན་མོ་བྱ་ལྡང་། །དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་བྱ་ལྡང་
ནམས། །སྐྱེས་ནས་བ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆེས་པ་མེད། །ཅེས་
བཤད་པ་གང་ཞིག །བརྩས་སྐྱེས་ལ་རོ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ལ་
བརྩས་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། བརྩས་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་ལྡང་།
ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་། འཆི་བའི་ཆེན་ཡང་དེ་ནམས་
ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྷ་
ལ་དེ་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
བརྩས་སྐྱེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་ཁམས་པའི་
ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་སྤྱིད་ཀྱི་གང་ཟག་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་
གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོད་འགྲེལ་ལས། ^①སྐྱེ་གནས་བཞིས་ནི་འགྲོ་
བ་ལྡང་བསྐྱུས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ལྡས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱུས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྐྱུས་ཞེ་
ན། སྤྱིད་པ་བར་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་འི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

བཙུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་སྤྱིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། འཆི་སྤྱིད་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ན་ཆོད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ལ། ཀས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་འཛོགས། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རིགས་མཐུན་འདོར་བའི་ཆ་ལ་ཤི་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་འཛོགས། །དེས་ན་ཀ་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་དུ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམས་དེས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཛིག་རྟོན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་དཀར་བ་དང་གཉིར་མ་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཀས་པ་མེད་པར་འཆི་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེར་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་མེད་དེ། ཀས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་སྐྱེ་སྤྱིད་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱ་དན་དང་། སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་སོགས་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དེས་པ་མེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཁ་ཅིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་འབྲེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཞེས་

ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་གཟུགས་ན་མ་ཀས་པར་འཆི་བ་
མེད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དེ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཀས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྟེན་པ་དང་དེ་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་
དེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྟེན་པ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཀས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཕྱང་པོ་གནས་སྐབས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཀས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ་གསེར་བྲེང་ལས། ^①འདོད་གཟུགས་
ན་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆང་བར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྟེན་པ་དང་དེ་
དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་
ལག་བཞི་པའི་བྱེད་དང་ལྔ་པའི་སྒྲི་མཆེད་ལྔ་མེད་ལ་གཞན་ཡོད་དུ་རྒྱུ་རྩུ་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བ་བཞུགས་པ་ལ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱེད་བ། ཉོན་མོངས་གསུམ་
དུ་བསྐྱེད་བ། སྐྱུ་གུན་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་བ། རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་བ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཉེ།
འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག །འཕངས་པའི་ཡན་ལག །འགྱུ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག །གྲུབ་པའི་
ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཉེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད།
རྣམ་ཞེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག །མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག །སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་རྣམས་འགྱུ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག །སྒྲི་བ་དང་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གྲུབ་པའི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གུན་བརྒྱས་ལས། ^②ཡན་ལག་མདོར་བསྐྱེད་བ་རི་
ལྟ་བུ་ཞི་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་པར་

འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ ། འཕེན་པའི་
ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ། འཕངས་
པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་།
ཚོར་བའོ། ། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྤྲེད་པ་དང་། ལེན་
པ་དང་། སྤྲིད་པའོ། ། མངོན་པར་གྲུབ་^①པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། ག་
ཤེས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། སྤྲེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ། ལེན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གསུམ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། སྤྲེད་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་
བདུན་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་བྱིར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། འཆི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་རྟོན་འབྲེལ་སྦྱང་པོ་ལས། ^②དང་པོ་
བརྒྱད་པ་དབུ་ཉོན་མོངས། ། གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་ལས། ^③ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་
སོ། ། གཞི་^④བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག ། ཀུན་
བདུས་ལས། ^⑤མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། ། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་
པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་

བསྐྱེད་པོ་ཞེས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱས་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱད་ཀྱི་གཉིས་སུ་འདུ་
བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། སྤེད་པ། ལེན་པ། སྤེད་པ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དེན་
པ་དང་། གཞན་ནམས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་ནས་ཆོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། སྤེད་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་ནས་ཀ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བར་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམས་ངས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་
པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་གོ་རིམས་ངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་མ་རིག་
པའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་ལེན་པའི་
རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་
རྗེས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ། དེའི་རྗེས་སུ་
ཆོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་^①མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་
བྱུང་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཀ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་

འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་
 ཞེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བཞག་པ་ལས་བག་ཆགས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་།
 འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྲིད་པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པས།
 དེའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་
 བ་ལས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་གསོས་བཏབ་སྟེ། ཡང་སྲིད་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཀྱི་སྲིད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན། མདོ་ལས། ❶ ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་ཆོར་བ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་སྲིད་པ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཞེས་ཀྱི་སྒྲིང་གི་ཆོར་བའི་ས་བོན་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་
 དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་ཀྱི་ཆོར་བ་ལས། དེ་དང་ཆར་མི་
 གཅིག་པའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་ལམ་རིམ་ལས། ❷ དེས་ན་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་བ་གཉིས་
 ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་མི་གཅིག་པས་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
 གཞན་ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ཆུང་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་

ནམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ།
 འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ། བྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཞིར་ངེས་ཤིང་།
 འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 གསུམ་བཞག། འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཞག། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་
 པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། བྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དངོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། ལས་དེའི་ཀུན་སྣང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་བཞག། ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནམ་ཤེས་
 གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། འཕེན་པ་ལ་ལྷས་འཕེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་
 ཤིང་། ལྷས་དང་པོར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་བཞག། ལྷས་ཇོགས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་
 ནུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དངོས་
 གཉིས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་བཞག། ལོངས་སྤྱོད་དངོས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོར་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་
 སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་དངོས་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག། ལས་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་བཞག། དེའི་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་
ཞིའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པ་བཞིར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཕེན་ཚུལ་ནི་
 བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་འཕེན་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་པོ་དེ་
 འཕེན། གང་གིས་འཕེན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་ན། མ་རིག་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན། ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་འཕེན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་
 བའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཕེན། འཕངས་པའི་དོན་ནི། སྟོང་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ན་མིང་
 གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། འགྲུབ་ཚུལ་ནི། གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། སྐྱེ་ཆ་འགྲུབ་པར་བྱེད། གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན།
 སྟོང་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལེན་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ལེན་གྱིས་གསོས་
 བཟབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་ཆ་སོགས་འགྲུབ་ངེས་སུ་
 བྱས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
 འབྲེལ་ལས། ❶གང་གིས་འཕེན་དང་རིམ་གང་། །དེ་འགྲུབ་❷བྱེད་དང་དེ་❸ལ་
 ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྒོར་

གཉིས་དགོས་ན། རྒྱ་འབྲས་སྒོར་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་
དམ། གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ། གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ཐེར་ན་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
སྐྱེ་ཆ་གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་
གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་
གསུམ་ལས་མ་བྱུང་། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་འདྲ་
བྱེད་ནམ་ཤེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བྱུང་པར་བྱས། འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་
བྱུང་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་ན། སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་
ཡན་ལག་དུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་
❶ གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་ནམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གོང་
དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་
པའི་ནམ་སྤོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་
སེམས་དང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ནམས་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུས་གཏན་ལ་དབབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བདེན་པ་བཞིར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་
དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག ། དེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ལྷ་པ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཆུང་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་
རྒྱུ་བཞི་ཅེ་རིགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མས་རིག་
པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་བཞི་ག་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་བཞི་རྒྱུ་བཞི་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་
ལག་སྔ་མས་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་བཞི་རྒྱུ་བཞི་དང་བདག་རྒྱུ་
གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་
ཡན་ལག་སྤྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། ① ཡན་ལག་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞི་
ན། བག་ཆགས་དང་། རྒྱགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་
ཡན་ལག་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅེ་རིགས་པར་སྐྱར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འབྲ་བའི་
བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་ནས་
ཚོར་བས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མས་
ཡན་ལག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མ་རིག་

བས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད། འདུ་བྱེད་གྱིས་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྤྲོད་དུ་འབྲིང་པའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད། མིང་གཟུགས་གྱིས་ལུས་ཀྱན་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། རེག་བས་
 ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། ཆོར་བས་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 མོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྤྲོད་བས་ཡང་སྤྲོད་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་
 དེ་ལྟར་བྱེད། ལེན་བས་ཡང་སྤྲོད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྤྲོད་
 བས་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མ་ལ་མཐོང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྐྱེ་བ་གཉིས་གྱིས་
 སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ལས།^① སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འབྲིང་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱན་འཛིན་
 ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་
 བའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་འདུའི་ཕྱིར། །དུ་ཁའི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
 གཉིས་པོ་ཆེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་རྫོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་རྒྱ་དབྱེད་པོ་དེ་ཆེ་དང་པོ་དང་།
 མིང་གཟུགས་སོགས་འབྲས་བུ་དབྱེད་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། འོ་ན། མིའི་ཉེན་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 བསགས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་དེ་ལ་སྤྲོད་ལེན་
 གཉིས་གྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར། ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱོད་གྱི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་

ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་
པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྫོགས། སྟོང་ལེན་
སྟོང་པ་གསུམ་པོ་ཆེ་བར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དུག་པོ་ཆེ་གསུམ་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་དེ་ལ་སྟོང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེ་
བ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
གནས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་
སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཆར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཆེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆར་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་

རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 ཆེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྲུག་པོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུག་རྣམ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་སྒྱུར་ཡང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་
 ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཏེ། མི་རྣམ་ཤེས་འཕྲོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། སྤེད་ལེན་
 སྤེད་པ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་འཆི་སྤེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་བར་སྤེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བུལ་^①ན་
 ཡང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་ཆེ་བཞི་པན་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ལྟའི་
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་རྣམ་ལས་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ངན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རྟེན་འབྲེལ་
 མདོ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བས་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་འབྲེལ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་
 ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་

ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་ཁམས་
 གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་
 སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་ནམ་སྤྱིན་ཀྱི་
 འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་ཀྱིས་ཆོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ།
 འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱུར་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་
 དེས་པར་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་
 འགྱུར་ཀྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་
 ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་དུ་
 སོང་བའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆེ་ན། སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་དང་། ཆ་
 གཅིག་བར་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དང་
 རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ལེན་

པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་
 ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། ལས་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་
 ཉིད་ཆེ་སྟོང་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་
 ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་གྲུབ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བུ་དུག་པོ་
 མངོན་དུ་འགྱུར་པ་གཅིག་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྟོང་
 འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆེ་སྟོང་
 ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས།
 ལས་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་སྟོང་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་
 གྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ལས་དེ་
 སྟེང་ལེན་གཉིས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོང་པ་གྲུབ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་མངོན་དུ་
 འགྱུར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་
 གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་གྱི་དར་རྒྱུ་ལས། ^①ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་འདི་
 དག་སྐྱེ་གནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་
 མིན་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་
 བར་དུ་ཆེ་རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་
 གྱི། དེའི་ཆར་མིན་ནོ། །འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་
 གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་མི་སྟོང་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བརྩ་

གཉིས་པོ་དེ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་གྱི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་
སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་མཆམས་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཆེ་འདིར་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་
དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོའི་ཉེན་ལ་ཆེ་རིང་བ། ལུས་ཆེ་བ། སྦྱག་བསྐྱེད་ཆེས་ལྷག་པར་
སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལས་དུ་མས་ལུས་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆམས་མེད་ཀྱི་
ལས་དུ་མས་ལུས་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། མཆམས་མེད་
ཀྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་ནམས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱར་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་།
རི་ལྟར་བུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་པས། ཆེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་
རྫོགས་པ་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས།
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་
ཡང་ངེས་པར་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གཉིས་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་གིས་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེ་ནམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་བར་སྤྱོད་དང་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ❶ དེ་ནི་འཕེན་པ་
གཉིས་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་དུས་སྤྱོད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། མིའི་བར་སྤྱོད་ནས་ཞི་མ་འཕོས་པར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་ཡིན་ན། ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་^①གི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། ^②ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་གསུངས་^③། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་ལྷས་དང་ངི་བའི་ལྷས་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་གྱི་ལྷས་དང་། མིའི་བར་སྤྱོད་གྱི་ལྷས་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མིའི་བར་དོའི་ལྷས་ཡིན་ན། ངི་བའི་ལྷས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ངི་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ^④མི་སྣོག་དེ་ནི་ངི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ^⑤དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་བྱིར། །སྟོན་དུས་སྤྱོད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་། བ་ལང་སྟོད་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དང་པོར་ལྷས་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བ་ལང་

སྟོང་གི་སྟེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། སྟེ་གནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྟོན་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཉེ། རང་གི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་གསུམ་པན་ཆད་ལ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ❶ རྩེ་
 ལྟར་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་ཚུ་ཐེག་ལྟར། །རྒྱ་མཆོ་མ་བཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་
 ཚུབ་རྒྱར་བསྟོས་དག་བ་ཡང་། །བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྟུང་པས་མི་འཛད་པའི་ལས་
 མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་དུ་མའི་
 བར་དུ་འབྱེན་པའི་ལས་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལས་རང་ཉིད་བསགས་པའི་སྟེ་བ་བྱི་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་
 འབྱེན་པའི་ལས་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་གནས་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་
 སྟོན་སྟེ་བ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ལན་
 གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ།
 རང་གི་རྣམ་སྟོན་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་འབྱེན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་བྱལ་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་འཕེན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་བྱལ་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ།
 སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱལ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་

འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་
 འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། མ་སྐྱེས་
 པར་ཞི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཀ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་
 སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། ཟེར་ན། ཅ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ་མ་ཁྲབ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ།
 སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱལ་ཆེན་
 རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དང་ཆར་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་
 འགྱུར་གྱི་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཐུབ་པོ། །མ་ཐུབ་
མཆམས་དང་པོ་ལ། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་མཆོད་
སྦྱིན་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཐུབ་ན། ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་སྦྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་ཆར་གཅིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་དེ་དང་ཆར་གཅིག་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། མ་གྱུབ་
ན། དེར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། མཆོད་སྦྱིན་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་གཞུང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་
ལས།^①དགོ་སྟོང་དག་དགོ་སྟོང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྱེད་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུག་འཆལ་ཏེ། སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་པ་དེ་
ལྟར་ལགས་སོ། །དགོ་སྟོང་དག་དགོ་སྟོང་འདིས་ཅི་ཅམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་དཔག་ཆད་
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱུག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
སྟེད་དུ་དགོ་སྟོང་འདིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྟོན་སྟོང་འགྱུར་དུ་ལོངས་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་གཅིག་
གིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་སྦྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པ་མེད་
པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།གཞན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྦྱེ་བ་དང་། གནས་
གཙང་གི་སྦྱེ་བ་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྦྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་

གྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 ཉེ། གསེར་སྤང་ལས། ❶ གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན། སྤྱིར་མི་འོང་
 སྤེལ་མ་སྒྲོམ་པ་དེ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཉེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་
 ཟག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། འཕགས་པའི་ཆེ་
 ལས་མ་བསགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་ནས་
 ཡོད་ལ། དེ་སྤེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བས་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་དོན་
 གསལ་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་
 རྒྱར་ལས། ❷ སྤྱིར་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་
 པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དག་པ་བ་བསྒྲོམས་པས། གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱར་རྒྱར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྤྱིར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་
 དུ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་སོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤེལ་
 སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་
 པ་བ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་གི་རྒྱར་རྒྱར་བ་གཅིག་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། མཐོང་ལས། ❸ གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་དུ་མ་
 འཕེན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་
 གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་ལས་དུ་མ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤེད་ལེན་སྤེད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་
ལས། སྤེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
པའི་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་གྱུར་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། རི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་
རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤེད་ལེན་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་
སྤེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཞིག་མེད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བརྒྱ་གཉིས་པ་
མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དགྲུ་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མེད།
དགྲུ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བརྒྱ་གཉིས་པ་
མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་
འདིར་མ་ཁྱབ་པོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིའི་བར་དོར་སྐྱེས་པས་མིར་སྐྱེས་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད།
ཆོད་ན་མིའི་བར་དོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་གོ་ཆོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
མི་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མིའི་བར་དོའི་ཆེ་དེ་མིར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་བར་དོའི་ཆེ་དེ་མིའི་ཆེ་ལས་ཆེ་གཞན་
དུ་འབྲེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་པོ། །

བརྒྱད་པ་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་དུ་བསགས་
 པའི་བསགས་སར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་
 ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག ། ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཅུ་པ་
 ལས་^①གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
 སར་གཏོགས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་
 གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག ། ས་
 གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟེང་ལེན་སྟེང་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་གི་སར་གཏོགས་ཤིང་། འདི་ལ་དོན་གསང་
^②རྣམ་བཤད་པ་ན་རེ། ^③སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ། མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱང་ངས་པར་དེའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། སྟེང་ལེན་
 གཉིས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་འོག་
^④ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲིག་ཀྱང་། གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། སྟེང་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་
 པའི་སར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་སྟེང་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་
 སའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་

ཞིག་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉོན་
ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
འབྱུང་བར་ཆོས་མདོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ^①རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་མི་འཐད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མེད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ས་གཞན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཏྲགས་གསལ་ཁས། གཞན་
ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དཔྱལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཉོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་

དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་ཀྱི་
དབང་གིས་དཔྱུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤར་འདོད་ཉོན་དང་མི་ལྡན་པ་ལས། ཕྱིས་
འདོད་ཉོན་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་
མོངས་ཅན། །རྒྱག་དང་རྒྱག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
བྱུང་བོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་
ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྤར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མ་རིག་
པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་
སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། འཆི་ས་

ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་
 བ་ནས། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་
 པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་
 རིག་པ་དེ་འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་
 ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་ཏེ།
 དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་
 སར་ཡང་མ་གཏོགས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་
 བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། ཏུང་འགྲོ་ནས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀའི་
 སར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་དེ་ཏུང་འགྲོའི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཆི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་ལྟའི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་འདོད་ལྟའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཏུང་འགྲོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གསལ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་ཏུ་
 བསགས་པའི་སར་གཏོགས། ལྷག་མ་རྣམས་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་
 ཟེར་ན། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་མ་ཐོབ་པར་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་
དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བར་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་བཞིན་པའི་འདོད་པའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་
འདོད་ཉོན་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་གྱི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ས་དགུ་གང་ནས་ས་དགུར་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་གཅིག་
ལས། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་
པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ།
དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་མཚུངས་ཏེ།
དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་
རུང་བ་ནས་སྤྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་

རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་མི་
 མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེས་བར་པ་
 རྣམས་རིགས་འགྲེལ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ས་དགྲ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས། འདོད་པར་
 གྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་
 གཞན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་རྣམ་
 ཞེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཆེ་ན་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །ས་གཞན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཆེ་ན་སྲིད་ལེན་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
 རྣམ་སྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ས་
 གཞན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་
 འདེབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་གཞན་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་གྱེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་ཆ་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 པོ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྲིན་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་པོ་
 གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་གྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན་
 མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་གྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་ངན་སོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ངན་སོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
 དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མི་དགེ་
 བའི་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
 སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་

འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་
ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། དེའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཡིན་ན་རང་དང་མཆུངས་ལྡན་ཀྱི་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་
ན། དེའི་རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་པའི་སེམས་མེད་པར་
ཐལ། དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་འཛིག་རྟོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཀྱན་

སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གང་
 ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་བསྒྲུགས་
 གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སས་
 བསྐྱུས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་
 དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་
 བསྒྲུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་གང་
 ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་སྒྲིམ་པ་
 ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་
 བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་
 ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲི་
ཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དགྲ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ན། མ་
རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
དང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
གང་རུང་གང་ཞིག ། ཕྱི་མ་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་
ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་
བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཇེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཇེས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྟེ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་

པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བསྟོམ་^①པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཉགས་བྱལ་ཁས། འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་
 སྟོན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་བཞིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཅུ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་
 བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་ཤིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་

འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་དགོས་
པའི་སྤྱིར། ཅ་ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེས་བསྐྱུས་པའི་ཞིན་སྤྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར།

རང་རེས་གོང་དུ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྤྱིར་ཅེར་སྟེ་བ་དེའི་ཆོ། མ་
རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱིར་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེའི་ཆོ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་སྤྱིར་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱིར་ཅེའི་ཉེན་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ། གཞན་
ཡང་། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་སྤྱིར་ཅེར་སྟེ་བའི་ཆོ། སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཉེན་
འབྲེལ་དེ་སྤྱིར་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
སྤྱིར་ཅེའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་
མིག་གི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་མིག་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟེ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཅ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ཅེའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཉེན་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། སྟེ་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་
ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མིང་གི་ཉེན་འབྲེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དེ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་

འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་དུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས་༡ གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒྲིབ་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་ཆེད་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་སོ། །

དགྲ་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་དེ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་ནས། ཆོར་བ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
སྤེད་པ་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལུགས་མཐུན་དང་། ཆ་ཤི་བྱུང་། ཆ་ཤི་དེ་གང་ལས་
བྱུང་ན། དེ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་བ་ནས། སྤེད་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོར་བའི་
རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལུགས་ཕྱོག་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ནམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་།
ལུགས་ཕྱོག་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་
སུ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལུགས་མཐུན་དང་། ཆ་ཤི་འགགས་སོ། །ཆ་ཤི་གང་འགགས་པས་
འགགས་ན། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འགགས་སོ། །སྐྱམ་པ་སོགས་སུ་བསྒྲིམ་པ་ནི།
ལུགས་ཕྱོག་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུན་བརྩུས་ལས། ❶ ལུགས་དང་
མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ནམ་པར་བྱུང་བའི་ལུགས་
དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པར་བཞུགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྩུ་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་
དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པར་བསྒྲིམས་པ་ཆོས་ཅན། པན་ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ།

འཁོར་བར་འཇུག་ལྟོག་ལ་མཁས་ཤིང་། དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་པན་བདེ་མ་ལུས་
 པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ལྟོག་ལ་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆ་
 ཞི་བྱུང་། དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་དང་། ཆ་ཞི་འགགས། དེ་
 གང་འགགས་པས་འགགས་ན་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འགགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སུ་
 བསྒྲོམས་པས། སྤྱག་བདེན་དང་སྤྱག་བདེན་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་
 འགྱུར། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་
 འདུ་བྱེད་འགགས་པ་སོགས་སུ་བསྒྲོམས་པས། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་བདེན་ལ་
 མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྦྱང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །
 ལུང་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མ་ཞོར་བར། །
 གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དེའི་བཞེད་སྟེལ། །
 བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐྱལ་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་ཤོག །

བར་བྱང་སྟོན་ཆོག །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤྲུ་སེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་
ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་
གསུངས་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤྲུའི་དགེ་
སྟོང་ཆོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཡི་མཐའ་དཔྱད།

- 1 ག་ཉ་བ་ཉ་ནམ་བཞག ། བ་ཉ་བ་ཉ་ནམ་བཞག ། ག་ཉ་བ་ཉ་ནམ་བཞག བ་ཉ་བ་ཉ་ནམ་བཞག །
- 2 ག་ཉ་ན་ཉ་སྤང་། བ་ཉ་ན་ཉ་སྤང་།
- 3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༤། ག་ཉ་བ་ཉ་ཟད་པ། བ་ཉ་བ་ཉ་ཟད་པས། ག་ཉ་བ་ཉ་སྤང་། བ་ཉ་ན་ཉ་སྤང་། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༥། ག་ཉ་བ་ཉ་བཞག ། བ་ཉ་ན་ཉ་བཞག །
- 4 སྟུ་འབྱམ་པར་མ། གསུང་འབྱམ་ཁ། རྩལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱ། ༡༥༡་༣།
- 7 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༡༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ མངོ་སྤེ་ས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ༥༥༩་༡༡།
- 8 ག་ལ་བ་ལ་བཞག་བྱའི། བ་ལ་བ་ལ་བཞག་བྱའི། ག་ལ་བ་ལ་མ་ལུས་པར། བ་ལ་བ་ལ་མ་ལུས་པ། སྟུ་འབྱམ་པར་མ། གསུང་འབྱམ་ཁ། རྩལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱ། ༡༥༡་༤།
- 9 སྟུ་འབྱམ་པར་མ། གསུང་འབྱམ་ཅ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་། ༣༠༡་༥། ག་ལ་ན་ལ་རང་གི་རྒྱ། བ་ལ་ན་ལ་རང་གི་རྒྱ།
- 10 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༥་༡། ག་ལ་བ་ལ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། བ་ལ་བ་ལ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། ཅ་བར་དང་པོ་མི་ནང་དུ་ཞེས་འབྱུང་། ག་ལ་བ་ལ་སྤང་། བ་ལ་བ་ལ་སྤང་།
- 11 ག་ལ་ན་ལ་བའི། བ་ལ་ན་ལ་བའི།
- 13 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༥༥་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡༥།
- 14 སྟུ་འབྱམ་པར་མ། གསུང་འབྱམ་ཁ། རྩལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱ། ༡༥༡་༤།
- 15 ག་ལ་ན་ལ་རྒྱ། བ་ལ་བ་ལ་རྒྱ།
- 16 ག་ལ་ན་ལ་སྤང་བའི། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི། ག་ལ་ན་ལ་གཙོ་བོ་ལ། བ་ཉ་ན་ལ་གཙོ་བོ་ལ་དེ། ག་ལ་ན་ལ་སྤང་། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་། སྟུ་འབྱམ་པར་མ། གསུང་འབྱམ་ཁ། རྩལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱ། ༡༥༣་༤།
- 17 ག་ལ་བ་ལ་སྤང་། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་།
- 19 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༤༤་༣༠།
- 20 ག་ལ་བ་ལ་སྤང་བའི་དུ། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི་དུ། ག་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི་དུ། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི་དུ། ག་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི་དུ། བ་ཉ་ན་ལ་སྤང་བའི་དུ།
- 21 ག་ཉ་བ་ལ་གི། བ་ཉ་ན་ལ་གི། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༥་༤།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 22 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བཤམས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༤༤༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་ལི། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ ༡༡༤༤༡། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་
རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༡༥༡༡། ག་༡༡་ན་༡་ས་འཆམས། བ་༡༣་བ་༡་ས་འཆམས། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་
ཆ། རྩེ་ཙམ་ཁ་བ། སློབ་གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྤྲུལ་ ༡༣༣༡།
- 23 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འབྲུག་པ། ༤༤༤༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠
དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འབྲུག་པ། ༤༤༤༡༡། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༩ ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། སྟོན་པ་
བཙམ་ལྷན་འདས། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ༡༠༡༡༡།
- 24 སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཙ། རྩེ་ཙམ་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༤༤༤༡༡། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ།
རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༣༠༡༡༤། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན།
རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༡༤༤༡༡།
- 25 ག་༡༣་ན་༤་གསུངས། བ་༡༤་ན་༣་གསུངས། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
རྒྱུ། ༡༣༠༡༣།
- 26 ག་༡༣་བ་༤་བཀགས། བ་༡༤་བ་༤་བཀགས།
- 27 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བཤམས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༤༡༡།
- 28 ག་༡༣་བ་༣་ཞུགས་གྱི། བ་༡༤་བ་༣་ཞུགས་གྱི། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྟོང་
པོ་རྒྱུ། ༡༤༤༡༡།
- 29 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཙམ་ལི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེ་རྒྱུ། ༡༣༤༡༡༡། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་
འབྲུམ་ཙ། རྩེ་ཙམ་ཁ་བ། གསེར་ཐེང་། ༣༡༡༡༡།
- 30 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤༤༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤༤༡༡། ག་༡༤་བ་༣་ཐལ། བ་༡༡་བ་༤་ཐལ་ལོ།
- 31 ག་༡༤་ན་༣་གང་རུང་གང་ཞིག བ།༡༤་ན་༤་གང་རུང་ཞིག ག་༡༤་ན་༣་ཞུགས་གྱི། བ་༡༤་ན་༤་ཞུགས་གྱི།
- 33 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ་དོན་གསལ། ༡༣༤༡༡། ག་༡༤་བ་༡་ཉིད་
ན། བ་༡༤་ན་༤་ཉིད་ན།
- 34 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤༤༡༡། ག་༡༤་ན་༡་དེ་ལྟར། བ་༡༤་བ་༡་དེ་ལྟར།
བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤༤༡༡། ག་༡༤་བ་༣་གསུང། བ་༣༠་ན་༣་གསུང།
- 35 ག་༡༤་བ་༤་གསེར་འབྲེང་། བ་༣༠་ན་༤་གསེར་འབྲེང་། སྟུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཙ། རྩེ་ཙམ་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་
ཐེང་། ༣༠༡༤༠། ག་༡༤་བ་༡་ཞེས་པའི་ནང་། བ་༣༠་བ་༡་ཞེས་པའི་དོན།
- 36 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༡༣༠༡༡། ག་༡༡་བ་༡་འདོད་ན་དངོས།
བ་༣༡་ན་༤་འདོད་པ་དངོས།

- 37 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༣༡་པ། བ་༡༡་བ་༡།
སྤངས་པ་ལས། བ་༡༡་ན་༩་སྤངས་པ་ལས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་
དོན་གསལ། ༡༣༩་པ།
- 39 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩
མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༥་པ།
- 40 བ་༡༡་བ་༡་སྤངས། བ་༡༡་བ་༡་སྤངས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་
པ། བ་༡༩་ན་༡་སློབ་པས། བ་༡༣་ན་༡་སློབ་པས།
- 41 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ ཉི་ཁྱི་ཀ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༡༩༩་པ། བ་༡༩་ན་༩་ཀུན་བདུས། བ་༡༣་ན་༡་
བདུས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༥་པ།
- 42 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༩་པ།
- 44 བ་༡༠་བ་༩་སོགས་ཀྱི་འཆད། བ་༡༥་ན་༡་སོགས་ཀྱི་འཆད། བ་༡༠་བ་༥་སྤངས། བ་༡༥་ན་༡་སྤངས། བ་༡༠་བ་༥་སྤངས་པའི། བ་
༡༥་ན་༡་སྤངས་པའི། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༩་པ།
- 45 བ་༡༡་ན་༩་ལས་ཉོན་གྱི། བ་༡༥་བ་༥་ལས་ཉོན་གྱི།
- 46 བ་༡༡་ན་༡་ཆོས་བརྟེན། བ་༡༥་བ་༩་ཆོས་བརྟེན། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།
མཛོད། ༩༩་པ། བ་༡༡་བ་༣་ལེན་པའི། བ་༡༩་ན་༡་ལེན་པའི།
- 47 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༣༩་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་
མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༣༩་པ། བ་༡༡་ན་༡་རིགས་པའི། བ་༡༩་བ་༩་རིགས་པའི།
- 48 སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱོང་། ༣༠༩་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩
སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༡་པ། བ་༡༡་བ་༡་རྟེན་པ། བ་༡༡་ན་༡་རྟེན་པ། བ་༡༡་བ་༡་ཞེས་
གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ་༡༡་ན་༩་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
- 49 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་པ་ཁྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༥་པ། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཙ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། སྐྱེ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེ། ༡༩༡་པ། བ་༡༡་བ་༡་ས་འཆོམས། བ་༡༡་བ་༡་ས་འཆོམས།
- 50 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༠་པ།
- 51 བ་༡༡་བ་༡་དེ་ཕྱིར་འོང་། བ་༡༡་བ་༡་དེ་ཕྱིར་འོང་། བ་༡༡་བ་༡་འཆོམས། བ་༡༡་བ་༡་འཆོམས། བ་༡༡་བ་༩་སྤངས།
པ་༡༡་བ་༡་སྤངས།

- 68 ག་ན་ཉ་ན་མ་འཆམས། བ་ན་མ་བ་ལ་འཆམས། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་
འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༥༠་༡༩། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མེམས་ཙམ་དེ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། མངོན་བ་ཀུན་བཏུས།
༡༥༠་༩། ག་ན་ཉ་བ་ལ་བསྟོས། བ་ན་ཉ་ན་བསྟོས། ག་ན་ཉ་བ་ལ་སྦྲངས། བ་ན་ཉ་ན་ལ་སྦྲངས།
- 69 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༠་༡། ག་ན་ཉ་ན་ཉེན། བ་ན་ཉ་བ་ཉེན།
ག་ན་ཉ་ན་བསྟེན། བ་ན་ཉ་བ་ཉེན། ག་ན་ཉ་ན་ཉེད་འཆམས། བ་ན་ཉ་བ་ཉེད་མཆམས།
- 70 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན། མཛོད། ༤༦་༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༤།
- 71 ག་ན་ཉ་བ་ལ་སྟོས་བས། བ་ན་ཉ་ན་ཉེད་སྟོས་བས། ག་ན་ཉ་ན་ཉེད་འཆམས། བ་ན་ཉ་བ་ལ་འཆམས།
- 72 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡།
- 74 ག་ན་ཉ་ན་ཉེད་འཆེ་བར། བ་ལ་ཉ་ན་ཉེད་འཆེ་བར།
- 75 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༡་༡༣༡། ག་ན་ཉ་བ་ལ་གྱིས། བ་
ལ་ཉ་ན་ཉེད་གྱིས།
- 76 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་
ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡༣། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་
དོན་གསལ། ༡༣༩་༡༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༡་༡༣༡།
- 77 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡༠། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩
མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༣༡་༡༣༡།
- 78 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༣། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩
མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མེམས་ཙམ་དེ། འཕགས་བ་ཐོགས་
མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༡་༡༣༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༦་༡༣། ག་
ན་ཉ་བ་ལ་འཆམས། བ་ལ་ཉ་ན་ཉེད་མཆམས། ག་ན་ཉ་བ་ལ་མེ་འོང་བ་དེ། བ་ལ་ཉ་བ་ཉེད་མེ་འོང་བ་དེ།
- 79 ག་ན་ཉེད་ཅིག། བ་ལ་ཉ་ན་ཉེད་ཅིག།
- 80 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༡༥༠་༡༩།
- 83 སྟེ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྒྱལ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱུ། ༣༡༡་༣།
- 86 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༠་༤།
- 87 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༡༤། ག་ན་ཉ་བ་ལ་ཅིག། བ་ལ་ཉ་ན་
ཉེད་ཅིག། ག་ན་ཉ་བ་ལ་བཏང། བ་ལ་ཉ་ན་ཉེད་བཏང།
- 88 ག་ལ་ལ་ཉ་ན་ཉེད། བ་ལ་ཉ་བ་ལ་ཉེད། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༩།

- 89 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༢༡༡༥།
- 90 བ་༤༠་བ་༤་པ། བ་༤༤་བ་༥་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༤་༣།
བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༤་༣།
- 91 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༤་༡༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༥་༡༣།
- 92 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༡་༢༡། བ་༤༡་བ་༥་གསུམ་པ་ཞུགས། བ་༥༠་
བ་༤་གསུམ་པ་ཞུགས།
- 93 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༡་༢༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤
ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་ལྷང་། ༡༡་༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉི་
ལྷང་། ༡༠་༡༣།
- 94 བ་༤༣་བ་༣་ཞེས་གཉིས་པ། བ་༥༣་ན་༡་ཞེས་གཉིས་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། སློབ་དཔོན་མེད་གེ་
བཟང་པོ། རྒྱན་ལྷང་། ༤༥༤་༡༡།
- 96 སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབྱུང་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྤྲིང་པོ་རྒྱ། ༡༤༤་༤། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་
འབྱུང་ཅ། རྩེ་ཅོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༣༥༠་༣།
- 100 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤ ཞེས་རབ་སྒྲ་ཆོགས་ཀ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟུང་པ། ༣༤་༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་
མ། ༣༤ ཞེས་རབ་སྒྲ་ཆོགས་ཀ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟུང་པ། ༣༤་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་རི། རྩེ་
བཅོན་བྱམས་མགོན། རྒྱད་ལྷ་མ། ༤༤་༣་༤།

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱད།

- 101 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ ཞེར་ཕྱིན་ཀ། རྩེ་བཅོན་བྱམས་མགོན། མངོན་ཉོགས་རྒྱ། ༡་༡༡། བ་༡་ན་༣་རྣམས་རྣམ་
སྒྲིན། བ་༡་ན་༣་རྣམས་སྒྲིན། བ་༡་ན་༤་འཆམས། བ་༣་ན་༡་འཆམས།
- 103 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱད་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པ། ༡༠༥༠་༡༤། བསྟན་འགྲུར་
དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤་༡༤།
- 104 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༥༤་༢༠།
- 105 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༥༤་༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༣་༤།
- 106 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་༡༤།
- 107 བ་༤་བ་༣་ཀྱིས། བ་༤་༤་ཀྱིས། བ་༤་བ་༤་ཐོབ་ལ། བ་༥་ན་༣་ཐོབ་པ་ལ།
- 108 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ བསྟན་ཆོགས་ཀ། སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏ། བསྟན་འཕྲུགས་འཕྲུགས་བསྟོད། ༢༤༣་༡༣།
- 109 བ་༥་ན་༥་གཅིག་ཅན། བ་༥་བ་༥་གཅིག་ཅན། བ་༥་བ་༡་གཅིག་ཅན། བ་༤་ན་གཅིག་ བ་༥་བ་༣་སྤངས། བ་༤་ན་༣་སྤངས།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- བཅོམ་ལྷན་འདས། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ། ༣༤༦་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ དབུ་མ་གྱི་། ཀ་མ་ལ་སྒྲིལ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ།
 ༡༣༦་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐམ། ༤༠༥་ཀྱ།
- 131 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༤་ཀྱ། ཅི་ག་༡༤་བ་༣་སྒྲིལ་སྒྲིལ་༡༤་
 བ་༡་སྒྲིལ་སྒྲིལ། ཅི་ག་༡༤་བ་༤་ནམས། བ་༡༡་ན་༥་ནམས། ཅི་ག་༡༤་བ་༤་སྒྲིལ། བ་༡༡་ན་༥་ལོས།
- 132 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྒྲིལ་ཀྱ། ༤༤་ཀྱ། ཅི་ག་༡༤་ན་༤་བཅོས་ཅམ་
 བྱུ་བ་༡༡་བ་༣་བཅོས་ཅམ་བྱ།
- 133 ཅི་ག་༡༤་བ་༡་དེ་ཡི་དེ་ནི། བ་༡༤་ན་༡་དེ་ཡི་དེ་ནི། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་
 བདུས། ༣༣་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སའི་དངོས་གཞི། ༡༠༤་ཀྱ། ༡༡།
- 134 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༣་ཀྱ།
- 135 ཅི་ག་༡༤་ན་༥་དབང་བདུལ། བ་༡༤་བ་༤་དབང་བདུལ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།
 མཛོད། ༤༡་ཀྱ།
- 137 ཅི་ག་༡༡་ན་༣་གསུམ་ཏེ། བ་༡༤་བ་༥་གསུམ་ཏེ། ཅི་ག་༡༡་ན་༣་སྟེང་བ་ཡིད་བྱེད། བ་༡༤་བ་༥་སྟེང་བ་ཡིད་བྱེད། ཅི་ག་༡༡་ན་༣་འཛོལ་
 བར་འཛོལ་བ་༡༤་བ་༥་འཛོལ་བར་འཛོལ། ཅི་ག་༡༡་ན་༣་གསུམ་གྱིས། བ་༡༤་བ་༡་གསུམ་གྱིས།
- 138 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༤༡༤་ཀྱ། ཅི་ག་༡༡་བ་
 ༣་གཏད། བ་༣༠ན་༡་གཏད། ཅི་ག་༡༡་བ་༤་དགའ་བ་བསྟུད། བ་༣༠་བ་༣་དགའ་བ་བསྟུད།
- 139 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟུ་བ། ༤༡༠་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་
 མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་མི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་བ་ཀྱ། ཀུན་བདུས། ༣༣་ཀྱ།
- 140 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༣་ཀྱ། ཅི་ག་༡༤་བ་༣་འདི་ནས། བ་༣༡་བ་༣་འདི་ནས།
- 144 ཅི་ག་༣༠་ན་༣་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ། བ་༣༣་ན་༤་སྒྲིལ་སྒྲིལ།
- 145 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
 མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༣་ཀྱ། ཅི་སྟེང་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྒྱལ་
 བཤད་སྒྲིལ་པོ་ཀྱ། ༣༤་ཀྱ། ཅི་ག་༣༠་བ་༥་ཆངས་རིགས། བ་༣༤་ན་༣་ཆངས་རིགས།
- 148 ཅི་ག་༣༣་ན་༣་གྱིས། བ་༣༤་བ་༣་གྱིས། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ་
 རོན་གསལ། ༤༤་ཀྱ།
- 149 ཅི་ག་༣༣་ན་༥་རྩེ་ལྷ་བར། བ་༣༤་བ་༥་རྩེ་ལྷ་བ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཐ་
 མ། ༤༣༤་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་ཀྱ། ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་
 བསྟུ་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་ཀྱ།
- 150 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ སེར་བྱིན་ཀ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོན་རྟོགས་ཀྱ། ༣༤་ཀྱ།
- 152 ཅི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སྒྲིལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༡་ཀྱ།

- 154 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༡་༥།
- 158 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཤེར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༩༤་༩། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༩༩༩་༩༡།
- 161 བ་༣༡་བ་༤་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བ་༩༩་ན་༡་མ་ཡིན་བྱིར། བ་༣༡་བ་༤་ཁྱོད་གྱི་བ་༩༩་ན་༡་ཁྱོད་གྱི།
- 164 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༩༩༩་༡༤།
- 166 བ་༣༩་བ་༤་བྱ་བའི་ཆོས། བ་༩་བ་༡་བྱ་བའི་ཆོས། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༩༩༩་༩༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༩༩་༩༡།
- 167 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༡།
- 168 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༡༩། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༤། བ་༣༡་ན་༩་གོ་རིམས། བ་༩་བ་༡་གོ་རིམས།
- 169 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༩༠།
- 170 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༤། བ་༣༡་བ་༩་འདས་གྱི་ཡིན། བ་༣༩་བ་༩་འདས་གྱི་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༤།
- 171 བ་༣༩་ན་༩་བ་༩་ན་༩།གཉིས་པ་ལ་བསྟར་བ་ནི།
- 172 བ་༣༩་བ་༡་སྤང་བྱ་སྤང་། བ་༩་བ་༤་སྤང་བྱ་སྤང་། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༩༩༩་༩༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༩༤་༩༡།
- 173 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༩༠།
- 174 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༤༩༩་༡༤། བ་༣༩་ན་༤་བྱེད་པས་ནི། བ་༩་བ་༩་བྱེད་པས་ནི། ཞེས་གསལ་ཡང་། ཉན་ས་ལས་བྱེད་པས་ན་ཞེས་གསལ།
- 175 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༩༠། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༩༩་༡༩།
- 176 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༩༩་༩༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩ མངོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༩༡།
- 177 བ་༣༤་བ་༤་ཞེས་གསུངས། བ་༤༠་ན་༤་ཞེས་གསུངས། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༤༩༩་༤།

178 ཅིག་ན་ལ་གྱི། བ་ལྷ་བ་ལ་གྱི། ཅིག་ན་ལ་སྟག་བསྟལ་སྟག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ། བ་ལྷ་བ་ལ་སྟག་བསྟལ་ལས་སྟག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ།

179 ཅིག་ན་ལ་ན་ཆས་ཀྱིས། བ་ལྷ་ན་ན་ཆས་ཀྱིས།

ཉེན་འབྱེལ་མཐའ་དཔྱད།

181 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ དབུ་མ་ཙཱ་མགོན་པོ་ལྷ་སྟུབ། ཅུ་བཤེས་རབ། ༣༡༥། ཅིག་ན་ལ་འཆམས། བ་ལྷ་ན་ལ་འཆམས།

182 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། ༣༡༥། ༡༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༡། ༡༤།

183 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། ༣༡༥། ༡༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༡། ༡༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། ༣༡༥། ༡༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༡། ༡༤།

184 ཅིག་ན་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་ལྷ་ན་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ།

185 ཅིག་ན་ལ་ཉིང་འཆམས། བ་ལྷ་ན་ལ་ཉིང་འཆམས། ཅིག་ན་ལ་ཉིང་གྱི། བ་ལྷ་ན་ལ་ཉིང་གྱི།

186 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤༣༠།

187 ཅིག་ལ་ན་ལ་འབྱུང་གྲུར་བའི། བ་ལྷ་བ་ལ་འབྱུང་གྲུར་བའི། ཅིག་ལ་ན་ལ་བར། བ་ལྷ་ན་ལ་བར། ཅིག་ལ་བ་ལ་གཉིས་གྱི། བ་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་གྱི། ཅིག་ལ་བ་ལ་གསུམ་གྱི། བ་ལྷ་ན་ལ་གསུམ་གྱི།

188 ཅིག་ལ་བ་ལ་གྱིས། བ་ལྷ་ན་ལ་གྱིས།

189 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤༣༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་པ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤༣༠།

190 ཅིག་ལ་བ་ལ་བའི། བ་ལྷ་ན་ལ་བའི། ཅིག་ལ་བ་ལ་སྟུ། བ་ལྷ་ན་ལ་སྟུ།

191 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། ༣༡༥། ༡༥། ཅིག་ལ་ན་ལ་གྱི། བ་ལྷ་བ་ལ་གྱི། ཅིག་ལ་ན་ལ་གྱི། བ་ལྷ་བ་ལ་གྱི།

192 ཅིག་ལ་བ་ལ་སྟུ། བ་ལྷ་བ་ལ་སྟུ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོའི་འབྲེལ་པ། ༣༡༥། ༡༥། མ་དཔེར། གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། གོང་དུ་བཞགས་ན་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།

193 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས། ༤༤༣། ༡༣།

195 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༣༡༣། ༡༣།

196 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ། ༤༡༤། ༡༣། ཅིག་ལ་ན་ལ་གྱིས། བ་ལྷ་བ་ལ་གྱི། ཅིག་ལ་བ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལྷ་བ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྡེ་ཚུ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ། ༤༡༤། ༡༣།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 198 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༥༡༥་༡། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ༥༡༥་༢།
- 200 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན། ༥༥༥་༡། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། ༥༥༡་༣། ག་༡༠་ན་༤་མཐོང་སྤངས་སྟ། བ་༡༡་བ་༤་མཐོང་སྤངས་སྟ།
- 201 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣ སེམས་ཙམ་ཆོ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས། ༤༥༣་༤།
- 202 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༤༤་༡།
- 203 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣ སེམས་ཙམ་ཆོ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས། ༤༥༣་༤།
- 204 ག་༡༡་བ་༡་མི་འཐད་དེ། བ་༡༤་ན་༡་མི་འཐད།
- 205 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣ སེམས་ཙམ་ཆོ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས། ༤༥༣་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༡་༡༤།
- 206 ག་༡༣་བ་༣་ཀུན་ནས་བསྐང་བ། བ་༡༤་བ་༤་ཀུན་ནས་བསྐང་བ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༥་༤།
- 207 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན། ༤༣་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ མདོ་སྡེ་ཆོ། སློབ་དཔོན་བ་སྟ་བན་རྩ། རྟེན་འགྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ༥༤༤་༡༤།
- 208 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༡་༡༤། ག་༡༣་བ་༣་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི། བ་༡༥་བ་༡་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི།
- 209 ག་༡༤་ན་༣་རྟགས་གསལ་ཁས། བ་༡༤་བ་༣་རྟགས་གསལ་ཁས།
- 210 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༣༤༥་༥།
- 211 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཁ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ་དོན་གསལ། ༣༤༥་༤།
- 213 ག་༡༥་བ་༡་སྤང་བའི། བ་༡༥་ན་༤་སྤངས་བའི། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༡་༡༤།
- 214 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༤་༡༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༤་༡༣། ག་༡༤་ན་༣་སྟེ། བ་༡༤་ན་༡་སྟེ།
- 216 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༡༡་༡༤།
- 217 ག་༡༡་ན་༤་དགག་གཞི་གཤགས། བ་༣༠་ན་༥་དགག་གཞི་གཤགས། ག་༡༡་བ་༡་འཕངས། བ་༣༠་བ་༣་འཕངས།
- 218 ག་༡༡་བ་༥་བསྐྱབ། བ་༣༠་བ་༤་བསྐྱབ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༤་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༤་༡༠། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ། ༣༡༠་༣།

- 219 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ། ༣༡༠་༣།
220 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༡༥་༣།
221 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༤་༤། བ་༡༤་ན་༡་བསྐྱང་སྟེ། བ་༣༣་ན་༥་
བསྐྱང་སྟེ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༡་༡༣།
224 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། སེམས་ཙམ་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆ་མ། ༤༤་༣་༡༣། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ
རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་པ་ཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན། ༥༤་༡། བ་༣༠་ན་༡་ཡང་ལས་དེ། བ་༣༣་བ་༤་ཡང་དེ་ལ།
225 བ་༣༠་ན་༡་ཡང་ལས་དེ་ལ། བ་༣༣་བ་༤་ཡང་དེ།
228 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ མདོ་སྟེ་ཆེ། ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༤༤་༤།
229 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ མདོ་སྟེ་ཆེ། ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༤༤་༤།
231 བ་༣༣་ན་༥་པའི། བ་༣༤་བ་༡་པར། བ་༣༣་ན་༤་འཕང་འབྲས། བ་༣༡་ན་༣་འཕང་འབྲས།
233 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ མདོ་སྟེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བ་སྟུ་བན་ཟུ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༡་༡་༥།
234 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ། ༥༡་༡་༤།
235 བ་༣༥་ན་༣་རྒྱ་ཡིན་པའི། བ་༣༤་བ་༤་རྒྱ་རིག་པའི།
236 བ་༣༥་ན་༥་པས། བ་༣༤་ན་༣་པར།
237 བ་༣༥་བ་༤་ན་དེ་ཅི། བ་༣༤་བ་༣་དེ་ན་ཅི།
241 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༥་༡༡། བ་༣༡་བ་༡་སྐྱེས་བའང་ཡིན།
བ་༣༡་ན་༡་སྐྱེས་བའང་ཡིན།
242 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ་དོན་གསལ། ༣༡་༥་༥།
244 སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་། ༤༡༡་༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༤༡་༡༤།
245 བ་༣༤་ན་༡་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི། བ་༣༣་བ་༡་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ དབུ་མ་ཆ། མགོན་
པོ་ལྷ་སྐྱབ། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པོ། ༤༠༣་༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། མངོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད།
༡༡་༤། བ་༣༤་ན་༤་བཞི་བདུན། བ་༣༣་ན་༣་བཞི་བདུན། མཛོད་རང་འབྲེལ་དུ་གཞི་བདུན། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤
སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༤༤་༥།
246 བ་༣༤་བ་༥་ཏེ། བ་༣༣་བ་༤་ཏེ།
247 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣ མདོ་སྟེ་ཆེ། བཙུན་ལྷན་འདས། ས་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། ༣༡༥་༡༡། སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་
འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ། ༣༣༡་༡།

ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན།

- 249 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤ མདོ་སྡེ་ཆེ། སློབ་དཔོན་བ་སྟ་བན་ལྷ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ། ༡༩༩་༡༡། བ་༣༡་ན་༡་དེ་བྱུང་བ་བྱེད། བ་༣༩་བ་༡་དེ་བྱུང་བྱེད། བ་༣༡་ན་༡་གང་ལ་ཡང་། བ་༣༥་ན་༡་གང་ལ་ཡང་།
- 250 བ་༣༡་ན་༥་གྱི་འཁོར་བར། བ་༣༥་ན་༥་གྱི་འཁོར་བར།
- 251 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༤༡་༡།
- 252 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠ སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐུལ། ༤༠༣་༡༠།
- 254 བ་༣༡་བ་༡་བྱུང་ན་ཡང་། བ་༣༡་ན་༡་དེ་དབུས་ན་ཡང་།
- 256 སྟུ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ག །རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ། ཀུན་བདུས་དར་རྟེན། ༤༩༡་༣།
- 257 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤་༥།
- 258 བ་༣༩་བ་༡་ཤག་ཅིག་གིས། བ་༣༤་བ་༩་ཤག་ཅིག་གིས། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༡༤་༡༡། བ་༣༩་བ་༩་མེད་གསུང་། བ་༣༤་བ་༩་མེད་གསུང་། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤་༤། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༤་༥།
- 259 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ མདོ་སྡེ་མ། བཅོམ་ལྷན་འདས། སློ་བྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷུས་བའི་མདོ། ༡༡༡་༡༡།
- 261 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ དབུ་མ་ལ། ཞི་བ་ལྷ། བསྟན་འགྱུར་མ། ༡༡༠་༣་༡༡།
- 262 སྟུ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྩེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་། ༩༡༩་༣། སྟུ་འབྲུམ་བར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་པོ་ཆེན། རྩེ་བཙུན་སྤང་པོ་རྒྱ། ༡༥༡་༡། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣༣་༡།
- 264 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡ སེམས་ཅམ་མི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལུས་ཅུ་བ། ༩་༣། བ་༣༡་ན་༡་དོན་གསལ་རྩམ་བཤད། བ་༩༡་བ་༣་དོན་གསལ་རྩམ་བཤད། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། མཛོད་བ་པོ་མེད་མི་གསལ། སྟུ་གྱི་དཀར་ཆག་ལས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་བ་ཐེར་བ་ཡོད་གསུངས། དོན་གསལ་རྩམ་བཤད། ༤༡༠་༡༣། བ་༣༡་བ་༡་འོག་ས་ནས། བ་༩༡་བ་༩་འོག་ནས།
- 265 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ འེར་བྱིན་བ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༡༡་༡།
- 266 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༡༩་༡༠།
- 274 བ་༩༡་ན་༡་སྟོན་བ་ལ། བ་༩༤་ན་༡་སྟོན་བ་ལ།
- 276 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༤༤་༡།
- 277 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤ སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༡༠་༡༡།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་

ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་བྱུག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྒྱུ་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྒྱུ་

དབུ་མ་གསར་རྒྱུ་གོང་འོག་། པར་བྱེན་འཛིན་གྲུ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་བྱེད་རྒྱུ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྱིམ་དག་གཞན་ཞུ་རྒྱུ་པ།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་གི་འདུལ་རྒྱུ་འཛིན་གྲུ་དང་འདུལ་གསར་འོག་

མའི་འཛིན་གྲུ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ལུང་འཆོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྒྱུ་པ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཚང་།

ཡིག་གཟུགས།
སྟོན་ལམ་བོད་ཡིག་གཉིས་པ།

མཉེན་ཆས།
Microsoft Word 2010

དེབ་ཆད།
ཞེང་དུ། Width 17.cm སྤྱིད་དུ། Height 23.50cm

བྱི་ལོ་ (2015) ལོར་སྟོན་སྟེན་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།